

6 VELIKI INTERVJU

MAG. NATAŠA ZALOKAR, DIREKTORICA
DOMA UPOKOJENCEV DOMŽALE

8 TEMA MESECA

MESEC POŽARNE
VARNOSTI

9 AKTUALNO

MAG. MIHA PAVŠEK,
GEOGRAF

SLAMNIK

GLASILO OBČINE DOMŽALE

26. OKTOBER 2023 | LETNIK LXIII | ŠTEVILKA 10 | IZDAJA KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE | CENA 1,09 EUR www.kd-domzale.si/glasilo-slamnik.html

Foto: Jure Gubanc

75 let Vrtca Domžale

V enotah Vrtca Domžale so v Tednu otroka obeležili 75-letnico delovanja vrtca z naslovom ¾ stoletja odlične vzgoje.

Ravnateljica Nina Mav Hrovat je izpostavila, da v Vrtcu Domžale sledijo novostim, pedagoškim doganjem, so razvojno naravnani, spremljajo ter se odzivajo na družbene spremembe v korist otrok in njihovih družin. »Vrtce Domžale je ugleden vrtec, prepoznaven širom po državi. V svoji dolgi zgodovini smo zaznamovali veliko življenj in prispevali k dobri popotnici mnogih naših otrok, ki so danes doma in na tujem uspešni odrasli na različnih področjih, v znanosti, športu, obrtništvu, umetnosti in drugod.« Dodala je še, da je tako kakovostna predšolska vzgoja, kot jo imamo v Sloveniji, redkost v svetovnem merilu, zato se premalo govorji in piše ter preslabo zaveda pomena in doprinsa vzgojiteljev – učiteljev, ki poučujejo v predšolskem obdobju.

»Ko bom velik, bom gasilec«

Z dnevom odprtih vrat poklicni gasilci Centra za zaščito in reševanje Domžale vsako leto tradicionalno vstopijo v oktober, ki je posvečen požarni varnosti.

Letos je dan odprtih vrat potekal v petek, 29. septembra. Obisk je bil nad pričakovanji, saj se je na parkirišču pred poklicno gasilsko enoto zbral polno obiskovalcev, med katerimi so prevladovali otroci in njihovi starši, ki so si z zanimanjem ogledali vse, kar so pripravili poklicni gasilci.

Dogodek je bil še posebej namenjen mladim družinam, saj so bili za otroke na voljo gasilski poligoni, ki so bili prilagojeni starosti otrok, na njih pa so lahko pokazali svoje

večnine in se prelevili v prave gasilce. Ogledali so si lahko tudi intervencijska vozila, preizkusili orientacijske sposobnosti v zadimljenem prostoru, se podučili o prvi pomoči ter temeljnih postopkih oživljavanja in se z žičico povzpeli do strehe stavbe. Domžalski poklicni gasilci so pripravili tudi predstavitevno reševalno vajo, s katero so prikazali gašenje gorečega vozila in reševanje ponesrečencev iz avtomobila.

Ves popoldan je bilo med pisano množico otrok in njihovih star-

šev na obrazih moč videti smeh in navdušenje, saj so jim poklicni gasilci pripravili res pester in zanimiv program, ki je seveda vseboval tudi poučne in preventivne vsebine.

Tekom meseca oktobra so na široko svoja vrata odprla tudi številna prostovoljna gasilska društva v občini Domžale, ki so za svoje krajane ravno tako pripravila pester in zanimiv program, ki je vseboval tudi poučne in preventivne vsebine. Obehem so takšni dogodki tudi priložnost za druženje s krajanimi, da se po-

bližje seznanijo z njihovim delom, poudarek pa dajejo tudi aktivnostim za najmlajše, saj si želijo, da se v gasilska društva vključi čim več otrok. V Gasilski zvezi Domžale dajejo velik poudarek pri delu z mladino, saj se na njih tekom celotnega leta odvijajo številne aktivnosti, tekmovanja, orientacije, kvizi ter druga družabna srečanja in dogodki, ki popestrijo njihov vsakdan.

Več o mesecu požarne varnosti in aktivnostih naših gasilcev, si lahko preberete v tokratni Temi meseca

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v sredo, 29. novembra 2023.

Rok za oddajo prispevkov je v sredo, 15. novembra 2023, do 12. ure.

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa in komentar k fotografiji.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš e-naslov.

V skladu z Odlokom o javnem glasilu Občine Domžale Slamnik nenočeni prispevki ne bodo honorirani, končno odločitev o objavi prispevkov in njihovi dolžini pa sprejema uredništvo. Za vsa vprašanja smo vam na voljo na e-naslovu: urednistvo.slamnik@kd-domzale.si

AKTUALNO

Skupaj za lepšo starost

Osrednja tema meseca starejših je bila spodbujanje vključevanja starejših v družbo, ki je zajeto tudi v strategiji Občine Domžale za starejše Skupaj za lepšo starost 2023–2028. Med osrednjimi aktivnostmi na tem področju so kampanja osveščanja za premagovanje starizma, vzpostavitev enotne informacijske točke in medgeneracijskega središča z brezplačno ponudbo storitev za starejše, odprava vrzelj v digitalni pismenosti in krepitev e-veščin ter spodbujanje prostovoljstva in vključevanja občanov. ▶ 23

OKOLJE

Okolju prijaznejše sveče

Ob dnevu spomina na mrtve se poklonimo našim bližnjim pokojnim. Slovenci smo eni največjih porabnikov nagrobnih sveč v Evropi in povzročamo velike količine tega odpadka. To sicer niso nevarni odpadki, vendar njihovo odstranjevanje lahko povzroča škodljive vplive na okolje. Zato je treba poskrbeti, da se zbirajo ločeno od ostalih odpadkov, predvsem pa tudi, da zmanjšamo njihovo količino. V Slamniku preberite, kakšne so trajnostne alternative svečam za enkratno uporabo. ▶ 24

KULTURA

Jan Gregorka, glasbenik

V Domžalah se med nami sprehaja jo in pogosto tudi zaigrajo številni vrhunski glasbeniki. Med njimi je tudi Radomljan, 38-letni Jan Gregorka, eden najboljših slovenskih bas kitaristov, ki s svojim glasbenim znanjem in predanostjo ustvarja na malih in velikih odrih. Cenijo ga vsi veliki slovenski glasbeniki, med njimi tudi Magnifico, član katerega zasedbe je. Jan Gregorka je tokrat z nami spregovoril o svoji karieri, izkušnjah, izzivih in življenju glasbenika naploh.

VSAK DAN od petka, 27. oktobra do torka, 31. oktobra 2023, vljudno vabljeni na tržni prostor Domžale.

Tam boste lahko izbrali sveže cvetje in sveče ob bližajočem se dnevu spomina na mrtve.

Občina Domžale

AKTUALNO

Drage bralke, dragi bralci,

z dnevom odprtih vrat poklicni gasilci Centra za zaščito in reševanje Domžale vsako leto tradicionalno vstopijo v oktober, ki je posvečen požarni varnosti. Mi pa mesec oktober zaključujemo s simpatično fotografijo, posneto na tem dogodku, ter Temo meseca, ki je namenjena ozaveščanju o pomenu požarne varnosti. O aktivnostih prostovoljnih in poklicnih gasilcev v mesecu požarne varnosti smo se pogovarjali z direktorjem Centra za zaščito in reševanje Domžale Andrejem Jarcem in povelnjnikom javne gasilske službe v občini Domžale Matjažem Merkužičem, s katerima smo se dotaknili tudi letošnje teme meseca požarne varnosti – preprečevanju požarov v naravi – ter o projektu Alpe Adria Knowledge Transfer, v katerem sodelujejo domžalski poklicni in prostovoljni gasilci.

V oktobru obeležujemo tudi mednarodni dan starejših, zato je tokratna gostja Slamnikovega velikega intervjua direktorica domžalskega doma upokojencev mag. Nataša Zalokar. To odgovorno delo opravlja že tretji mandat, letos tako teče že dvanajsto leto njenega vodenja javnega zavoda. Pretekla leta so bila za takšno delo prav gotovo zahtevno obdobje, saj so domovi preživljali težke čase ob pandemiji. A tudi zdaj časi niso lahki. V pogovoru smo se tako dotaknili tudi aktualnih težav spopadanja s hudimi kadrovskimi težavami, slabimi plačami, pritski za povečanje kapacitet kot tudi o prepotrebnosti prostorski širitevi in iskanju novih možnosti zanjo.

Še vedno pod vtisom poletnih neurij in poplav smo k pogovoru povabili geografa mag. Miha Pavška, raziskovalnega asistenta na Geografskem inštitutu Antona Melika ZRC SAZU ter poveljnika Civilne zaščite Občine Trzin. Pred novemborskimi deževji nam je pojasnil, kako se v domžalski občini, ob poplavni in hudojniški reki Kamniški Bistrici, čim bolje pripraviti na morebitne nove poplave.

Na straneh kulture pa je naš gost Radomlan Jan Gregorka, eden najboljših slovenskih bas kitaristov, ki s svojim glasbenim znanjem in predanostjo ustvarja na malih in velikih odrih. Z nami je spregovoril o svoji karieri, izkušnjah, izzivih in življenju glasbenika nasploh.

Seveda pa tudi v tem Slamniku najdete številne novice s sveta športa, kulture in društva ter vrtcev in šol.

Vabljeni k branju Slamnika.

**Špela Čarman,
odgovorna urednica**

O vračanju vrednosti odpadni vodi

Dan odprtih vrat v CČN Domžale - Kamnik

Na Centralni čistilni napravi Domžale - Kamnik so v soboto, 7. oktobra 2023, za svoje uporabnike iz občin Domžale, Kamnik, Mengš, Trzin, Komenda in Cerkle na Gorenjskem organizirali Dan odprtih vrat. Med 9. in 13. uro se ga je udeležilo okoli 200 obiskovalcev, ki so si v sklopu obratovanja čistilne naprave po skupinah ogledali vse faze čiščenja odpadne vode, od vtoka na CČN do iztoka čiščene odpadne vode v Kamniško Bistrico. Ob 9.30 se je začel uradni program, kjer je s podrobno predstavljivo sedanje in bodoče vloge čistilne naprave udeležence uvodoma nagovorila direktorica CČN dr. Marjetka Levstek, zatem pa so se ji na odru pridružili še županja Občine Domžale mag. Renata Kosec, trzinski župan Peter Ložar, župan Občine Komenda Jurij Kern

Udeležence dneva odprtih vrat je najprej nagovorila direktorica CČN Domžale - Kamnik dr. Marjetka Levstek.

Dneva odprtih vrat so se udeležili najvišji predstavniki občin lastnic, državnih in raziskovalnih institucij ter komunalnih podjetij (z leve): Peter Ložar, župan Občine Trzin, Jurij Kern, župan Občine Komenda, mag. Renata Kosec, županja Občine Domžale, ob njej dr. Marjetka Levstek, CČN, Bogo Ropotar, župan Občine Mengš, Borut Ernesti, podžupan Občine Domžale, dr. Nataša Sovič iz ARSO, dr. Nina Prezelj iz NIB in Jaka Plečko iz JPK Prodnik.

in župan Občine Mengš Bogo Ropotar, ki so pohvalili sodelovanje s CČN in ekipo zaposlenih, ki bdi nad zahtevnimi tehnološkimi procesi in skrbi za nemoteno delovanje čistilne naprave. Uspešno sodelovanje s CČN so predstavili tudi predstavniki Agencije RS za okolje, Nacionalnega inštituta za biologijo (NIB) in domžalskega Javnega komunalnega podjetja Prodnik. S pevskima nastopoma so program prijetno popestrili ženski oktet Študljanske dečeve in otroci iz OŠ Domžale, podružnična šola Ihan.

Da bi lahko svojim uporabnikom s prispevnega območja podrobno predstavila procese čiščenja odpadne vode, je CČN svoja vrata obiskovalcem po nadgradnji v letu 2016 tokrat odprla že tretjič zapored. »Naš namen je pokazati, kako odpadni vodi, ki nima nobene vrednosti in ki neprečiščena predstavlja nevarnost za okolje, na čistilni napravi vračamo njeno vrednost,« je uvodoma izpostavila dr. Marjetka Levstek in v nadaljevanju predstavila ključne mejnike razvoja po letu 1980, ko je CČN začela obratovati, do modernizacije

Združenje borcev za vrednote NOB Domžale, Krajevna organizacija Dob - Krtina

vabi na

KOMEMORACIJO
ob dnevu spomina na mrtve

**v petek, 27. oktobra 2023,
ob 16. uri
pri spomenikih prve in druge svetovne vojne v Dobu.**

Vabljeni!

Duševno zdravje mladih in otrok ter vloga stroke

Center za socialno delo Domžale (CSD) je 12. oktobra 2023 izvedel posvet ob 5. obletnici ustanovitve Centra za socialno delo – vzhod z naslovom Duševno zdravje mladih in otrok ter vloga stroke.

Na posvetu sta aktivno sodelovala mladi župan Občine Domžale Aljaž Praznik in mlada županja Klara Jeretina, ki se je uvodoma zahvalila za povabilo. V nadaljevanju je izpostavila, da je izredno vesela, da so tudi mlade vključili v pogovor, kar je pokazatelj, da so mlade pripravljeni poslušati in slišati. V pogovoru je izhajala predvsem iz osebne izkušnje, saj se je tudi sama pri šestnajstih letih soočala z duševno stisko in takrat, ko je pomoč najbolj potrebovala, ni vedela, kam se obrniti, kakšne možnosti pomoći so jí na voljo in komu se zaupati. S podobnimi težavami se sooča mnogo mladih. Mlada županja je izpostavila še, da je na konferenci prvič slišala za koncept dnevnih centrov, kjer sta mladim na voljo tudi svetovanje in podpora. Prav tako meni, da bi morali pedagože, predvsem na srednjih šolah, izobraziti glede resnosti problema duševnega zdravja mladih, kako prepoznati indikatorje duševnih sprememb in kako pristopiti k dijaku oziroma mladostniku, ki kaže znake težav v duševnem zdravju.

Mladi župan Aljaž Praznik je po posvetu svoje misli takole strnil: »Z veseljem se udeležim dogodka, namenjenega ozaveščanju, izobraževanju in pogovoru med ljudmi, ki so vpeti v določeno temo, sploh če mi

Posvet Centra za socialno delo Domžale

je le-ta zelo blizu. Z veseljem sem se odzval na povabilo in izkoristil priložnost, da ljudem, ki so konstantno obkroženi z mladimi in imajo nanje tudi velik vpliv, predstavim tudi svoje mnenje. To, da se pogovarjam o ukrepih, kot so izobraževanje in ozaveščanje ne le mladih, temveč tudi pedagogov in staršev, je seveda prav in absolutno stojim za tem, da moramo kot posamezni akterji v družbi po večini narediti več. Vendar se mi zdi pomembno, da vsak začne najprej pri sebi. Ko se posameznik v sebi počuti dovolj močnega, da je sposoben poslušati težave drugega, bi moral vsak to

absolutno početi na aktiven način. Kaj mislim s tem? Da bi naredili velik korak za našo družbo, če bi bil vsak prijatelj v oporo žalostnemu prijatelju, vsak partner na voljo za pogovor svoji drugi polovici, vsak učitelj odprt do vidno žalostnega učenca in bi se z njim pogovoril in če bi vsak starš poslušal težave svojih otrok. Ne vem, ali je mogoče. Me pa veseli, da je CSD Domžale uspeло na dogodku zbrati toliko ljudi, ki se tega zavedajo in si želijo, zato bi jim izrekel še iskreno pohvalo in zahvalo kakor tudi vsem sodelujočim v pogovoru.«

FOTO: ARHIV OBČINA DOMŽALE

Združenja borcev za vrednote NOB Domžale, Krajevna organizacija Radomlje

vabi na

KOMEMORACIJO
ob dnevu spomina na mrtve, ki bo

**v torek, 31. oktobra 2023,
ob 16. uri
ob grobišču padlih v NOB
v spominskem parku na
pokopališču v Radomljah.**

Vabljeni!

Krajevne skupnosti Slavka Šlandra, Simona Jenka in Venclja Perka Domžale v sodelovanju z Združenjem borcev za vrednote NOB Občine Domžale

vabi na

**ŽALNO
KOMEMORACIJO**

**v torek, 31. oktobra 2023,
ob 18. uri
na pokopališču v Domžalah.**

V oktobru o aktivnostih in pomenu spoštovanja in vključenosti starejših

Osrednja tema letosnjega mednarodnega dne in meseca starejših je bila spodbujanje vključevanja starejših v družbo, ki je zajeto tudi v strategiji Občine Domžale za starejše Skupaj za lepšo starost 2023–2028.

Med osrednjimi aktivnostmi na tem področju so kampanja osveščanja za premagovanje starizma, vzpostavitev enotne informacijske točke in medgeneracijskega središča z brezplačno ponudbo storitev za starejše, odprava vrzeli v digitalni pismenosti in krepitev e-veščin ter spodbujanje prostovoljstva in vključevanja občanov, tudi starejših. V letu 2023 je bil kot posvetovalno telo županje ustanovljen Svet za položaj starejših, ki je začel s povezovanjem organizacij in društev v občini, katerih ciljna populacija so starejši. Osrednji namen Sveta je doseganje in spremljanje ciljev, zastavljenih v občinski strategiji za starejše. Županja je v mesecu starejših obiskala tudi Festival za tretje življenjsko obdobje, kjer so se predstavila posamezna društva, aktivna na področju starejših. Mag. Renata Kosec je povedala: »Zahvala vsem društvom, ki s svojim prostovoljnimi delom bogatijo življenja starejših, jim pomagajo pri vključevanju v družbo, digitalnem opismenjevanju, prenosu njihovih izkušenj in znanja med mlaude. Zdravo družbo sestavljamo vse generacije, tudi mladi in starejši.«

Predsednica Sveta za položaj starejših je Marija Pukl, sestavljajo pa ga predstavniki lokalnih upokojenskih društev, dveh domov za starejše, Centra za socialno delo Domžale in Zdravstvenega doma Domžale. Svet bo oblikoval protokol za spremljanje in vrednotenje ciljev in ukrepov, zastavljenih v strategiji. Osredotočenost bo na prepoznavanju ljudi v stiski ter možnostih, kako jim v najkrajšem možnem času ponuditi odgovore na njihove stiske. Svet bo pomembno prispeval k prenosu informacij s terena do ustreznih organizacij, Občina Domžale pa si s ciljem krepiti družbeno moč

Podpis pogodbe o prevozih za starejše

starejših prizadeva za vključevanje predstavnikov starejših tudi v druge občinske odbore, telesa in organe.

Svet je kampanjo osveščanja usmeril v seznanjanje z elementi diskriminacije starejših, predvsem z vidiki nasilja in preprečevanja nasilja nad starejšimi ter z načini prepoznavanja in ukrepanja proti starizmu. Osrednji cilj kampanje je vzpostavitev jasnih korakov za odpravo diskriminacije na podlagi starosti ter oblikovanje družbe, ki v ospredje postavlja varnost, spoštovanje in povezanost vseh ljudi.

V občinski strategiji je kot pomembna opredeljena tudi vzpostavitev medgeneracijskega središča z brezplačno ponudbo različnih storitev. V okviru centra naj bi potekale delavnice, predavanja, izobraževanja in druženja. Omenjene aktivnosti v občini že potekajo, v centru pa bi jih združili oziroma še obogatili. Poseben poudarek je tudi na programih za zdravo in aktivno življenje vseh ge-

neracij. Županja mag. Renata Kosec je povedala: »Medgeneracijski center bo ponujal široko paleto različnih oblik preživljivanja prostega časa. Hkrati bo to prostor za druženje mladih in starejših, saj mladi potrebujejo prostor za uresničevanje svojih idej, starejši pa priložnost za druženje in povozovanje, tudi z mladimi.«

Na Občini Domžale načrtujejo, da bo v letu 2024 vzpostavljena informacijska točka (svetovalnica) za starejše, kjer bodo na enem mestu na voljo informacije o storitvah in aktivnostih za starejše v občini. Svetovalnica bo med drugim nudila različne oblike pomoči, ki jih skladno z opravljenim raziskavo potrebujejo starejši v naši občini, npr. pri izpolnjevanju obrazcev, informacije o zagotavljanju mreže javne službe za pomoč družini na domu, o zagotavljanju primarnega zdravstvenega varstva in pravici do družinskega pomočnika, informacije za osebe z demenco in njihove svojce, informacije o pomoči nevlad-

nih organizacij, o odpravljanju ovir, s katerimi se soočajo starejše osebe v stanovanjskih zgradbah, o možnostih sobivanja starejših, o lokalnih dogodkih, računalniških tečajih, deavnicanah in drugo.

Občina Domžale bo še naprej spodbujala dejavnosti prostovoljcev in vključevanje občanov. Organizacijam bodo zagotovljeni podpora in ustrezni pogoji za delovanje, da bodo lahko usposobljale in izobraževale prostovoljce in jim nudile mentorsko vodenje. Primer dobre prakse je vključevanje prostovoljcev Društva upokojencev Domžale, ki je bilo ponovno izbrano na razpisu za izvajanje prevozov za starejše občane za obdobje 2023–2025. Županja je s predsednikom društva Tonijem Prusom v začetku oktobra podpisala pogodbo o prevozih in ob tem izrazilila zadovoljstvo, da organizacija prevozov dobro poteka ter se zahvalila družtvu, ki s svojimi prostovoljci nesebično priskoči starostnikom na pomoč. Do brezplačnih prevozov so upravičeni občani, ki so starejši od 65 let in so prejemniki denarne socialne pomoči, varstvenega dodatka ali nižje pokojnine. Predsednik društva Toni Prus je

poudaril, da so zadovoljni z odzivom ljudi. Veseli ga, da je na voljo enajst prostovoljcev voznikov, ki opravijo na mesec v povprečju 40 do 50 prevozov. V društvu sprejemajo klice za naročilo prevoza na telefonski številki 051 262 100.

Županja je ob mesecu starejših povedala: »V občini Domžale so starejši zelo aktivni, pred kratkim sem jih obiskala na Festivalu za tretje življenjsko obdobje, se udeležila odprih vrat Društva Lipa, ki je predstavljalo vsebine in aktivnosti Univerze za tretje življenjsko obdobje, obiskala Alzheimer Cafe v Medgeneracijskem centru Bistrica in se srečala s predsednikom domžalskega Društva upokojencev. Zavedam se, da so naši občini tudi starejši, ki v določenem trenutku, zaradi žalovanja, bolezni ali druge stiske, izgubijo socialne stike. Tudi njim so namenjene vse aktivnosti in priložnosti za ponovno vključevanje v družbo. Pomembno je, da vedo, da niso sami, da so jim na voljo različni sogovorniki, ki jim lahko pomagajo, se z njimi družijo oziroma zanje organizirajo različne aktivnosti.«

FOTO: OBČINA DOMŽALE

Nov parkirni režim v središču Domžal

Od 16. oktobra 2023 je v središču Domžal parkiranje plačljivo na Koldovski cesti, Masljevi ulici, Ljubljanski cesti, na Ulici Matije Tomca ter na manjšem makadamskem parkirišču pri Zdravstvenem domu Domžale – Mestni trg, in sicer vsak delavnik med 7. in 17. uro po 0,60 evra za vsako začeto uro.

Imetniki letnih dovolilnic lahko na teh parkirnih mestih parkirajo brez dodatnega doplačila. Parkiranje na navedenih ulicah in parkirišču je za vse uporabnike brezplačno vsak delavnik po 17. uri in do 7. ure zjutraj, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa ves dan. Parkirnilo se poravna na parkomatih z bančno kartico ali easypark aplikacijo.

Za vse uporabnike, tudi za imetnike letne dovolilnice, je po novem plačljivo tudi parkiranje na parkirišču med tržnim prostorom in TUŠ supermarketom Domžale, in sicer vsak dan med 7. in 17. uro. Prva ura parkiranja tu je brezplačna, vsaka nadaljnja začeta pa 0,50 evra na uro. Parkiranje na tem parkirišču je za vse uporabnike brezplačno vse dni po 17. uri in do 7. ure zjutraj. Parkirnilo se poravna na blagajni ob zapornicah z gotovino ali bančno kartico.

Asfaltirano parkirišče zadaj za TUŠ supermarketom ni v upravljanju Občine Domžale, temveč je v lasti in upravljanju družbe AH INVEST 1, ki omogoča 90-minutno brezplačno parkiranje, vsaka nadaljnja začeta pa 2 evra na uro.

Pridobitev letnih dovolilnic: Rok za oddajo vlog za pridobitev letne dovolilnice za parkiranje je potekel 15. oktobra. Prejete vloge so v obravnavi in upravičenci že prejemajo odločbe, ki so podlaga za plačilo 50 evrov. Po prejemu plačila bodo upravičencem dovolilnice poslane po pošti. Če so občani oddali vlogo ali pa tudi že prejeli odločbo, dovolilnice pa še niso prejeli, lahko v vmesnem času na mestijo dokazilo o oddaji vloge ali pa kopijo odločbe na vidno mesto na armaturi v vozilu.

Parkirna karta za invalide: Imetniki veljavne parkirne karte za invalide in njihovi spremjevalci lahko brezplačno parkirajo svoja vozila na več označenih parkirnih mestih za invalide. Vsa druga parkirna mesta so plačljiva tudi za imetnike parkirne karte za invalide.

Opozorilo redarstva: Občinski redarji so s 16. oktobrom začeli z golj z obveščanjem voznikov, ki parkirajo na plačljivih parkirnih mestih brez dokazila o plačani parkirnini, da gre v takih primerih za prekršek. Ne gre torej za izrekanje sankcije oziroma kazni. Redarji v prehodnem obdobju na vozilih puščajo opozorila za storjeni prekršek na podlagi 1. odstavka 53. člena Zakona o prekrških. V opozorilu je sicer navedeno, koliko bi bilo treba plačati (to je 40 evrov), če bi bila globla dejansko izrečena. Ob tem želimo poudariti, da za vozila, ki so nepravilno parkirana, npr. na pločniku, prostorih za invalide ali modri coni, redarji izrekajo globe za storjeni prekršek.

Parkirna mesta za organizacije in njihove zaposlene: Na Občini Domžale smo prejeli nekaj posameznih prošenj za pridobitev letnih dovolilnic ali za ureditev mesečnega zakupa za parkiranje na zgoraj navedenih plačljivih parkirnih mestih. Novi parkirni režim bomo spremljali in če bi se pokazale možnosti za izboljšave, jih bomo prečili in nato ustrezno ukrepali v prid vseh uporabnikov. Če bi se pokazale proste kapacitete, bomo razmišljali o mesečnih zakupih.

OBČINA DOMŽALE

Odkritje obeležja častnega občana Staneta Habeta

Pred Glasbeno šolo Domžale je 16. oktobra 2023 potekala slovesnost ob postavitvi spomenika častnemu občanu občine Domžale Stanetu Habetu, izjemnemu glasbeniku, ki je s svojim delom pomembno vplival na glasbeno kulturo v lokalnem okolju in v širšem v slovenskem prostoru.

Stane Habe je bil pobudnik in tvorec zakona o glasbenih šolah ter vrsto let vodja aktiva ravnateljev glasbenih šol. Pod njegovim vodstvom je glasbena šola postala enakopravna z ustanovami obveznega šolstva. Poudarjal je, da se v glasbeni šoli vzbjava rod bodočih ljubiteljev glasbe, iz katerih bo rasla zavzetost tudi

za vsa druga kulturna vprašanja in probleme v občini. Prejel je številna priznanja, plakete in nagrade, med drugimi zlati list Zveze kulturnih organizacij, red dela z zlatim vencem, Žagarjevo nagrado za izredne uspehe pri napredku vzgoje in izobraževanja, predvsem na področju glasbe, iz katerih bo rasla zavzetost tudi

Tomaž Habe, Andreja Pogačnik Jarc in županja mag. Renata Kosec

Spomenik je odkrila županja Občine Domžale mag. Renata Kosec s članoma komisije za postavitev obeležja Andrejo Pogačnik Jarc in Tomažem Habetom. Slovesnosti so se med drugimi udeležili tudi ostali člani komisije Vera Terstenjak, Pavel Pevec, Cveta Zalokar, Andreja Humar, Andreja Sever, Kristina Slapar in Črtomir Frelih, avtor obeležja Anže Jurkovšek ter Maja Horvat in predstavniki Zavoda za varstvo kulturne dediščine OE Kranj kot sodelujoči pri postavitev obeležja. Zbrane je na slovesnosti nagovoril podžupan Občine Domžale Matej Primožič, ki je izpostavil prizadavanja glasbenika Staneta Habeta za prepoznavanje pomena izobraževanja na področju glasbe. »Bil je velik človek, z velikim posluhom za ljudi,« je poudaril.

Kulturni program so pripravili Ženski pevski zbor Stane Habe Društva upokojencev Domžale z zborovodkinjo Andrejo Polanec, Trobiliški kvintet Godbe Domžale in Pihalni orkester Glasbene šole Domžale pod vodstvom Damjana Tomažina.

FOTO: ROK MAJHENIČ

IZ URADA ŽUPANJE

Spoštovane občanke in občani,

v oktobru nadaljujemo s projekti, kot so: novelacija projekta obnove kopališča Domžale, vzpostavitev centra trajnostne mobilnosti in zagotovitev prostorov za zdravstveni dom, zaključujemo pa s projektom uvajanja novega režima parkiranja. Smeli projekti? Vsaj trije med njimi čakajo na realizacijo že (pre)več let, za razvoj občine pa postajajo vse pomembnejši in si jih želimo čim prej realizirati.

O parkiranju in širjenju zdravstvenega doma je bilo veliko povedanega, zato nekaj besed o projektu obnove domžalskega bazena. Poleg modernih bazenskih kapacetov in spreminjačnih dejavnosti smo predvideli tudi balon, tako da bo uporaba bazena možna tudi pozimi. Prepričana sem, da bodo sestnice in svetniki pri odločanju prepoznali dodano vrednost in pomen vzpostavitve celoletnega rekreacijskega objekta za čim širši krog uporabnikov.

Vsaka realizacija strateškega projekta prinese v našo občino veliko pozitivnega in postane pomemben gradnik prostora zadovoljnih ljudi, saj gre za realizacijo v dobro vseh nas. Hkrati pa lahko ti projekti vplivajo na navade posameznikov ali skupin ter jih včasih tudi omejijo. Verjamem, da se lahko s pozitivnim odnosom do novosti pogovorimo o nastalih situacijah in jih po potrebi v sodelovanju tudi izboljšamo.

O vseh novostih obširno obveščamo javnost prek različnih kanalov. Žalost me, da se v današnji dobi številnih priloznosti za strpno in spoštivo komuniciranje nekateri še vedno najprej zatečejo k osebnim diskreditacijam in sovražnemu govoru. To je nerazumljivo in tega ne podpiram.

Našo nalogo, nalogu Občine Domžale, vidim kot ustvarjanje pogojev in priloznosti: z urejanjem prostora kakovostne bivalne pogoje, z oblikovanjem podpornega okolja priloznosti za razvoj, s participativnim proračunom vključevanje občanov v odločanje o lokalnih investicijah, z vzpostavljivo centra trajne mobilnosti boljšo mobilnost in ohranjanje okolja.

Občina Domžale je sedma največja občina, zato je naša odgovornost, da k razvoju posameznih, za občane ključnih področij, pristopamo strateško, uvajamo spremembe po tehtnem premisleku in delujemo v javno dobro vseh. Četudi bi nas paščica posameznikov zato grajala.

Vsem želim prijetne krompirjeve počitnice in umirjen spomin na mrtve.

mag. Renata Kosec, vaša županija

Razvojni dnevi občin za sodobne občine

V Laškem so 19. in 20. oktobra 2023 potekali Razvojni dnevi občin, ki sta se jih udeležila tudi županja Občine Domžale mag. Renata Kosec in direktor domžalske občinske uprave Janez Zihrl.

Na razvojnih dnevih so bili predstavljeni primeri dobrih praks, izzivov in rešitev za razvoj občin ter aktualna tematika normalizacije stanja po nedavnih naravnih nesrečah. Kot je izpostavila županja: »Prek izmenjave mnenj in izkušenj s kolegicami in kolegi bomo pri uvajanju in realizaciji rešitev lahko še učinkovitejši.« V okviru dogodka je potekal sestanek članov predsedstva Skupnosti občin Slovenije (SOS), na katerem so zavzeli jasno stališče glede povisjanja povprečnin.

Povprečnine namreč predstavljajo osnovni prihodek občin za izvajanje zakonskih nalog. Država vse prevečkrat širi obveznosti občin, ne da bi za njihovo izvedbo zagotovila tudi finančna sredstva. Razkorak med stroški izvajanja teh nalog in prejeti povprečnino je vse večji, kar slabí občine in jih omejuje pri izvajanju drugih, razvojnih nalog. Država bi si morala prizadavati za dobro kondicijo občin, ki je ključna pri odzivanju ob naravnih in drugih nesrečah. Okrnjena sredstva namreč slabijo tudi vse podporne organizacije, ki se na terenu prve odzovejo z intervencijami. Najbolj prizadete občine naj bi morale del bremen sanacije po avgustovskih poplavah preverti nase in se zato morebiti odreči del svojih potreb oziroma investicij.

Prvi dan srečanja je bil namenjen izzivom ukrepanja ob naravnih in drugih nesrečah ter sistemskemu pristopu obnove in nadaljnje razvoja.

Razvojni dnevi občin 2023

ja prizadetih območij z vidika države. O konkretnih izzivih in izkušnjah v različnih situacijah (poplave, vetrogom, požari, covid-19) so razpravljali tudi minister za obrambo Marjan Šarec, župani, generalni direktor Uprave RS za zaščito in reševanje ter poveljnik Gasilske zveze Slovenije ter Boštjan Šefic, vodja vladne službe za obnovno po poplavah in plazovih. Direktor domžalske občinske uprave Janez Zihrl je ob tem dejal: »Na Občini Domžale smo pristopili k intervencijskim aktivnostim na terenu skupaj s krajevnimi skupnostmi. V prvih tednih po poplavah je bila pomoč države, ki je med drugim pristopila k regulaciji struge Kamniške Bistrice in postavila dva začasnega mostova čez reko, zelo prisotna. Pričakujemo, da bo država tako zavzeto pristopila tudi k nadaljnji sanacijski aktivnosti in izvedbi protipoplavnih ukre-

pov ter bo nudila vso podporo za hitro in učinkovito ureditev stanja in zagotovitev varnosti naših občanov.«

Drugi dan so se župani dotaknili treh razvojnih tem, pomembnih tudi za nadaljnji razvoj občine Domžale. Med drugimi je bilo govora o vpra-

šanjih demografije, ohranjanju števila prebivalcev v lokalnem okolju, krepitvi medgeneracijskega in medkulturnega dialoga. Priznani akademski strokovnjaki in predstavniki ministrstev so predstavili možne ukrepe in konkretne primere prilagajanja podnebnim spremembam v Sloveniji in Avstriji. Mag. Renata Kosec je izpostavila pomen prenosa primerov dobrih praks, kot so npr. izkušnje in rešitev pri gradnji vrtca v kočevski občini ter vključevanje trajnostnih elementov pri bazenskem kompleksu Češča. »Posebno zanimivi so bili primeri dobrih praks za oblikovanje razvojnih priložnosti na gospodarskem področju. Z izmenjavo izkušenj in znanj, s sodelovanjem in povezani lahko res dosežemo več ter delamo še bolje,« je povzela.

FOTO: OBČINA DOMŽALE

Homška in Radomeljska mlinščica

Vir energije in prostor za kakovostno preživljvanje prostega časa

Radomeljska in Homška mlinščica sta pomembni že od nekdaj. Prvi mlini ob Radomeljski mlinščici so bili postavljeni v 15. stoletju, prvi zapisi o Homški mlinščici pa segajo v 17. stoletje. Kontrolirana struga je predstavljala obvodni prostor, ki je bil zelo zaželen zaradi prisotnosti tekoče vode. Danes je naravna in pravtina struga ohranjena samo še na posameznih delih, saj večji del obeh poteka po urbaniziranem območju in je struga pretežno kanalizirana.

Energija vode se uporablja že od nekdaj, najprej za mline in žage, kasneje za male hidroelektrarne (mHE). V začetku 20. stoletja so ustanovili Vodno zadružno, ki je urejala pravice in dolžnosti uporabnikov vode. Za ohranjanje, vzdrževanje in vzpostavljen red v sodobnem času gre posebna zahvala Domžalčanu Antonu Dušanu Dolganu, ki je pripravil poslovne za delovanje in vzdrževanje mlinščic, temelje za vzdrževanje strug in pravila, ki so za vse enaka. Za delovanje mHE so namreč ključni ustrezni višinski padci in pretoki vode oziroma regulacija vseh mHE na kanalu in na ta način je mogoče učinkovito proizvajati električno energijo ter hkrati zagotoviti, da sta kanala vzdrževana.

V letih od 2013 do 2022 je bila na mlinščicah v povprečju proizvedena električna energija za oskrbo okoli 300 gospodinjstev oziroma 1250 MWh (graf), kar ni zanemarljivo. Še leta

2019 je bilo na mlinščicah proizvedeno več električne energije kot s sončnimi elektrarnami, pri čemer sta delovanje in vzdrževanje mHE bistveno dražja in zahtevnejša kot pri sončnih elektrarnah. V letu 2022 je proizvodnja električne energije na mHE predstavljala 1,6 % porabe v gospodinjstvu in 0,4 % celotne porabe na območju občine Domžale, emitiranih pa je bilo približno 330 ton CO₂ manj, saj gre za proizvodnjo električne energije brez kakršnihkoli emisij.

Male hidroelektrarne za delovanje potrebujejo vodo, ustrezni višinski padec in čisto strugo. Ob avgustovskih poplavah v Radomeljski mlinščici na srečo ni bilo nanešenih večjih naplavin, je pa Občina Domžale urgentno pristopila k čiščenju struge Homške mlinščice po pridobitvi soglasja državne direkcije za vodo, ki je po zakonu odgovorna za čiščenje vodotokov in umetnih kanalov, in mlinščici bosta kmalu v uporabi. Po pričevanju skrbnikov strug lastniki hiš ob mlinščicah dobro skrbijo za bregove struge, se pa še najdejo posamezniki, ki v struge odlažajo vejevje, gradbene ter druge odpadke in izpuščajo vanje umazano vodo. To je neprimereno in zelo vpliva na pretok vode in na živiljenjski prostor za rive v mlinščicah. Skupna skrb za čiste bregove je nujna, kakor tudi spoštljivo obnašanje do okolja.

MATIJA MATIČIČ (MM SOL),
OBČINA DOMŽALE

Aktivnosti Občine Domžale po poplavah

Občina Domžale od oktobra izdaja odločbe za dodelitev občinske pomoči v višini 500, 1500 oz. 3000 evrov glede na to, ali je bila poplavljena klet, etaža ali celoten objekt, kot je to določeno s sklepom Občinskega sveta Občine Domžale s septembriske seje.

Izdaja vseh odločb bo končana predvidoma do konca novembra, na podlagi izdanih odločb pa upravniki prejmemo izplačila pomoči.

Medtem vodstvo občine sodelavci in predstavniki krajevnih skupnosti še naprej redno izvaja oglede stanja, spremi potek del na terenu, opravlja pogovore na temo poplavljnih ukrepov in obvešča predstavnike krajevnih skupnosti za obveščanje o aktualnih zadavah. Kot je bilo dogovorjeno na sestanku s predsedniki krajevnih skupnosti in njihovimi predstavniki za obveščanje, so krajevne skupnosti občini

poslale svoje pobude in predloge s področja protipoplavnih ukrepov, ki bodo opredeljeni kot kratko-, srednje- in dolgoročni. V skladu s tem je občina že pristopila k realizaciji zadev, ki so v njeni pristojnosti.

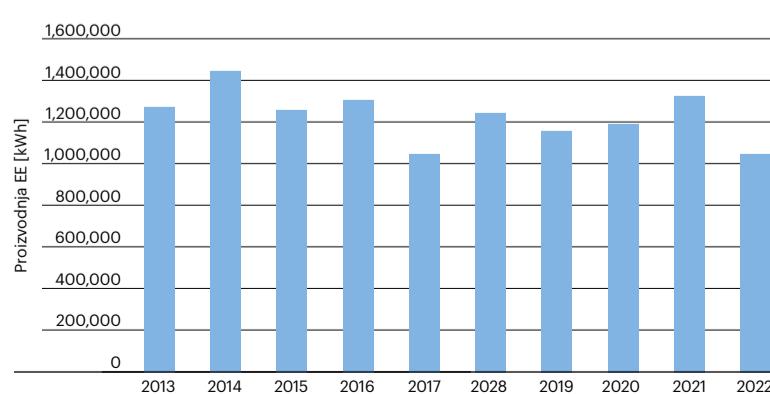
Zbrane predloge je Občina Domžale že posredovala pristojnim državnim inštitucijam, da se do njih opredelijo, predstavijo načrtovane aktivnosti in časovne okvirje za njihovo izvedbo. Poleg tega jih je vodstvo občine pozvalo tudi k takojšnji rušitvi in izgradnji novega mostu čez Kamniško Bistrico pri Lidlu.

FOTO: JURE GUBANC

Ogled terena

Proizvedena električna energija na mlinščicah v letih od 2013 do 2022

Krepitev integritete javnega sektorja s transparentno porabo javnih sredstev za javno dobro

V začetku oktobra je v Ljubljani potekala Evropska konferenca o krepitvi integritete javnega sektorja in obvladovanju nedovoljenega vplivanja v demokratičnih družbah. Na povabilo predsednika Komisije za preprečevanje korupcije (KPK) se jo je udeležila tudi mag. Renata Kosec, županja Občine Domžale, ki se zavzema za odprto in transparentno delovanje na vsakem koraku in s tem za preprečevanje zlorabe pooblastil.

Na dogodku so udeležence nagovorili predsednik KPK dr. Robert Šumi, predsednik Evropske mreže za etiko javnega sektorja (ENPE) Didler Migaud in predsednica Državnega zbora mag. Urška Klakočar Zupančič. Ugledni domači in mednarodni govorci so spregovorili o prizadevanjih za učinkovitejše preprečevanje korupcije, spodbujanje transparentnosti, integratete javnega sektorja in odgovornosti. Kot je poudarila Delia Matilde Ferreira Rubio, predsednica Transparency International, je integrateta zelo pomemben gradnik zaupanja v javne instituci-

je in medsebojnega zaupanja med občani kakor tudi orodje za odkrivanje in preprečevanje korupcije.

Županja je ob dogodku povzela, da je konferenca ponovno pokazala, da je s porabo javnih sredstev treba slediti javnemu interesu za vse občane in občane, za gradnjo ničelnih tolerance do korupcije in integratete pa vzgajati najmlajše in ozaveščati starejše o tem, kaj predstavlja tveganje za korupcijo. Vsebine, predstavljene na konferenci, so na voljo na spletni strani www.kpk-rs.si.

Občina Domžale ob lanskega decembra sodeluje s KPK za ozaveš-

čanje o pomenu integratete in zmanjševanje tveganja za korupcijo na lokalni ravni. V prihodnje se obetajo izobraževanja, tudi najmlajših v vrtcih in šolah. V novembru bo županja mag. Kosec na povabilo nevladne organizacije Transparency International Slovenia sodelovala na 8. Forumu poslovne integratete in transparentnosti, namenjen obravnavi izzivov pri boju proti korupciji, preventivnim in kurativnim ukrepom ter predstavitvi novih usmeritev na področju spodbujanja integratete, etike in preprečevanja korupcije.

Diskriminacija in uspešne ženske sodobnega časa

Čeprav je v Sloveniji prepovedana, je diskriminacija marsikje prisotna, zavedanje o tem pa skromno, zato je soočenje z diskriminacijo in ozaveščanje o njej pomembno.

Na povabilo Zagovornika načela enakosti bo županja Občine Domžale mag. Renata Kosec na novembrskem dogodku Sočimo se z diskriminacijo sodelovala na panelni diskusiji županj in županov, katere rdeča nit bodo aktualni izzivi in predstavitev dobrih praks na področju zagotavljanja enakopravnosti na lokalnem nivoju.

Diskriminacija je vsako neupravljeno neenako obravnavanje, razlikovanje ali izključevanje zaradi osebnih okoliščin s ciljem zmanjšanja enakopravnega priznavanja, uživanja ali uresničevanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Diskriminacija pomeni, da je oseba obravnavana slabše ali neenako izključeno zaradi njenih osebnih okoliščin, na primer zato, ker je moški ali ženska, ima določeno izobrazbo, je določene narodnosti, ima drugačno barvo polti od večine v določenem okolju, ne zna jezika določenega okolia, je kristjan, musliman ali pripadnik kakšne druge vere, ima določene invalidnosti, je mlajši ali starejši, se zaljublja v osebe istega spola, ker je nekdo brezdomec ali reven, zaradi nosečnosti, starševstva in podobno.

Edina prava skupna vizija je ustvariti družbo, v kateri so enakopravnost, spoštovanje in strpnost temeljne vrednote, zato tudi v občini Domžale na več področjih potekajo aktivnosti za ustvarjanje prostora enakih možnosti. Pomembna je vsaka kampanja, vsak dogodek, ki opolnomoči diskriminiranje in izobražuje javnost, spodbuja k premisleku, v kakšni družbi živimo ali želimo živeti in ki nagovarja, da je smiselno zavzeti aktivno držo proti diskriminaciji. Eden takšnih dogodkov je bila septembrska okrogla miza v Knjižnici Domžale, na kateri so uspešne ženske spregovorile tudi o tem, kako so jih sprejeli moški kolegi in s kakšnimi težavami so se spopadale na svo-

ji poklicni poti, ker so ženske. Dogodka sta se udeležili tudi županji Občine Lukovica mag. Olga Vrankar in Občine Domžale mag. Renata Kosec, ki je ob tem dejala: »Pozdravljam organizacijo takšnih dogodkov, ki so izrednega pomena za opolnomočenje žens v javnem, političnem in gospodarskem življenju. Sama imam kot političarka več pozitivnih izkušenj, da me moški kolegi sprejemajo kot enakopravno, da sem sprejeta, slišana ter upoštevana. Se pa srečujem tudi s stereotipi in predsodki, ki temeljijo na tradicionalnih vlogah žensk in moških.«

Kot je tekla beseda ob robu okrogle mize, odločitev za aktivno poklicno udejstvovanje žensk ni vedno lahka.

Zahteva veliko zaupanja vase, odločnosti, poguma, pripravljenosti na odrekanja in na izpostavljenost, velikokrat tudi spretnega usklajevanja službenih in družinskih obveznosti. Poleg tega so pričakovanja do žens na položajih velika, večja kot do njihovih moških kolegov, največkrat za nižjo plačo. Pa vendar ženske zavestno in vso odgovornost same izberejo svojo smelko karierno pot, ker verjamejo, da lahko spreminjajo svet na bolje. V veliko spodbudo so jim druge močne in uspešne ženske, ki so ali pa še premikajo gore.

Od nekdaj so živele izjemne, nevarno bistre in inteligente, pogumne, vplivne in navdihajoče posameznice, ki so pomembno prispevale k napredku in h krhanju stereotipov. Mag. Renata Kosec je dejala, niso uspešne le ženske, ki so na visokih položajih ali prepoznavne v javnosti. »Uspeh se ne meri nujno s funkcijo ali področjem dela, temveč s tem, kako uspemo živeti svoje poslanstvo in dosegati svoje zastavljene cilje. Iz tega vidika so vse ženske bile in so še danes močne in uspešne.« Pa ne le ženske, tudi drugi

posamezniki, ki se zoperstavljajo stereotipom in diskriminaciji.

Pri ozaveščanju o tem, v kakšni družbi živimo ali želimo živeti, imajo pomembno vlogo tudi mladi, »ki imajo izjemen potencial za ustvarjanje pozitivnih sprememb v družbi, zato jih je pri tem treba spodbujati, da postanejo močni in uspešni ljudje, ki bodo za seboj pustili sledi dobrega«, meni mlada županja Klara Jeretina. Županja Občine Domžale pa je še dodala: »Največji uspeh lahko dosežemo kot vključujoča družba, ker posamezniki z različnimi očmi gledamo na svet in tako skupaj v povezovanju in sodelovanju prispevamo k boljšim rešitvam. Razlike je treba ceniti, ne pa si prizadevati, da bi si bili enaki.«

FOTO: EVA ŽURBI

Hrane ne mečemo stran

V oktobru je potekalo več dogodkov in aktivnosti, ki so ponujali priložnost za pogovore o kmetijstvu, pridelavi in predelavi zdrave hrane ter trajnostni prihodnosti, o temah, pomembnih tudi za občino Domžale. Sredstva za spodbujanje kmetijstva so predvidena v proračunu Občine Domžale za prihodnji leti.

Oktobra je v Komendi potekal tradicionalni 28. jesenski kmetijsko-obrtni sejem, ki je tudi tokrat ponujal priložnost za spoznavanje novosti, izmenjavo znanj, idej in izkušenj. Zbrane je na odprtju nagovoril Marjan Seidej, predsednik Konjeniškega kluba Komenda, ki ni mogel mimo poplav:

Kmetijski sejem Komenda

»Na sejmu v Komendi se pokaže neverjetna navezanost Slovencev na domačo zemljo in ta odnos se je najbolje videl po ujmi.« Med prvimi so takrat priskočili na pomoč tudi kmetje. Odprtja sta se udeležila tudi domžalska županja mag. Renata Kosec in podžupan Borut Ernestl, ki sta se na sejmu srečala s predstavniki različnih institucij, delujočih na področju agronomije, ohranjanja kmetijskega prostora in kulturne krajine ter poseljenosti in delovnih mest na podeželju.

Ob svetovnem dnevu hrane, 16. oktobra, pa je županja obiskala edinstveno kuhinjo Pokušina na Rodici, ki deluje pod okriljem Etri skupnine, Zadruge Allium, in od letosnjega aprila gostuje v prostorih Biotehniške fakultete na Rodici. Globalno odvržemo tretjino hrane, v Sloveniji pa povprečno 68 kilogramov na prebivalca na leto, največ v gospodinjstvih. Pokušina na Rodici je primer inovativne kuhinje, je Mini tovar-

na, v kateri se hrane ne meče stran in kjer hrana dobi novo vrednost. Iz podarjenih slovenskih pridelkov in presežkov hrane pripravljajo zdrave in okusne obroke ter izdelke v trajnostni embalaži: od zvitkov, sendvičev, juh Glash, solat, pit do marmelad, granol ter čicerikinega sladole-

da. Gre za primer krožnega gospodarstva in zgodbo, v katero se povezujejo posamezniki in podjetja z donacijami ali z nakupom za trajnostno prihodnost. Jеди so naprodaj v njihovih prostorih na Rodici, ponujajo tudi dostavo in nakup s študentskimi boni.

Županja mag. Renata Kosec je izrazila podporo vsem udeleženim v projektu, ki si z malimi, enostavnimi koraki prizadevajo za spremicanje navad, načrtovanje pridelave, predelavo hrane in spodbujajo k razmislenku o pomenu preudarnega ravnjanja s hrano. Napovedala je, da bodo na Občini Domžale v kratkem potekali pogovori na temo prehrane s predstavniki Etri skupnosti, domžalske izpostave Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in z drugimi deležniki, sredstva za spodbujanje kmetijstva pa bodo predvidena v občinskem proračunu za prihodnji leti.

FOTO: OBČINA DOMŽALE

Prenos znanj in izkušenj kot pomoč ukrainški občini Hnivan

V okviru Mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči Slovenije ter v partnerstvu s programom U-LEAD with Europe izvaja Center za evropsko prihodnost (CEP) projekt Pomoč pri obnovi Ukrajine ob podpori Ministrstva za zunanje in evropske zadeve.

Projekt bo Ukrajini omogočil hitrejše okrevanje in njenim ljudem boljše življenje v njihovih lokalnih skupnostih. Letos se je projektu kot mentorica priključila tudi Občina Domžale.

Vojna in Ukrajini negativno vpliva na demokratično upravljanje na vseh ravneh in lokalne oblasti morajo zdaj, v času vojne, kakor tudi po tem prebivalcem nuditi osnovne storitve in podporo. To bo ob gromozanski škodi na infrastrukturi, ekonomski situaciji in izgubi življenj predstavljalo velik izliv. Eden ključnih ukrepov pomoči pri obnovi je zato omogočiti trajnostni regionalni razvoj in podpreti učinkovito reformo lokalne samouprave za samostojno vodenje projektov nadaljnje obnove.

Projekt povezuje pet ukrainških in pet slovenskih občin, ki bodo ukrainškim občinam nudile pomoč pri soočanju z izviri obnove, modernizacije in krepitvi kapacitet prek prenosa znanj, izkušenj in dobrih praks,

ključnih tudi za ukrainško približevanje Evropski uniji. Trenutni ukrepi obnove v Ukrajini se osredotočajo na konkretno potrebe občin na področjih poklicnega usposabljanja ter sodelovanja poklicnih šol, civilne zaščite ter vzpostavitev prostovoljnih gasilskih brigad, sodelovanja med lokalno samoupravo in gospodarstvom, strateškega načrtovanja, projektnega vodenja ter pridobivanja sredstev EU ter trajnostnega, transparentnega in vključujočega vodenja.

Predstavniki ukrainškega Hnivana in Domžale prihajajo novembra letos. V programu obiska bodo sodelovali pristojne državne institucije na področju načrtovanja in upravljanja na državni ravni. Občina Domžale bo pomagala z znanjem in izkušnjami s področja odlično razvitega sistema zaščite in reševanja, s pomočjo katerega je hitro in učinkovito ukrepala v več kriznih situacijah, naravnih ter drugih nesrečah. Lokalne enote in orga-

VELIKI INTERVJU

NE ZMOREMO VSEGA, A SKUPAJ ZMOREMO VSE!

MAG. NATAŠA ZALOKAR, DIREKTORICA DOMA UPOKOJENCEV DOMŽALE (DUD)

Prvi oktober je mednarodni dan starejših in oktober je primeren čas za pogovor z direktorico domžalskega doma upokojencev mag. Natašo Zalokar.

Cveta Zalokar
Foto: Cveta Zalokar

To odgovorno delo opravlja že tretji mandat, letos tako teče že dvanajsto leto njenega vodenja javnega zavoda. Pretekla leta so bila za takšno delo prav gotovo zahtevno obdobje, saj so domovi preživljali težke čase ob pandemiji. Tudi aktualni trenutek vsak dan znova prinaša nove probleme in izzive. Spopadajo se s hudimi kadrovskimi težavami in slabimi plačami, po drugi strani pa pritiski za povečanje kapacitet. Javnost zato močno podpira preporebno prostorsko širitev in iskanje novih možnosti zanjo.

Kako bi z nekaj besedami predstavili DUD?

Dom upokojencev Domžale je na tej lokaciji začel delovati v letu 1977. Tekom časa se je dograjevalo in renoviralo, vendar zaradi svoje zanimive (in tudi nagrajevane) arhitekture večjih posegov, ki bi bili nujni po novejših standardih, ne dovoljuje in ne omogoča.

Večkrat se pojavljajo očitki, da 'niste naši', da je vaša ustanoviteljica država. Kaj bi odgovorili na to?

Smo domžalski dom! Tudi v nizu, a ne? Seveda je naš ustanovitelj vlada RS, ampak umeščamo se v prostor občine Domžale, kjer smo prepoznani po kakovostnem delu in številnih dejavnostih, povezanih z njim. Nenazadnje imamo pravilnik, ki določa, da je bližina stalnega bivališča uporabnika in njegovih svojcev prednostni kriterij za sprejem v dom. Žalosti me, da se tudi tu delimo ali izključujemo. Verjamem in trudim se, da bi s skupnimi močmi lahko naredili čim več dobrega za starostnike.

Pa vendarle, koliko je med stanovalci ali njihovimi ožimi svoji naših občanov?

Stalno bivališče v Domžalah ima prijavljenih 98 stanovalcev od 160. Poleg njih so tu še številni stanovalci, ki imajo svojce Domžalčane. Nekaj stanovalcev je tudi iz tistih občin Upravne enote Domžale, ki nimajo svojega doma za starejše. Prav je, da poskrbimo tudi za njih. Seveda pa se čutimo kot domžalski dom, v preteklosti smo sodelovali na festivalih za tretje življenjsko obdobje kot predstavniki Domžal. Želeli pa bi si večjega sodelovanja z občino. Podporo županje in vodstva občine sicer imamo. Vendar, ko se ozremo po ostalih domovih, vidimo več neposrednega sodelovanja z občinami. Tako na primer v večjem obsegu sofinancirajo javna dela, aktivno sodelujejo pri nakupih nujnih aparatur, tako so mnogi v času covid-19 kupili domovom robot za razkuževanje, ki bi ga potrebovali tudi v ne-kovidnih

Za vsakega posameznika je njegova stiska največja. Imamo bodoče uporabnike, ki so oddali vlogo že pred leti, na 'zalogo', zdaj pa menijo, da morajo na vrat na nos priti v dom. Imamo uporabnike, katerih prošnje so res nujne, vendar jih vedno ne uspemo ugodno rešiti. Trudimo se pomagati vsem, vendar žal ne gre. Pomoč na domu pa žal tudi ne deluje optimalno.

časih; namenjajo dodatna sredstva za dnevno varstvo ...

Kot ste omenili, je domžalski dom že 'v letih' in nefunkcionalen. Kaj pa je tisto, kar naš dom loči od ostalih in zaradi česar je kljub vsemu priljubljen med stanovalci?

V našem domu skrbimo za visok nivo zdravstvene nege in oskrbe. Kljub težavam dajemo velik pomen stalnemu izobraževanju. Verjamem, da razvoj v institucionalnem var-

stvu, delamo v javnih zavodih. Res nismo najmodernejši po arhitekturi, vendar po storitvah smo. Zagotovo se lahko pohvalimo z odlično kuhinjo, našo odprtostjo sodelovanja s svojci, izobraževanjem. Letos smo pridobili naziv Dom usklajenih odnosov, ki daje potrditev našim prizadevanjem. Ponosno živimo naš slogan: Prijazen dom srčnih ljudi. V teh časih nam ni najlažje, saj je kadrovska stiska vedno večja. Ravno zato so nam medsebojni odnosi tako zelo pomembni.

Kakšne pa so v tem trenutku čakalne vrste za sprejem?

V tem trenutku žal ne sprejema novih stanovalcev zaradi kadrovskih težav. To povzroča res veliko nezadovoljstvo in stisko med bodočimi uporabniki oz. njihovimi svojci. Vendar smo zavezani, da za naše stanovalce poskrbimo kar najbolj strokovno. To nam je prioriteta. Vloge za sprejem v ta naš dom prihajajo praktično iz vse Slovenije in se vsak dan povečujejo. Veliko pa je med njimi Domžalčanov. In tu so stiske velike. Do danes smo dobili skoraj 650 vlog. Na kadrovski manko opozarjam skupaj s Skupnostjo socialnih zavodov že vrsto let. Po epidemiji je sistem res začel zelo škripati. V stiski so bodoči uporabniki, v stiski smo tudi mi.

Kako pa se lahko odzivate na nujne in nenadne prošnje za sprejem v DUD, s čim se srečujete?

Za vsakega posameznika je njegova stiska največja. Imamo bodoče uporabnike, ki so oddali vlogo že pred leti, na 'zalogo', zdaj pa menijo, da morajo na vrat na nos priti v dom. Imamo uporabnike, katerih prošnje so res nujne, vendar jih vedno ne uspemo ugodno rešiti. Trudimo se pomagati vsem, vendar žal ne gre. Pomoč na domu pa žal tudi ne deluje optimalno.

Kako pa ste doživeli in preživeli čas pandemije?

Ob pandemiji smo imeli nekako dve obdobji. V letu 2020, ko obiski niso bili dovoljeni in še ni bilo obolelih za covidom, smo delali res dobre stvari. Z jesenjo 2020 so prišli prvi oboleli in takrat je bilo res kaotično. Prevečkrat smo bili prepuščeni sami sebi. Pohvaliti moram sodelavce, ki so bili podporni in nadvse srčni. Iskali smo rešitve, kako olajšati stiska svojcem. Obiske smo stanovalcem pripeljali tudi čez balkon, da so se le videli. Gradili smo zaupanje. Tudi tako, da smo izpisali iz rapportne knjige dnevno pošiljali svojcem. Negotovost in nevednost naredita svoje. Prav zato je potrebna odprta komunikacija.

Ne zmoremo vsega, verjamem pa, da skupaj zmoremo vse.

Morda nas kaj podobnega lahko doleti že kmalu, zato nam povejte, katere so največje pomanjkljivosti, kaj vas skrbi?

Zagotovo so novi virusi na pohodu. Vsekakor si ne želimo plašiti ljudi. Kot rečeno, je dom specifično grajen. Ne želimo si ponovnega vzpostavljanja con, saj to pomeni selitve. V času covida smo morali nameniti dodatno 12 vrat na hodnike, da smo lahko imeli sive in rdeče cone. To so bili res posebni časi. Želimo si predvsem dovolj zaposlenih. Potem vem, da s sodelavci zmoremo prav vse. V času pandemije smo delali kot eno, pa je bilo hudo. Res se je vleklo, vendar je na začetku prišla na plano solidarnost, proti koncu epidemije pa smo z znanjem reševali zapletene uganke.

Kako ste v času pandemije sodelovali z okoljem, lokalno skupnostjo in drugimi zavodi, s katerimi ste povezani?

V času pandemije smo odlično sodelovali z Zdravstvenim domom Domžale. Na začetku so nam pomagali z opremo, nato z odvzemi brišov in kasneje s transportom testov. Res nismo imeli težav s tem. Tudi s civilne zaščite in občine so nas večkrat povprašali, če kaj potrebujeamo. Veseli smo bili, da smo imeli med seboj tudi kar nekaj prostovoljcev. Tudi župnik Bernard Rožman iz Lukovice je bil med njimi. To se je izkazalo za odlično. Verski obredi so potekali praktično ves čas pandemije. Pričakovala pa bi, da nam bi več pomagal Rdeči križ, ko nam je primanjkovalo sodelavcev v negi in oskrbi.

Že več let ste aktivni tudi na področju demence, saj ste soorganizatorji srečanja in pogovorov z naslovom Alzheimer caffe ter bili ena prvih varnih točk. Kako velik je ta problem in kako se dotika vašega delovanja?

Na 'naš' Alzheimer caffe sem zelo ponosna. Gostje naših srečanj so bili res eminentni. Prav vsi, ki so na tem področju največji strokovnjaki, od začetnika, žal že pokojnega dr. Aleša Kogaja, z nami je bila večkrat predsednica Spominčice Štefanija Zlobec, pa ugledni zdravniki, kot so dr. Pirtovšek, dr. Kramberger, dr. Cvetko ... Seveda nam je priprava takih dogodkov dodata obremenitev, ki je bila na začetku bistveno lažja kot zdaj. Vendar z dobro voljo sodelavcev se da. Zagotovo je demence pomembna tema. Pomembno je zgodnje odkrivanje demence. Za to pa potrebujemo osveščanje. Oseb, obolelih za demenco in sorodnimi stanji, je vedno več, saj se kot populacija staramo. Življenje z osebo z demenco je velika življenska preizkušnja, tako za osebo kot njeno družino. Skrb za osebo z demenco zahteva veliko potrebeljivosti, iskanja skupnih

VELIKI INTERVJU

Naši stanovalci pogosto pravijo: če boste imeli srečo, boste tudi vi star.

rešitev in energije svojcev. Predvsem pa vsi potrebujemo znanje. In nenazadnje izkušnje drugih. Vsak oboleli je svet zase, izkušnje se ne da preslikati, vendar lahko kaj povzamemo, prilagodimo in najdemo rešitve. Predvsem pa svojci morajo biti slišani in razbremenjeni.

Kaj v občini Domžale najbolj pogrešajo bolniki z demenco in njihovi svojci?

V Domžalah predvsem manjkajo prostori za obolele za demenco in sorodnimi stanji. V našem domu imamo integrirano obliko dela s takimi stanovalci. Pogrešamo pa mireni prostor, kjer se lahko izvajajo usmerjene aktivnosti. Nimamo možnosti začasnih namestitev, ki predstavljajo tudi pomoč družini v smislu razbremenitve družine. Prav tako zelo pogrešamo storitev dnevnega varstva, ki je namenjena posameznikom, ki še ne potrebujejo celodnevne, stacionarne oskrbe in si želijo oziroma potrebujejo pomoč, nadzor ali organizirano obliko bivanja le za določeno število ur dnevno. Glede na velikost občine in značne potrebe bi bilo to več kot nujno.

Omenili ste, da v tem trenutku ne sprejemate novih stanovalcev, opozarjate na kadrovske težave. Zaposleni, nezadovoljni s svojim položajem in nagrajevanjem, odhajajo v druge poklice ...

Trenutno imamo prazne štiri postelje. Ob tem, da smo od lani zmanjšali kapacitet za šest mest. Sodelavce lahko le pojavljam. Seveda pa so utrujeni. Preobremenjenost je velika. Stanovalci prihajajo v dom s težkimi zdravstvenimi stanji, ki bolj spadajo v bolnišnico ali pa v rehabilitacijske centre. Tako mi postajamo vse bolj negovalne bolnišnice, a brez kadrovskih in finančnih pogojev zanje. Naj povem, da je normativ za naš dom le ena fizioterapevka – ta podatek žal pove vse. Prav tako je z ostalimi poklici. Normativi so slabi, nizki, poleg tega pa se novo zaposleni ne odločajo za to zahtevno delo. Bolničarji se ne javljajo na razpis. Kar nekaj bodočih sodelavcev izobražujemo v tem času na naše stroške doma. O plačah ne bi govorila, je že tako izpečata tema. Kar 48 odstotkov sodelavcev v našem domu začenja pod minimalno plačo. Pri tem ne gre za delovna mesta, kjer ni potrebna izobrazba. Tu gre tudi za tehnične poklice, kot so dijetni kuhar, ekonomski tehnik ... To je več kot žalostno. Za mene tudi zaskrbljujoče. Vedno večji razkorak imamo tudi med plačami zaposlenih, pokojninami stanovalcev in stroški doma. Kar nekaj sodelavcev nas je zapustilo, ker so šli v druge panoge, na primer v bolje plačano delo v trgovino. Lahko

povem, da so tam zelo zadovoljni. Jezi me, ker smo po številu trgovinskih centrov prvaki in ima v družbi to prednost pred skrbjo za stare-stnike. Žal.

S čim pa skušate privabljati nove delavce, ali jih tudi pri vas že iščete v tujini?

Spopadamo se z razmerami, ko zradi neuspešnih razpisov za zapolnitve prostih delovnih mest, odhodov zaposlenih k drugim delodajalcem, bolniških odsotnosti in podobnega nimajo več dovolj zaposlenih. Seveda sprejemamo zaposlene tudi iz tujine. Predvsem iščemo po priporočilu, saj se na razpisu ne javijo. Moram reči, da nam še sodelavci ne verjamejo, da na razpisu ni prijav.

Pričakujete pri tem pomoč lokalne skupnosti in kako bi vam lahko občina pomagala pri reševanju kadrovskeh zadreg?

Vesela bi bila, če nam bi lokalna skupnost prisluhnila. Velika težava je, ker veliko zaposlenih nima urejenega varstva za otroke. Tu gre za popoldansko varstvo, pa ne le v naši dejavnosti, tudi v zdravstvu na primer ... Žal vrtci ne delajo popoldan. Za njih je to nepopularen ukrep, za nas pa nujen, saj delamo 24 ur na dan. To bo morala spodbujati občina, če bo hotela privabiti nove delavce v te panoge. Dobrodoši bi bili tudi brezplačni tečaji slovenščine za tujce, morda bo treba razmišljati spet o 'kadrovskih' stanovalnjih. Pa še kaj bi se našlo. Seveda ni vse na lokalni skupnosti, a smo lahko z njihovo pomočjo bolj konkurenčni in vabljivi. In to bi bilo za našo občino dobro. Mora pa svoje postoriti tudi država. Za ilustracijo: države OECD imajo 4,9 kadra v dolgotrajni oskrbi na 100 prejemnikov, starih nad 65 let. Slovenija le 2,7.

DUD nima skoraj nobenega lastnega parkirnega prostora, niti za zaposlene niti za obiskovalce. Še več, reševalna vozila nalagajo bolnike tako rekoč sredi ceste, na očeh mimoidčim. Kako bo nova občinska 'parkirna' politika vplivala na vaše vsakodnevno delovanje?

Res je. Lastnih parkirnih mest praktično nimamo. Povedali so mi, da je bilo v preteklosti drugače. Na to ne morem vplivati. V letu 2016 smo uredili reševalni dovoz. Pomembno je, da je za stanovalce zagotovljeno dostojanstvo in da jih ne posedamo pod milim nebom in vsem na očeh. Za zaposlene pa je težko, plačila parkirnine na makadamskem parkirišču pri teh plačah ne bodo zmagli. Poprosili so za ugodnejšo ceno, pa so nam na občini povedali, da je v širši okolici dovolj brezplačnih parkirišč, na primer v Športnem parku ... To je le delno res, ni pa stimulativno za zaposlene. Sploh pa ne za zadrževanje ali pridobivanje novih sodelavcev. Želimo si, da bi imeli zaposleni možnost cenovno ugodnega mesečnega najema parkirišča. Kot ga imajo zaposleni UKC-ja v njihovi parkirni hiši.

Že dlje časa se govorji o nujnosti izgradnje novega doma za starejše v naši občini. Odprtih je več možnosti, trenutno sprejeta je gradnja na Rodici, a med tem se je pojavil tudi predlog za odkup samostana v Mali Loki in izgradnja novega doma na tej lokaciji. Kaj se dogaja?

Namen novogradnje je omogočiti starejšim prebivalcem občine Domžale in okoliških krajev biva-

nje in oskrbo v novem sodobnem domu ter jim omogočiti tudi skupnostne oblike oskrbe, kot sta zasno varstvo in dnevno varstvo. V Domu upokojencev Domžale zara-di zastarelih bivanjskih normativov le z izjemnimi naporji zaposlenih izvajamo kakovostno institucionalno varstvo, dnevno varstvo pa le izjemoma. V letu 2022 je občinski svet sprejel sklep o menjavi zemljišč med DU Domžale oziroma ministrstvom in Občino Domžale. V letu 2022 in 2023 sta bila dva sestanka na MDDSZ, kjer smo bili s strani direktorja direktorata za dolgotrajno oskrbo in deinstitucionalizacijo seznanjeni, da mora občina samostojno projekt pripraviti do faze gradbenega dovoljenja. V tem času pa se je kot opcija ponudila lokacija Mala Loka. Za razliko od lokacije Rodica ta ni na poplavnem območju.

Kakšno rešitev podpirate vi osebno in s kom sodelujete pri iskanju rešitve?

Odgovorno lahko zatrdim, da je za razvoj institucionalnega varstva in skupnostne skrbi obstoječa lokacija najboljša opcija, da ostane matična enota v centru. V matični enoti bi poleg institucionalnega varstva v manjših skupinah (do 20) nudili še začasno in dnevno varstvo. Matični enoti z zmanjšano kapaciteto bi dodali novo enoto Mala Loka. V Mali Loki bi imeli mesta za osebe, obolele za demenco in sorodnimi stanji. Okolje je podporno in zato bi lahko zaživel center za oskrbo in izobraževanje oseb, obolelih za demenco, in njihovih svojcev. V Domžalah smo že zdaj prepoznamo po Alzheimerjevih, ki jih izvajamo na različnih lokacijah, ker nimamo lastnega prostora. Pri tem nas podpira 'domžalska' poslanca Monika Pekošak. Imamo pa tudi načelno podporo županju mag. Renate Kosec.

Kakšna je torej vloga občine pri izgradnji novega doma?

Projekt Mala Loka je še vedno v zelo zgodnji fazi dogоворov. Občina bo vsekakor aktivno vključena v projekt, ko se vse potrebeno uredi na državni ravni.

In kako je s podporo države in pristojnega ministrstva?

Tudi Ministrstvo za solidarno prihodnost nas podpira. Za njih, tako pravijo, smo prioriteta in tvorno sodelujejo v iskanju rešitve. Verjamem, da bomo našli primerno rešitev. Vsi moramo delovati proaktivno.

Vsakodnevno se srečujete s starejšimi, poznate njihove stiske in tudi probleme njihovih svojcev. Kaj bi jim sporočili ob mednarodnem dnevu starejših?

Mednarodni dan starejših je pomemben dan za ozaveščanje o vprašanjih, povezanih s staranjem prebivalstva in spodbujanjem družbeni vključenosti ter enakosti za vse generacije. Ne smemo pozabiti graditi mostove med generacijami. Skupaj soustvarjamo bogato skupnost. Naši stanovalci pogosto pravijo: če boste imeli srečo, boste tudi vi star.

Kakšno starost pa bi si že zeleli vi osebno?

Malo za šalo, velikokrat res mojim mlajšim sodelavcem povem, kaj si želim, ko bom v domu. Take drobtinice, kaj rada jem, kako si želim, da bi bila oblačena ... Vsekakor pa si želim, da bi takrat soodločala o svojem življenju. □

MestniKino
Domžale

NOVEMBER

2023
KINO
SPORED

POSLEDNJI HEROJ

3. | 5. | 12. | 14.* | 17.* november

črna komedija / režija: Žiga Virc / scenarij: Žiga Virc, Iza Strehar / igrajo: Primož Pirnat, Eva Jesenovec, Bine Matoh, Jurij Drevencsek, Angelika Papoulija, Janez Škof / 2023, Slovenija / distribucija: Jučer / 82'

France se skuša zoperstaviti nemški nakupovalni verigi, ki želi porušiti kip njegovega

oceta narodnega heroja in na tem mestu postaviti trgovino. Ob poskušanju ohranitve

spomina na herojstvo odpornika gibanja med drugo svetovno vojno pa France nezavedno uničuje življenje svojih hčerk. V štiriindvajsetih urah se vsem prisotnim življenje postavi popolnoma na glavo. Črna komedija o družini, ki se spopada z zunanjim sovražnikom, pristane pa v vojni sama s sabo.

VARUHI FORMULE

16. | 17. | 18. | 20.* | 24.* | 29.* november

zgodovinska drama / Čuvari formule / režija: Dragan Bjelogrlić / scenarij: Dragan Bjelogrlić in Vuk Ršumović, po knjigi Slučaj Virča Gorana Milašinovića / igrajo: Alexis Manenti, Dragan Bjelogrlić, Jeremie Laheurte, Jurij Drevencsek, Lionel Abelanski, Olivier Barthélémy, Predrag 'Miki' Manojlović, Radivoje Bulović / 2023, Srbija, Slovenija, Črna Gora, Makedonija / distribucija: FMA - Vojnik / 120'

Maja 1958 so zagnali prvi jugoslovanski raziskovalni jedrski reaktor Vinča, oktobra pa se je tam zgodila nesreča. Šest znanstvenikov je bilo podvrženih smrtonosnemu radioaktivnemu sevanju. Ker so se zavedali, da obsevanim v Beogradu ne bodo znali pomagati, so vseh šest odpeljali na zdravljenje v Pariz. Tam zdravniki v želji, da poskusijo rešiti življenja, niso imeli druge izbire, kot da se odločijo za eksperimentalno zdravljenje – za presaditev kostnega mozga. Tega so mladim raziskovalcem darovali prostovoljci. Parižani, ki so zaračuni nevarnosti takšne operacije takrat tvegali tudi svoja življenja.

NAPOLEON

24. | 25.* | 28. | 30. november

biografija drama / režija: Ridley Scott / Scenarij: David Scarpa / igrajo: Vanessa Kirby, Joaquin Phoenix, Ludwine Sagnier, Matthew Needham, Youssef Kerkour / 2023, ZDA, Velika Britanija / 158'

Napoleon je spektakularen akcijski ep, ki opisuje razburkani vzpon in padec slavnega francoskega cesarja Napoleona Bonaparta, ki ga upodablja Joaquin Phoenix. Film se ob osupljivem, veličastrem zgodovinskem ozadju poglobi v Napoleonov neutrudljivi boj za oblast skozi prizmo nepoštljivega, viharnega razmerja, ki ga je imel s svojo največjo ljubnijo, Josephine, ter ob tem izpostavlja njegove prekanjene vojaške in politične taktike. Bojni prizori so med najbolj silovitimi, kar smo jih kdaj videli na velikem platnu.

MAVKA: Zaščitnica gozda

10. | 12. | 16. | 18.* | 26.* november

animirani fantazijski film / Mavka: Lisova písňa / režija: Oleh Malamuzh, Oleksandra Ruban / scenarij: Oleksandra Ruban in Yaroslav Voytsešek po poetični drami Pesem gozda (Lisova písňa, 1911) Lesy Ukrayine / 2023, Ukrajina / distribucija: Blitz / 99' / sinhronizirano, 6+

Prostrani gozdovi že od nekdaj nosijo nešteto skrivnosti in ugank. Dom nudijo mitološkim bitjem, ki prebivajo med drevesi in zvesto varujejo svoje kraljestvo. Med njimi je tudi Mavka – duša gozda in njegova novoizbrana zaščitnica. Njeno primarno poslanstvo je zaščiti gozd in njegovo nedotakljivo »Srce« pred kakršnokoli agresijo ali vdori, predvsem s strani ljudi, pri tem pa se sooči z nemogočo izbiro med ljubezno in svojo dožnostjo zaščitnice gozda, ko se zalubi v človeka – nadarjenega mladega glasbenika Lucasa.

MESTNI KINO DOMŽALE

Ljubljanska 61, 1230 Domžale

www.kd-domzale.si

spletni kino
online.kinodomzale.si

TEMA MESECA

MESEC POŽARNE VARNOSTI

Oktober je v Sloveniji mesec, v katerem poudarjamo požarno varnost, zato mu rečemo tudi mesec požarne varnosti. To je tudi mesec priložnosti za druženje, ozaveščanja in promocije gasilstva.

Miha Ulčar
Foto: CZR Domžale, Jure Gubanc

Številna prostovoljna gasilska društva in poklicne gasilske enote po Sloveniji v tem mesecu organizirajo dneve odprtih vrat z namenom druženja in ozaveščanja zlasti najmlajših o protipožarni kulturi in promociji gasilstva. Vsako leto ima mesec požarne varnosti tudi izbrano temo, s katero se posvečajo ozaveščanju prebivalcev o ključnem pomenu požarne varnosti. Letos je to preprečevanje požarov v naravi.

O aktivnostih prostovoljnih in poklicnih gasilcev v mesecu požarne varnosti smo se pogovarjali z **direktorjem Centra za zaščito in reševanje Domžale Andrejem Jarcem in poveljnikom javne gasilske službe v občini Domžale Matjažem Merkužičem**, s katerima smo se dotknili tudi letošnje teme meseca požarne varnosti ter o projektu Alpe Adria Knowledge transfer, v katerem sodelujejo domžalski poklicni in prostovoljni gasilci.

Požari v naravi so pogosto posledica človeške nepazljivosti ali neprevidnosti pri uporabi odprtega ognja

Že majhen izvor topote (npr. ogenj, iskrenje, vroč katalizator vozila) lahko v naravi hitro zaneti požar velikih razsežnosti, kar lahko ogroža ljudi, živali in okolje. Zato je Uprava za zaščito in reševanje ob letošnjem mesecu požarne varnosti v sodelovanju z Gasilsko zvezo Slovenije, Združenjem slovenskih poklicnih gasilcev, Slovenskim združenjem za požarno varstvo ter Zavodom za gozdove Slovenije pripravila različne aktivnosti, usmerjene v ozaveščanje in usposabljanje širše javnosti o pomenu preprečevanja požarov v naravi ter pravilnem ravnanju ob požaru in po njem. »Lansko poletje nas je spomnilo, kako uničujoči so lahko požari v naravi. Požar na Krasu je bil močan opomin, da moramo svoje naprave še bolj osredotočiti na preprečevanje požarov v naravnem okolju,« so ob začetku meseca požarne varnosti v izjavi za javnost zapisali na Upravi za zaščito in reševanje.

Za kurjenje v naravi je treba urediti kurišče, ga zavarovati in nadzorovati ves čas kurjenja

Spomladi in jeseni lepo vreme mnogi izkoristijo za razna opravila na prostem, kot so odstranjevanje ostankov kmetijskih rastlin in drugega rastlinja z vrtov, njiv, travnikov in gozdov, obrezovanje drevja ... Pri tem te ostanke pogosto sežigajo. Se pa ob tem tudi zgodi, da pri nekaterih ljudeh pride do panike, ko opazijo ogenj v naravi, sploh če poleg ni nobenega človeka. Matjaž Merkužič nam je povedal, da na CZR Domžale vsako leto dobijo kar nekaj pozivov, da je prišlo do požarov v naravi, na kraju pa nato ugotovijo, da gre za načrtno kurjenje. Ob tem napreša vse, ki se nameravajo lotiti kurjenja ostankov v naravi, da uredijo kurišče, ga zavarujejo ter nadzorujejo ves čas kurjenja. V izogib nepotrebnim intervencijam gasilcev pa

Gasilска vaja na OŠ Rodica, oddelek Jarše

naj o nameravanem kurjenju obvestijo Regijski center za obveščanje na telefonsko številko 112.

Kurjenje na prostem ni priporočljivo v obdobju suhega vremena, saj takrat lahko pride do požarov v naravi. Tudi teh je po besedah Merkužiča v domžalskih občinah vsako leto kar nekaj, saj ogenj zaradi vetra lahko hitro preskoči na suho travo ali podrast, ki obdaja kurišče. Kurjenje v gozdovih ni dovoljeno, razen nujnih zažigov v nadzorovanih kuriščih – zaradi zatiranja podlubnikov. Na območjih, kjer ogenj lahko ogrozi gozd, pa zažiganje ostankov kmetijskih in drugih rastlin sploh ni dovoljeno. V času, ko je razglašena velika ali zelo velika požarna ogroženost naravnega okolja, pa je uporaba ognja v naravnem okolju še bolj restriktivna.

Preventivni napotki za varno kurjenje na prostem, usmeritve za ravnanje ob evakuaciji in po njej ter drugi koristni nasveti ob požaru v naravi:

- pri kurjenju v naravi kurišče obdajte z negorljivim materialom, kurjenje vedno nadzoruje polnoleta oseba, pripravite opremo, naprave in sredstva za gašenje začetnega požara, po končanem kurjenju ogenj popolnoma poga-

site (uporabite lahko zemljo, vodo z vodo, cev za zalivanje, gasilnik in podobno);

- da ne bi prišlo do požara v naravi, poskrbite za urejeno okolico doma, ne odmetavajte cigaretnih ogorkov, po gozdu in suhi travi se ne vozite z motorji, štirikolesniki in avtomobili, v suhih in vetrovnih dneh ne kurite;
- upoštevajte razglase velike ali zelo velike požarne ogroženosti;
- če je požar v naravi v bližini vašega doma in je v zraku dim, zaprite okna in vrata ter zatesnite odprtine ter iz okolice stavbe umaknite predmete, ki jih lahko zaja- me ogenj;
- če je odrejen zaščitni ukrep evakuacija, upoštevajte navodila prisotnih služb, s seboj vzemite nujne stvari, ki ste jih pripravili za primer nesreče;
- ob vrnitvi na dom preglejte stanje stavbe, opazujte dogajanje v okolici in bodite pozorni na morebitne nove izbruhne požara;
- priporočamo, da invalidi sporočite pristojnim službam in sosedom, da boste ob požaru v naravi in ob evakuaciji potrebovali pomoč ter se dogovorite, na kakšen način vam lahko pomagajo.

V mesecu požarne varnosti gasilci na široko odprejo svoja vrata

Poklicna gasilska enota CZR Domžale in prostovoljna gasilska društva v Gasilski zvezi Domžale vsako leto v mesecu požarne varnosti pripravijo dneve odprtih vrat, kjer širši javnosti prikažejo svoje delo, opremo in intervencijska vozila, praktične prikaze gašenja in reševanja ter pravilnega ravnanja ob nepredvidljivih situacijah. Poseben poudarek dajejo tudi na zanimivih in poučnih delavnicah za otroke, na katerih se lahko preizkusijo v različnih gasilskih veščinah.

Kot smo že zapisali na naslovni strani, poklicni gasilci CZR Domžale za uvod v mesec požarne varnosti vsako leto pripravijo dan odprtih vrat. »Na dnevnu odprtih vrat v našem centru dajemo velik poudarek – ne samo ob mesecu požarne varnosti, temveč celo leto – sodelovanju z najmlajšimi. To je zelo hvaležna publika, saj vsi hočejo biti gasilci. Dan odprtih vrat imamo tudi zaradi tega, ker je dober občutek, ko vidiš, da si občudovan, mi pa vse to poskušamo vrniti z našimi aktivnostmi na raznih dogodkih za otroke, kjer smo vedno prisotni. S tem se želimo približati najmlajšim, okrepliti požarno zavest,

spodbujati pomoč ipd.,« je povedal Andrej Jarc. Tako v mesecu požarne varnosti kot tudi čez leto jih pogosto po predhodni najavi obiščejo otroci iz osnovnih šol in vrtcev, gasilci pa jim predstavijo njihov delovni vsakdan in seveda tudi vozni park.

Vsako leto izvedejo tudi več vaj zaščite in reševanja

Po besedah Merkužiča so tudi prostovoljna gasilska društva tekom celotnega oktobra organizirala dneve odprtih vrat, ki so namenjeni druženju s krajanji ter ozaveščanju, zlasti najmlajših o protipožarni kulturi ter promociji gasilstva. »Izredno pomembne so vaje zaščite in reševanja v organizaciji prostovoljnih gasilskih društev, kjer navadno sodelujejo društva iz posameznih požarno-obrambnih sektorjev Gasilske zveze Domžale, praviloma vedno pa se jim pridružimo poklicni gasilci, ki izvajamo bolj specifične naloge z namensko opremo – npr. posredovanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi, gašenje in reševanje z višin v avtocesti,« je pojasnil Merkužič.

Uspešno zaključena prva faza projekta Alpe Adria Knowledge Transfer (AAKT)

S sogovornikoma smo se dotknili tudi projekta Alpe Adria Knowledge Transfer (AAKT), ki vključuje prenos dobrih praks in izkušenj ter medsebojnega usposabljanja s področja preventivnih aktivnosti in pri intervencijah ob naravnih nesrečah, predvsem obvladovanja požarov včijih razsežnosti.

Jarc je v zvezi s projektom AAKT povedal, da je nastal na pobudo hrvaških kolegov iz Supetra na Braču (Dobrovoljno vatrogasno društvo Supetar), kjer so eni od največjih strokovnjakov za gašenje požara v naravnem okolju, v njem pa so sodelovali tudi poklicni in prostovoljni gasilci iz Gasilske zveze Domžale in Prostovoljnega gasilskega društva Postojna: »V okviru tega projekta so gasilci iz Domžal, v enem tednu po navadi eden ali dva poklicna in štiri prostovoljni gasilci, skupaj s kolegi iz Postojne vse poletje do prvega tedna oktobra gostovali na Braču, kjer so se usposabljali. V prvi fazi projekta AAKT je v 14 izmenjavah operativnega kadra z namenom usposabljanja gašenja požarov v naravnem okolju sodelovalo 22 poklicnih gasilcev CZR Domžale in 48 prostovoljnih gasilcev iz GZ Domžale.«

Jarc nam je še povedal, da je bilo načrtovano, da bodo naši gasilci dejansko sodelovali tudi pri gašenju požarov, a obsežnih požarov letos v Dalmaciji na srečo ni bilo, tako da je bil večji poudarek na teoriji in praktičnem usposabljanju. Projekt se bo nadaljeval pozimi, saj bodo po besedah Merkužiča gasilci z Brača prišli k nam na usposabljanje s področja nevarnih snovi in tehničnega reševanja v prometnih nesrečah.

Oba sogovornika se zahvaljujeta domžalski županji mag. Renati Kosec, ki je projekt AAKT podprt. Županja je konec septembra skupaj s slovensko delegacijo obiskala zaključek usposabljanja na Braču, na začetku oktobra pa je na Občini Domžale sprejela županjo Supetra Ivana Marković z delegacijo Dobrovoljnega vatrogasnega društva Supetar z Brača. □

Projekt Alpe Adria Knowledge Transfer vključuje prenos dobrih praks in izkušenj ter medsebojnega usposabljanja.

Dan odprtih vrat CZR Domžale

ŽIVLJENJE OB HUDOURNIŠKI REKI

MAG. MIHA PAVŠEK, RAZISKOVALNI ASISTENT NA GEOGRAFSKEM INŠITITUTU ANTONA MELIKA ZRC SAZU

Trzinec, geograf mag. Miha Pavšek je raziskovalni asistent na Geografskem inštitutu Antona Melika ZRC SAZU, kjer se posveča naravnim nesrečam in drugim področjem. V Trzinu je poveljnik Civilne zaščite Občine Trzin. Pred novembrskimi deževji nam je pojasnil, kako se v domžalski občini, ob poplavni in hudourniški reki Kamniški Bistrici, čim bolje pripraviti na morebitne nove poplave.

Renata Ucman
Foto: Matej Družnik (arhiv Mihe Pavška)

Naš sogovornik se kot raziskovalni asistent poleg fizičnih geografskih, naravnih nesreč in klimatogeografskih posveča tudi regionalni geografski, urednikovanju fotografij, zemljepisnim imenom, naravnim dejavnostim, geografski gora, tudi ostankom naših ledenikov. Je strokovnjak za snežne plazove, ledenike in avtor številnih strokovnih besedil, ki so izšla v publikacijah njihovega geografskega inštituta. Obenem je planinski vodnik in inštruktor planinske vzgoje pri Planinski zvezi Slovenije. V Planinskem društvu Onger Trzin vodi planinski odsek in zanimive planinske ture, ki se jim lahko pridružijo tudi planinski navdušenci iz domžalske občine. Od leta 2015 je poveljnik Civilne zaščite Občine Trzin. Med drugim je predavatelj v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Mnogi radi prebirajo tudi njegove številne poljudne članke v različnih tiskanih medijih.

Kako ste kot geograf postal poveljnik Civilne zaščite Občine Trzin in tako pomagali v velikih avgustovskih poplavah?

Zaradi svojega zanimanja za geografijsko tematiko sem sredi 90. let prejšnjega stoletja začel predavati v ICZR na Igu na usposabljanjih pripadnikov CZ glede varstva pred naravnimi nesrečami. V letu 2015 me je takrat na novo izvoljeni župan vprašal, ali bi prevzel Civilno zaščito Občine Trzin, in tako sem istega leta postal njen poveljnik. Pripadniki CZ smo prostovoljci, torej delamo brez plačila, razen v času izrednih naravnih in drugih nesreč, ko je sprožen načrt zaščite in reševanja.

Posvečate se naravnim nesrečam, tudi poplavam. Kaj ste v avgustovskih poplavah opazili na povodju reke Kamniške Bistrice, ki večji del teče skozi občino Domžale?

Ljudje in naši okolici še vedno niso ozavestili vse opaznejših podnebnih sprememb in posledic, ki jih prinašajo vsem nam, tudi v občinah na povodju reke Kamniške Bistrice. Nekateri še vedno misijo, da se dogajajo le drugim in se še vedno obnašajo energetsko potrano. A v avgustovskih poplavah so mnogi ugotovili, da so podnebne spremembе vse večje in da povzročajo škodo tudi v naši okolici. V zadnjih poplavah so jo tokrat Domžalčani večinoma, razen na nekaterih območjih, v Nožičah, Depali vasi in ponekod v centru Domžal, precej bolje odnesli, medtem ko smo imeli v naseljih ob reki Pšati, predvsem v Komendi, Mostah, Mengšu in Trzinu, precej več težav.

Kaj moramo tudi v domžalski občini vedeti o podnebnih spremembah in posledicah?

Geograf mag. Miha Pavšek je raziskovalni asistent na Geografskem inštitutu Antona Melika ZRC SAZU. Na fotografiji je na Kredarici, v ozadju je deloma zasneženi Triglavski ledenik.

Danes ob reki veliko stavb stoji na njeni poplavni ravnici, tudi v samem centru Domžal. Ko pride do izrednih dogodkov, kot so bile avgustovske poplave, rečna voda spet najde svoje stare poti in poplavila na teh območjih. Mnogi so tako žal šele letos ugotovili, da so na poplavnem območju.

Na podnebne spremembe in posledice moramo biti čim bolj pripravljeni. V Sloveniji, tudi v domžalski in sosednjih občinah na povodju reke Kamniške Bistrice, nam te prinašajo čedalje več ekstremnih vremenskih dogodkov. Lani poleti smo imeli hudo sušo, letos poleti pa obilje padavin. Z Agencije Republike Slovenije za okolje so nedavno poročali o letošnjem izredno toplem septembru in začetku oktobra. Tudi v občinah naši okolici je bilo že v prvem tednu oktobra skoraj 30 stopinj Celzija, kar ni običajno za ta letni čas. Pozno poletje smo namreč imeli vse do sredine oktobra. Višje temperature zraka in morja pomenijo več energije v ozračju. Zaradi tega so tudi v domžalski in sosednjih občinah mogoči burnejši vremenski procesi, silovitejša neurja, močnejši vetrovi in vetrolovi, več je vročinskih valov, več močnejših padavin v kratkem času, zaradi katerih je večja možnost poplav.

V domžalski in sosednjih občinah živimo v bližini Kamniško-Savinjskih Alp, s številnimi hudourniškimi potoki. Kaj to ob vse večjih podnebnih spremembah pomeni za nas?

Živimo ob robu Kamniško-Savinjskih Alp, ki se, glede na svetovno povprečje, segrevajo še hitreje. V gorah so vse višje temperaturе zraka, ledeniki so tik pred izginotjem, zapade manj snega, število dni s snežno odejo je čedalje krajše. Na drugi strani imamo daljši čas vegetacije, živali in rastline se selijo v višje nadmorske višine. Zaradi manj snega v gorah so povprečni pretoki rek vse manjši, tudi povprečni pretok reke Kamniške Bistrike in njenih pritokov. Povprečna gladina podtalnice je zato vse nižja. Lani je bilo treba zaradi višjih temperatur, ki so trajale dlje časa, pitno vodo v občinah v naši okolici dlje časa klorirati.

V domžalski občini sta približno dve tretjini ulic na poplavnem območju. Marsikdo ne ve, da je reka Kamniška Bistrica pred prvo regulacijo leta 1909 tekla na 250 metrov širokem prodnatem pasu in ob nalah zaradi hudourniškega značaja pogosto trgala bregova ter poplavljala.

Reka Kamniška Bistrica je imela v Domžalah nekoč nekajkrat širšo strugo kot danes, pa tudi več zavojev oziroma okljukov. Ker se je reka vrezala v naplavine, je naredila terase. Prvo rečno teraso imenujemo poplavna ravnica. Kasneje so to območje njene rečne struge vse bolj krčili. Reko so začeli regulirati in jo vedno bolj utesnjevati, njen poplavno ravnico pa pozidali s hišami in bloki. Tudi mlinščice, v katere so nekoč speljali vodo iz Kamniške Bistrike in pregrade zanje, so razbremenjeval-

prej se je ne sme obzidovati, onesnaževati z neprimernimi snovmi, saj se večji del naselij ob njej napača s podtalnico, ki ni nič drugega kot skozi prodne nanose precejena voda iz Kamniške Bistrike.

Bližajo se novembrska deževja. Se lahko hude poplave ponovijo?

Take poplave, kot so bile letos, malo verjetno, manjše pa lahko že v nekaj letih. Morda ne v takšnih razsežnostih, vendar nihče ne more zagotoviti, da se takva poplava, kot je bila letošnja, ne bo ponovila. Zaradi podnebnih sprememb je verjetnost za to precej večja. Zadnja leta so poplave najpogosteje septembra, selijo se torej v zgodnjo jesen, ko je v ozračju še več energije, zato je takrat zanje največja verjetnost.

Kako se v domžalski občini pripraviti na morebitne nove poplave?

Najprej se je treba seznaniti s poplavno ogroženostjo na območju, kjer živimo, tako in hišah kot v blokovskih soseskah. Poleg poplav zaradi razlivanja reke nas ob večjih padavinah lahko doleti tudi dvig podtalnice, ki je bila tudi letos zelo visoka. Če živimo na poplavnem območju, je dobro imeti doma gumijaste škornje, vodo-odporna oblačila, potopno črpalko, radio na baterije, svetilko in drugo. Dobro je, da v kleteh nimamo vrednejših stvari in električnih naprav, če pa že, te dvignemo na višje mesto v prostoru. V kleteh ne hranimo nevarnih tekočin, olj topil, naftnih derivatov. Cisterne s kuričnim oljem je treba imeti dobro pritrjene in vodotesne, da ne puščajo. Elektriko napeljemo tako, da je ne bo doseglja poplavna voda. Tla in stene v kletnih prostorih uredimo tako, da jih bo po poplavah lažje popraviti. Na jaške namestimo nepovratne ventile. Dobro je, da stavbe na poplavnem območju nimajo kleti in imajo visoka pritličja. Najbolje pa je, da ne gradimo na poplavnih območjih, sploh če je nekdaj že poplavljalo.

Kakšno protipoplavno zaščito si je dobro priskrbeti v hišah in blokih v bližini reke Kamniške Bistrike?

Na zalogi je dobro imeti protipoplavne vreče in pesek, lahko so že napolnjene in pripravljene za uporabo, hranimo jih zaščitene pred soncem pod cerado. Prebivalci nekaterih blokov v Trzinu so jih shranili za morebitno naslednjo poplavno. Tisti lastniki hiš in stanovanj, ki jih je v domžalski občini že kdaj poplavilo, naj torej prav tako razmislijo o nakupu protipoplavnih vreč ali pa zaprosijo zanje na CZ. Poplavljajanje domovanj oziroma kleti je bolje preprečiti kot pa odpravljati škodo. V domžalski občini imamo lahko opravka tudi z močnim vetrom, dobro je vedeti, da tukaj niso primerne pločevinaste eno- ali dvokapne strehe, saj jih lahko močan veter hitro poškoduje. □

OBČINSKI SVET

OSMA SEJA OBČINSKEGA SVETA OBČINE DOMŽALE

Občinske svetnice in svetniki so se v četrtek, 28. septembra, ob 16. uri, sestali na 8. seji Občinskega sveta Občine Domžale, na kateri so obravnavali dvanajst točk dnevnega reda. Sejo je vodila mag. Renata Kosec, županja Občine Domžale.

Miha Ulčar
Foto: Rok Majhenič

Svetniki so sejo začeli s potrditvijo mandata nadomestnih članic Občinskega sveta Občine Domžale za preostanek mandatne dobe Šperli Pavlin (LRK) in nadomestnemu članu Anžetu Korošcu (LTD), saj sta Nina Rozman (LRK) in Toni Dragar (LTD) podala odstopni izjavi.

Sprememba Odloka o proračunu Občine Domžale za leto 2023

Pod to točko dnevnega reda so svetniki obravnavali Odlok o spremembi Odloka o proračunu Občine Domžale za leto 2023, s pomočjo katerega se prerazporeja 200.000 evrov iz proračunske postavke 233100 Splošna proračunska rezervacija na proračunsko postavko 232100 Izločitev sredstev v stalno rezervo. S tem bodo lahko poplačali obveznosti, ki so nastale ob nedavnih poplavah.

Občinski svet je sprejel spremembo Odloka o proračunu Občine Domžale za leto 2023.

Informacija o poplavah in delovanju Sistema zaščite in reševanja v občini Domžale v času od 4. do 11. avgusta 2023

Z informacijo o poplavah in delovanju sistema zaščite in reševanja v občini Domžale v času od 4. do 11. avgusta 2023 sta svetnike seznanili poveljnik Civilne zaščite Občine Domžale Marko Žagar in poveljnik

Javne gasilske službe Občine Domžale Matjaž Merkužič. V katastrofalnih poplavah, ki so celotno Slovenijo prizadele 4. avgusta 2023, je bila med prizadetimi občinami tudi občina Domžale, kjer so poplave prizadele območja ob porečju Kamniške Bistrice in Pšate. Najbolj sta bili prizadeti naselji Nožice in Depala vas ter del Bič in Domžal. Poplavljene

nih je bilo 240 stanovanjskih in drugih objektov ter močno poškodovane brezine in rekreativne površine ob Kamniški Bistrici. Poškodovani so bili mostovi in komunalna infrastruktura. Od začetka poplav do 11. avgusta je bil aktiviran celoten sistem zaščite in reševanja. Občinski svet Občine Domžale je podano informacijo sprejel.

Sklep o ugotovitvi naravne nesreče večjega obsega in višina sredstev upravičencem

Pravno podlago za pomoč občanom in pravnim osebam v naravnih in drugih nesrečah predstavlja Odlok o postopkih prijave škode in denarni pomoči ob naravnih in drugih nesrečah. V njem je opredeljeno, da v primeru nesreče večjega obsega občinski svet to ugotovi s sklepom, dolöči potencialne upravičence do povračila dela škode, obseg sredstev za odpravljanje posledic nesreče in merila za delitev sredstev. Do povračila dela škode bodo upravičeni občani občine Domžale, lastniki objektov, ki ležijo na območju občine ter pravne osebe s sedežem v občini. Višina sredstev bo odvisna od stopnje popravljenosti objektov. Za objekt, ki je trajno uničen ali zahteva večjo sanacijo oziroma nadomestno bivališče, bo višina pomoči znašala 3000 evrov, za poplavljene etaže bo višina pomoči znašala 1500 evrov, za poplavljene kletne prostore pa bo višina pomoči znašala 500 evrov. Sredstva za odpravo materialne škode na objektih upravičence bomo zagotovili na proračunski postavki 232200 – Pomoč ob nesrečah. Vir sredstev imamo na proračunski postavki 233100 – Splošna proračunska rezervacija, kjer imamo v veljavnem proračunu zagotovljenih dovolj

Vprašanja, pobude in predlogi občinskih svetnic in svetnikov

POBUDA V ZVEZI S NEVARNOSTMI NA NOVI KOLESARSKI STEZI

(zaporedna številka 138)

POSREDOVAL: Gregor Stanek (Irk-Lista Renate Kosec-Lista povezovanja in sodelovanja) na seji 19. 6. 2023

VSEBINA: Občani iz JZ dela Domžal, ki se dnevno vozimo v službo v Ljubljano, smo s skrbjo opazovali izgradnjo kolesarske steze v Stobu – pri Petrolu, na izteku Ljubljanske ceste na magistralko.

Križišče je bilo že do zdaj problematično za vključevanje v promet, tudi zaradi nepreglednosti, h kateri znatno pripomorejo ozname in reklamne table. Kolesarska steza situacijo še bistveno poslabšuje. Praktično je nemogoče preveriti varnost vklapa v promet na glavno cesto, ne da bi zapeljal na kolesarsko stezo. Le-te pa cele ne moreš videti, zaradi table Petrol in zaradi ovinka, pod katerim je speljana kolesarska steza iz Trzina do omenjenega križišča. Poleg tega je bila do pred kratkim dovoljena hitrost na cesti Ljubljana–Celje 50 km/h, zdaj se promet zaradi zvišanja na 60 km/h odvija še hitreje.

Prosim pristojne, da storijo vse za povečanje varnosti na enega od predlaganih načinov:

- da se križišče semaforizira (vsaj v najbolj frekventnih delih dneva),

- da se omeji prost pretok kolosarjem (foto-senzorji, nimaš prednosti, stop znak);
- da se odstrani vse reklamne in krajevne table, ki se nahajajo v vidnem polju voznikov in ovirajo pogled na kolesarsko stezo in cesto Ljubljana–Celje;
- da se pretehtajo možnosti prestavite kolesarske steze, tako da se izogne problematičnemu križišču. Steza bi lahko potekala iz Krožne ceste direktno na Ljubljansko cesto, južno od Petrola in se šele nato vključila v na kolesarsko stezo Ljubljana–Celje.

P.S.: Kot navdušeni kolesarki z več tisoč prevoženimi kilometri letno, mi dovolite še vprašanje: Kdo je trasiral to kolesarsko stezo in kdo 'za vraga' se želi voziti ob cesti, polni avtomobilov in izpušnih plinov?

PRIPRAVLJALKA ODGOVORA: županja

VSEBINA ODGOVORA: Cesta Domžale–Trzin je kategorizirana kot regionalna cesta II. reda (R2) in je v lasti in upravljanju Republike Slovenije. Občina Domžale je že pridobila idejno zasnov za semaforizacijo križišča regionalne ceste R2-447 Domžale–Trzin z Ljubljansko cesto pri AS Domžale,

križišče niso namenjena.

Občina Domžale je v omenjenem križišču postavila prometno signalizacijo, s katero opozarja voznike, da se približujejo kolesarski stezi. Direkcija je opravila recenzijo projekta, s katero je potrdila trajso kolesarske povezave.

Za reklamne panoje in druge objekte v varovalnem pasu državne ceste je pristojna direkcija.

POBUDA ZA DONACIJO IN NAKUP VOZIČKA ZA NEPOKRETNE

(zaporedna številka 141)

POSREDOVALA: mag. Majda Pučnik (SDS) na seji 19. 6. 2023

VSEBINA: Podajam pobudo, da se

Domu upokojencev Domžale donirajo sredstva za nakup vozička za nepokretne.

Gre za voziček Oldi, ki je pravzaprav mobilna postelja, s katero se nepokretna oseba lahko giblje izven svoje bolniške sobe ali doma, lahko vstopa celo na vlak ali avtobus.

Tako bi nepokretni osebi omogočili vso potrebno udeležbo v svoji socialni sredini, v naravi, tudi potovanja ... Cena vozička je 6500 evrov. DUD in njegovi stanovalci zagotovo potrebujejo več takšnih vozičkov.

PRIPRAVLJALKA ODGOVORA: županja

VSEBINA ODGOVORA: Ustanovi-

tel in lastnik Doma upokojencev Domžale je Republika Slovenija, ki je dolžna zagotavljati potrebna sredstva za investicije (tudi opremo) in investicijsko vzdrževanje. Po strukturi stanovalcev iz letnih poročil Doma upokojencev Domžale izhaja, da povprečen odstotek uporabnikov Doma upokojencev, ki so tudi občani Domžal, ne preseže 60 %. Glede na navedeno v proračunu Občine Domžale ni zagotovljenih sredstev za tovrstne namene.

Sicer pa Odlok o denarnih socialnih pomočeh v občini Domžale posameznikom občanom, invalidom omogoča sofinanciranje nakupa invalidskih pripomočkov na podlagi vloge invalida in izpolnjevanju pogojev za dodelitev tovrstne izredne denarne socialne pomoči.

POBUDA ZA ZNIŽANOM PLAČILU PARKIRNINE

(zaporedna številka 142)

POSREDOVALA: Frančiška Rožič Novak (NSI) na seji 16. 6. 2023

VSEBINA: Dobili smo pobudo za-

poslenih v javnem zavodu, da bi se omogočilo zaposlenim, ki imajo minimalno plačo, znižano plačilo mesečne parkirnine v garažni hiši. Kot je bilo povedano, je sedanja cena ugodna za dnevno parkiranje, mesečni najem za zaposlene, ki prejemajo minimalno pla-

čo, pa je za njih previšok. Predlagam, da se spremeni cenik številka 3540-68/2020-6 z dne 11. 11. 2022, kjer se opredeli, da uporabniki parkirne hiše lahko mesečno parkirajo z znižano ceno pod določenimi pogoji, kjer se mora navesti poleg invalidov tudi socialno šibke občane, ki so zaposleni v javnih zavodih in inštitucijah, katerih ustanoviteljica je Občina Domžale oziroma je občina financerka. Zaposleni so povedali, da bi parkirali svoje automobile v garažni hiši, vendar jim po trenutnem ceniku predstavlja to velik strošek.

PRIPRAVLJALKA ODGOVORA: županja

VSEBINA ODGOVORA: Občina Domžale na podlagi Zakona o stvarnem premoženju države in lokalnih skupnosti oddaja v uporabo prostore garažne hiše pod splošnimi pogoji in objavljenem ceniku. Z uporabnino se pokrijemo obratovalni stroški in stroški manjših vzdrževalnih del ter se plačuje na avtomatskih blagajnih v garažni hiši, uporabniki pa lahko uporabljajo plačujejo dnevno glede na čas parkiranja, ali pa se odločijo za nakup mesečne uporabnine z neomejenim številom vstopov in izstopov. Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev tudi ne predvideva subvencij in plačil za parkiranje.

sredstev. Na osnovi prvih okvirnih ocen bo skupni obseg danih pomoči upravičencem znašal 300.000 evrov.

Občinski svet Občine Domžale je sprejel predlagani sklep o ugotovitvi naravne nesreče večjega obsega in višini sredstev upravičencem.

Sklep o dodelitvi finančne pomoči sosednjim občinam, ki so utrpele škodo v poplavah avgusta 2023

Skupnost občin Slovenije je 8. avgusta 2023 predlagala občinam, da pomagajo z zagotovitvijo dodatnih sredstev tistim občinam, ki so v poplavah utrpele največjo škodo, v višini enega do dva evra na prebivalca. Ne glede na to, da je občina Domžale tudi utrpela škodo, je občinska uprava predlagala občinske mu svetu, da smo solidarni in name-nimo pomoč v višini enega evra na prebivalca sosednjim občinam. Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije (SURS) je na dan 1. januarja 2023 v občini Kamnik žive-lo 29.979 prebivalcev, v občini Mengše 8592 prebivalcev in v občini Trzin 3956 prebivalcev.

Predlog, ki ga je pripravila občinska uprava za odpravo posledic poplav v začetku avgusta 2023, name-nja iz proračuna Občine Domžale za leto 2023 Občini Kamnik 30.000 evrov, Občini Mengše 8600 evrov in Občini Trzin 4000 evrov.

Občinski svet je sprejel sklep o dodelitvi finančne pomoči sosednjim občinam, ki so utrpele škodo v poplavah avgusta 2023.

Odloka o proračunu Občine Domžale za leti 2024 in 2025 – prva obravnava

Odloka o proračunu Občine Domžale za leti 2024 in 2025 je svetnikom predstavila mag. Marjeta Podpeskar Omahen, vodja Oddelka za finance in gospodarstvo, ki je povedala, da Občina Domžale v predlogu proračuna za leto 2024 v prvi obravnavi načrtuje

35,3 milijona evrov prihodkov in 52,1 milijona evrov odhodkov. Celoten pri-mankljaj na koncu leta 2024 načrtujejo pokriti s presežki iz preteklih let. V proračunu za leto 2025 v prvi obravnavi ostajajo načrtovani prihodki na nivoju predhodnih let, načrtovane odhodke pa v primerjavi z letom 2024 povečujejo za 4 %. V drugi polovici leta 2025 načrtujejo zadolževanje v višini slabih 10 milijonov evrov za pokrivanje investicijskih odhodkov, ki ga bodo realizirali samo v primeru, če bo to nujno potrebno. Ključne projekte, kot so Zdravstveni dom Domžale, obnova bazena Domžale idr. načrtujejo izvesti v skladu s temskim planom, po predstavitvi projekta na občinskem svetu. Proračuna za leti 2024 in 2025 sta razvojno naravnana.

Občinski svet je v prvi obravnavi sprejel obojako o proračunu Občine Domžale za leti 2024 in 2025.

Odlok o ustanovitvi proračunskega sklada za gospodarsko javno infrastrukturo čiščenja odpadne vode – prva obravnava

V zvezi z Odlokom o ustanoviti proračunskega sklada za gospodarsko javno infrastrukturo čiščenja odpadne vode je mag. Marjeta Podpeskar Omahen, vodja Oddelka za finance in gospodarstvo, povedala, da je ta odlok pripravljen z namenom ohranja-nja finančnih sredstev za gradnjo, in-vesticijsko vzdrževanje, posodabljanje ter rekonstrukcijo infrastrukture za čiščenje odpadne vode. Namen je ločeno voditi prejemke in izdatke za sredstva, ki so pridobljena iz naslova najema gospodarske javne infrastrukture za čiščenje odpadne vode.

Prednost zbiranja finančnih sredstev v proračunskem skladu je v tem, da se bodo neporabljena sredstva na računu proračunskega sklada na koncu tekočega leta prenesla v prihodnje leto. S tem bo občina ohranjala in za-gotavljala sredstva za načrtovane gra-dnje, investicijsko vzdrževanje, poso-dabljanje ter rekonstrukcije v gospodarsko javno infrastrukturo čiščenja odpadne vode, ki bodo opredeljena v načrtu razvojnih programov.

Občinski svet je v prvi obravnavi sprejel Odlok o ustanovitvi proračunskega sklada za gospodarsko javno infrastrukturo čiščenja odpadne vode.

Odlok o določitvi takse za obravnavanje pobud za spremembo namenske rabe prostora v Občinskem prostorskem načrtu Občine Domžale – prva obravnava

Gradivo je svetnikom predstavila Maja Brusnjak Hrastar, vodja Oddelka za urejanje prostora, ki je povedala, da je bilo v dosedanji praksi izvajanja nalog prostorskoga načrtovanja Občine Domžale značilno veliko število zasebnih pobud za spremembo namenske rabe prostora, predvsem ti-stih, s katerimi predlagana sprememba kmetijske namenske rabe v stavbo in ki so bile v večini primerov za-vrnjene. Na podlagi ZUreP-3 (2021) je v 120. členu določeno, da občina lahko predpiše takso za obravnavanje ti-stih zasebnih potreb glede prostorskoga razvoja, ki predstavljajo pobudo za spremembo namenske rabe prostora v občinskem prostorskem načrtu, in da plačilo takse ne zagotavlja spremembe namenske rabe prostora v OPN, ampak je zgolj pogoj za obravnavo po-bude glede skladnosti s temeljnimi pravili urejanja prostora, cilji prostorskoga razvoja občine, pravnimi režimi in drugimi omejitvami v prostoru z vi-dika možnosti opremljanja zemljišča s komunalno opremo in drugo gospodarsko javno infrastrukturo.

V nadaljevanju je Brusnjak Hrastarjeva povedala, da za Občino Domžale predlagajo enotno takso v višini 250 evrov. Dodala je, da je pričakovati, da bodo zaradi pogoja plačila takse v postopek uvrščene pre-težno utemeljene pobude, spremembe določb OPN Občine Domžale pa bode omogočile izvedbo prostorsko sprejemljivih zasebnih potreb.

Občinski svet je v prvi obravnavi sprejel nov Odlok o določitvi takse za obravnavanje pobud za spremembo namenske rabe prostora v Občinskem prostorskem načrtu Občine Domžale.

Sklep o lokacijski preveritvi za del enote urejanja prostora EUP ŠK-03

Sledilo je glasovanje o sprejemu Sklepa o lokacijski preveritvi za del enote urejanja prostora EUP ŠK-03, ki je bil po obravnavi tudi sprejet.

Maja Brusnjak Hrastar, vodja Oddelka za urejanje prostora, je v zvezi z omenjenim predlogom sklepa o lokacijski preveritvi povedala, da se v Občinskem prostorskem načrtu Občine Domžale zemljišča nahajajo v enoti urejanja prostora EUP ŠK-03, kjer je določena namenska raba površinam z objekti za kmetijsko proizvodnjo. Pobudnik in investor lokacijske preveritve je lastnik zemljišč na območju lokacijske preveritve in želi na tem območju zgraditi hlev, stavbo za skladiščenje pridelkov, koritasti silos, pomožni kmetijski objekt, za kar je že pridobil pravnomočno gradbeno dovoljenje. Po izdelavi projektne dokumentacije in pridobitvi gradbenega dovoljenja se je pri usklajevanju in koordinaciji hlevske tehnologije in preverjanju zagotovitve ustreznih po-

gojev za revo krav molznic pokazalo, da je smiseln predvideni hlevski objekt situativno prestaviti ter zaradi zagotovite večjega volumna povišati sleme hleva.

Pravilnik o spremembni pravilnika o plačilih oziroma sejnina občinskih funkcionarjev in članov delovnih teles občinskega sveta, drugih organov občine in organov krajevnih skupnosti ter povračilnih stroškov

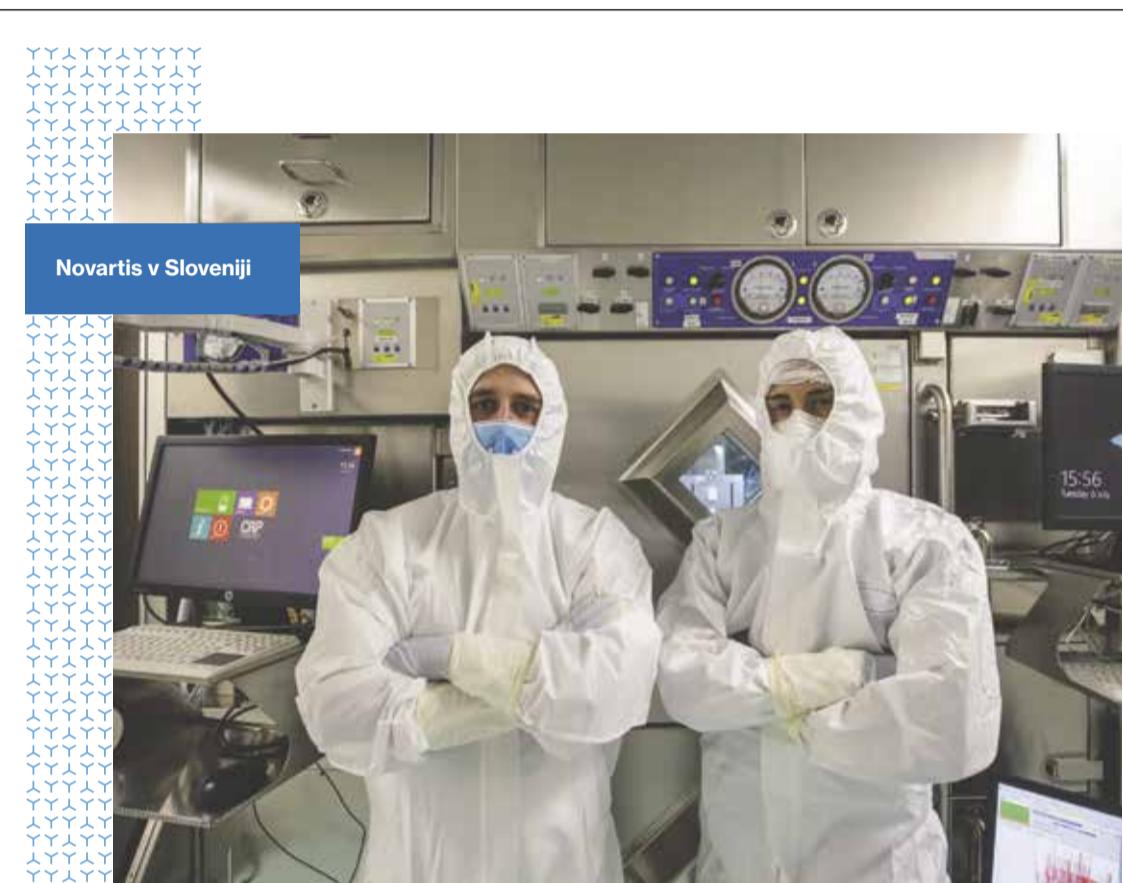
Po besedah županje mag. Renate Kosec trenutno veljavni Pravilnik o plačilih oziroma sejnina občinskih

funkcionarjev in članov delovnih teles občinskega sveta, drugih organov občine in organov krajevnih skupnosti ter povračilnih stroškov (Uradni vestnik Občine Domžale, št. 4/10, 6/14, 2/15, 3/23) v tretem odstavku 8. člena določa, da se sejnine za posamezni nadzorni pregled delovne skupine izplača največ trikrat. Namen omenjene omejitve je bil v spodbujanju hitrega in učinkovitega izvajanja nadzornih pregledov Nadzornega odbora Občine Domžale. Vendar pa po oceni Nadzornega odbora Občine Domžale takšna omejitev števila nadzornih pregledov posega v avtonomijo nadzornega odbora, zara-

di kompleksnosti in obsežnosti posameznih pregledov namreč le teh ni mogoče omejiti zgolj na tri nadzorne preglede. V želji po zagotovitvi nemotene delovanja nadzornega odbora je bilo predlagano črtanje tretjege odstavka 8. člena tega pravilnika.

Občinski svet je sprejel Pravilnik o spremembni Pravilnika o plačilih oziroma sejnina občinskih funkcionarjev in članov delovnih teles občinskega sveta, drugih organov občine in organov krajevnih skupnosti ter povračilnih stroškov.

Sledila so še vprašanja, pobude in predlogi svetnikov, nato pa se je seja zaključila. □

Smo Tovarna leta 2022

... in prvi slovenski industrijski center za biotehnologijo, ki izdeluje biološke zdravilne učinkovine za težko ozdravljive bolezni. Spreminjamo življenja.

Pridruži se nam in pomagaj soustvarjati medicino.

Tehnik v farmacevtski proizvodnji (m/z/d)

Prav je, da s podjetjem raste tudi ekipa. Zato želimo v našem industrijskem centru za biotehnologijo ekipo razširiti z novimi člani, ki želijo prispevati svoje sposobnosti, znanje in radovednost. Naša proizvodnja je čista, brez prašnih snovi in škodljivih substanc, ter okolju prijazna.

Nudimo stabilno zaposlitev in zdravo ter prijetno delovno okolje, vsakemu posamezniku pa omogočamo razvoj v najboljšo različico sebe.

Priložnost je namenjena vsem, ne glede na to, ali šele začenjate svojo karierno pot ali pa morda iščete nove izzive. Oddajte prijavo že danes.

Prijave z življenjepisom lahko oddate preko spletnne strani www.novartis.com/si/zaposlitev-v-novartisu-slovenija.

Za dodatne informacije pokličite na telefonsko številko 040 821 037 ali nas kontaktirajte na e-mail: zaposlitev.si@novartis.com.

Novartis d.o.o., Verovškova ulica 57, 1000 Ljubljana

**Smo Novartis.
Soustvarjamo medicino.**

NOVARTIS | Reimagining Medicine

NOVICE

Drugi domžalski hekaton je prinesel tri odlične rešitve podjetniških izzivov

Na domžalski obrtni zbornici je potekal že drugi domžalski hekaton, na katerem so udeleženci reševali izzive treh institucij in podjetij. Da so iskali rešitve v pravo smer, sta poskrbela mentorja Enej Gradišek iz Corpohuba in Mellanie Grudniček iz Obrtne zbornice Domžale, ki sta usmerjala udeležence in jim nudila vso pomoč pri reševanju izzivov. Komisijo je najbolj prepričala druga skupina, ki je reševala izzik podjetja Čista 10-Ka, na drugem mestu ji je sledila tretja skupina, ki je reševala izzik Občine Domžale, in na tretjem mestu druga skupina, ki je reševala izzik Knjižnice Domžale.

Letos so kar štiri ekipe reševali izzive, zato je imela komisija resnično težko nalogu, kako izmed vseh odličnih rešitev izbrati tisto najboljšo.

Zmagovalna ekipa, ki je reševala izzik Kako s 300 evri povečati prepoznavnost blagovne znamke Čista 10-Ka, je strokovno komisijo prepričala s kreativnostjo, izvedljivostjo in prepričljivostjo. Motiviranje zaposlenih, grajenje skupnosti in vsebinski marketing ter specializacija čiščenja sončnih elektrarn so le ene izmed predlaganih kreativnih rešitev. Predstavnica podjetja je bila rešitve nadvse vesela in je povedala, da bodo z veseljem pristopili k izvedbi predlaganih rešitev.

Drugo mesto je zasedla ekipa, ki je reševala izzik Krepitev transparentnosti in

sodelovanja med občino in podjetniki, ki ji je za las ušlo prvo mesto, saj je komisijo navdušila s kreativni predlaganimi rešitvami, prepričljivim nastopom in jasnimi koraki za izvedbo predlaganih rešitev. Vzpostavitev spletnih platform, multi-kanalnost, združitev digitalnega in fizičnega sveta, one stop shop ter grajenje skupnosti so le ene izmed mnogih rešitev, ki jih je predlagala druga skupina. Predstavnica Občine Domžale je bila navdušena nad predlaganimi rešitvami in novim uvidom, ki ga je skupina predstavila za rešitev izziva. Te rešitve bodo lahko občini pomagale pri spodbujanju podjetništva in izmenjavi informacij med podjetniki.

Tretje mesto je zasedla ekipa, ki je reševala izzik Povečanje motivacije in angažiranosti zaposlenih v Knjižnici Domžale. Komisijo je prepričala z zanimivim nastopom, kreativnimi rešitvami ter izvedljivostjo predlaganih rešitev. Tretjeuvrščena skupina je predlagala vrsto tehničnih inovativnih ukrepov, ki na zabaven in učinkovit način krepijo povezanost zaposlenih, dvigajojo motivacijo in zavzetost zaposlenih, med drugim jutranje vaje za spodbujanje motivacije in hormonov sreče, vzopo-

stavitev skrinje za predloge za team-

building dogodke ter sistem za aktivno vključevanje zaposlenih v odločanje in redno prejemanje pohval za njihovo delo. Te rešitve bi jim lahko pomagale pri zmanjšanju odsotnosti zaposlenih in izboljšanju njihovega zadovoljstva z delom. Predstavnica Knjižnice Domžale je bila zelo zadovoljna in je povedala, da bodo zagotovo upoštevali vsaj nekaj od predlaganih rešitev.

Udeleženci in predstavniki so bili navdušeni nad hekatonom, saj je omogočil razvoj inovativnih reši-

tev za aktualne izzive institucij.

Udeležencem je bila všeč priložnost, ko so lahko pod budnim mentorstvom in strokovno pomočjo uporabili svoje znanje in spretnosti za reševanje realnih problemov, nad pridobljenimi poznanstvi, zmagovalci pa seveda tudi nad denarnimi nagradami, ki so jih bili deležni.

Organizator, Obrtna zbornica Domžale, že načrtujemo tretji domžalski hekaton, ki bo potekal prihodnje leto. Izjemno smo hvaležni Občini Domžale za aktivno vlogo in sofinanciranje dragocenih podjetniških

inovacij. Obrtna zbornica Domžale je s pomočjo podpore Občine Domžale lahko izvedla hekaton s pomočjo strokovnih mentorjev in ustvarila stimulativno okolje za iskanje kar najboljših podjetniških rešitev.

Občina Domžale si zasluži pojavljanje za svojo vizijo in podporo pri spodbujanju podjetništva med vsemi generacijami, ki so pripravljene na inovativno razmišljanje in delovanje.

FOTO: OBMOČNA OBRTNA PODJETNIŠKA ZBORNICA DOMŽALE

Kako premagati zgago s pomočjo samozdravljenja?

Gastroezofagealna refluksna bolez (GERB) se lahko pojavi pri ljudeh vseh starosti. Glavni simptom bolezni je zgaga, ki se kaže kot pekoča bolečina v želodcu, žlički oziroma za prsnico. Pojavlja se lahko tudi kislo spahovanje. Težave se pojavijo, ko delovanje mišice zapiralke ni pravilno. Če se mišica zapiralka ne zapre popolnoma ali se prepogosto odpira, se želodčna vsebina vrača v požiralnik in grlo. Stik želodčne vsebine s sluznico požiralnika občutimo kot zgago.

S pravilnim pristopom lahko olajšamo in obvladamo zgago.

Prilagodimo prehrano in se izogibamo hrani, bogati z maščobami, zelo vroči in ledeno mrzli hranami, začimbam in pekoči hranami. Omejimo vnos kislih živil, čokolade in kave. Priporoča se uživanje manjših obrokov hrane večkrat dnevno, ne jemo vsaj dve uri pred spanjem. Med hranjenjem sedimo pokonci, jemo

počasi, hrano dobro prežvečimo.

Spremenimo življenjski slog, dvignemo vzglajevne postelje s pomočjo vzglavnika ter se izogibamo ležanju takoj po obroku. Tesna oblačila lahko poslabšajo simptome GERB. Ohranjamamo zdravo telesno maso in opustimo kajenje. Svetuje se redna fizična aktivnosti vsaj 30 minut na dan. Prakticiramo sprostitevne tehnike (meditacija in globoko dihanje), ki zmanjšujejo stres.

Uporabljam za želodec blagodejna zelišča. Za pripravo čaja lahko uporabimo: cvet prave kamilice, islandski lišaj, liste poprove mete, zel pravega pelina, korenino zdravilne špajke in korenino golostebelnega sladkega korena. V lekarni lahko kupimo tudi tinkturo za želodec iz kombinacije naštetnih zelišč.

Antacidi hitro neutralizirajo želodčno kislino in olajšajo simptome. Delovati začnejo hitro, vendar

učinkujejo kratkotrajno, zato jih je treba jemati večkrat na dan. Zaviralci protonsko črpalk preprečujejo izločanje kisline. Medenje sodijo zdravila s pantoprazolom in se lahko kupijo brez recepta. Zdravila s pantoprazolom je priporočljivo jemati zjutraj na prazen želodec, vsaj eno uro pred obrokom. Nastop delovanja je počasnejši kot pri antacidih, delujejo pa do 24 ur. Za boljši učinek jih je priporočljivo jemati vsaj dva do tri dni zaporedoma. Če se simptomi po dveh tednih rednega jemanja ne izboljšajo, se je treba posvetovati z zdravnikom.

V lekarni vam bodo z veseljem svetovali o najprimernejšem načinu samozdravljenja. Kljub temu pa je nujno, da se ob vztrajajočih simptomih ali ob poslabšanju simptomov posvetujete z zdravnikom, da se izključijo morebitne druge bolezni.

LIDIJA JERAS, FARM. TEH.

LEKARNA DOMŽALE
LJUBLJANSKA 72, 1230 DOMŽALE
[WWW.MESTNELEKARNE.SI](http://www.mestnelekarne.si)

DELOVNI ČAS
OD PONEDELJKA DO PETKA 7.30-19.30
SOBOTA 7.30-13.00
SOBOTA, NEDELJA IN PRAZNICI 9.00-12.00

(01) 777 02 50
LEKARNA.DOMZALE@MESTNELEKARNE.SI

Digi točke tudi v Domžalah

Obrtna zbornica Domžale se je z veseljem pridružila digitalni prihodnosti z začetkom projekta Digi točke, ki ga vodi Ministrstvo za digitalno preobrazbo. Projekt bo potekal do 30. novembra 2024.

Tako imenovane Digi točke so zasnovane kot kraj, kjer se srečujejo tehnologija ter podpora posameznikom in podjetjem. Na teh točkah bo naše usposobljeno osebje nudilo strokovno svetovanje na različnih področjih digitalnega okolja. Med ključnimi področji, ki jih bomo pokrivali, so:

- Uporaba elektronske osebne izkaznice in povezane mobilne aplikacije;
- Pomoč pri pravilni uporabi elektronske osebne izkaznice in mobilnih aplikacij za enostavnejšo vsakodnevno življenje;
- Prijava v elektronske storitve in elektronsko podpisovanje;
- Nasveti o varni prijavi v elektronske storitve ter navodila za učinkovito elektronsko podpisovanje dokumentov;
- Dostop do informacij o delu državne uprave na portalu gov.si;
- Pomagamo pri navigaciji in izkorisťanju informacij, dostopnih

na državnem portalu.

- Registracija in prijava v portal SPOT;
- Podpora pri registraciji in prijavi na portalu SPOT za olajšano poslovjanje.

... in še mnogo drugih ključnih področij, ki vam bodo pomagala izboljšati vašo digitalno izkušnjo.

Poleg domžalske Digi točke jih bomo do 13. novembra vzpostavili še v Lukovici, Mengšu, Moravčah in Trzinu. Vse bodo omogočale neposredno pomoč posameznikom pri premagovanju digitalnih izzivov.

»Projekt je pomemben korak v smeri digitalne preobrazbe in približevanja digitalnih storitev našim članom in lokalni skupnosti«, je povedala Karolina Kalan Adamič, direktorica Obrtna zbornica Domžale. »Verjamemo, da bodo Digi točke pomembno prispevale k digitalni pismenosti in učinkoviti uporabi digitalnih storitev.«

Vabljeni, da se nam pridružite na domžalski Digi točki, ki ima prostore na Obrtni zbornici Domžale na Viru, in odkrijete, kako lahko izkoristite prednosti digitalnega sveta!

KAROLINA KALAN ADAMIČ
OBRTNA ZBORNICA DOMŽALE

Slovenija oživlja!

Poznate temeljni postopek oživljavanja? Ob Svetovnem dnevu oživljavanja, ki ga vsako leto obeležujemo 16. oktobra, so bili po vsej Sloveniji organizirani številni brezplačni tečaji in predstavitev oživljavanja. Srčni zastoj vsako leto doživi več kot 1500 oseb. Prve minute so očividci sami. Pravilno ukrepanje je ključno, da oseba, ki je doživela srčni zastoj, preživi.

Dogodki so potekali v sklopu akcije Slovenia oživlja!, osrednji cilj vseh aktivnosti pa je ozaveščanje o pomenu hitre prepoznavane ter ukrepanja v primeru srčnega zastaja in širjenje znanja ter večin temeljnih postopkov oživljavanja z uporabo defibrilatorja, saj je zastoj srca, ki se zgodi izven bolnišničnega okolja, najpogosteji vzrok smrti v razvitih državah. Trije enostavni koraki, ki rešujejo življenje: Prvi korak je prepoznavanje. Če se oseba ne odziva in ne diha, gre za srčni zastoj. Drugi korak je klic na številko 112, kjer nam bodo dispečerji pomagali z navodili, kako oživljati, in kje je najbližji defibrilator oziroma AED. In tretji, nemudoma začnemo s stisi prsnega koša – na sredini prsnega koša z globino od 5 do 6 centimetrov in s frekvenco 100 stisov na minuto. To počnemo do prihoda reševalcev in če je le mogoče tudi s pomoč-

jo defibrilatorja. Za njegovo uporabo so nam v pomoč slikovna in zvočna navodila defibrilatorja, pomagajo pa nam lahko tudi dispečerji na telefonski številki 112. Akcija Slovenija oživlja! med seboj povezuje organizacije, društva in projekte, ki se ukvarjajo s širjenjem znanja prve pomoči in promocijo oživljavanja med najširšo laično javnostjo.

Ni težko, znajo tudi otroci. V okviru svetovnega dneva oživljavanja smo se v Slovenskem reanimacijskem svetu (SloRS) že pred leti pričeli pobudi Otroci rešujejo, s katero želimo šolarjam in šolarjem približati oživljavanje. Pobuda v šole uvaja dvourno letno učenje temeljnih postopkov oživljavanja za otro-

ke od 12. leta starosti daje. Pri teh letih se otroci bolje odzivajo na navodila in se lahko laže naučijo pomoci drugim. Začetek učenja v mladih letih pa tudi pomeni, da oživljavanje postane enako enostavno kot plavanje ali kolesarjenje – otroci ne bodo nikoli pozabili, kako rešiti življenje. V SloRS verjamemo, da je končno prišel čas, da omenjene vsebine uradno vključimo tudi v slovenski šolski sistem.

Predstavitev temeljnih postopkov oživljavanja je naša domžalska organizacija RKS pripravila na tržnici in je bila deležna velike pozornosti..

VERA VOJSKA
FOTO: OZ RKS DOMŽALE

Rokodelska razstava v Dragomelu

Vsi dobro vemo, da so naši občani in občanke v jeseni življenja še kako aktivni in da vedno najdejo priložnosti za poprestitev svojih življenjskih poti. Ena od tovrstnih priložnosti za predstavitev njihovega dela in sodelovanja med društvi in organizacijami, ki združujejo starejše, je bila tudi rokodelska razstava, ki jo je sredi oktobra v Osnovni šoli Dragomelj pripravilo Društvo upokojencev Podgorica - Šentjakob. Med več kot 200 člani in članicami društva jih je kar nekaj iz bližnje Krajevne skupnosti Dragomelj - Pšata, od koder je tudi njihov predsednik Zvonko Kralj. K sodelovanju so povabili tudi društva upokojencev iz domžalske in sosednjih občin, zato pa so tudi medgeneracijsko druženje, saj smo na razstavi lahko občudovali tudi izdelke učencev in učenek Osnovne šole Dragomelj.

Organizatorji so se potrudili, da so rokodelska razstava odprli s prijetnim raznovrstnim programom, ki ga je vodil predsednik društva Zvonko Kralj. V njem so sodelovali tako učenci kot starejši in že s tem dokazali, kako pomembno je medgeneracijsko sodelovanje, o čemer je na odprtju govorila tudi ravnateljica OŠ Dragomelj Urška Kováč Grad.

Razstavo v telovadnici OŠ Dragomelj si je ogledalo veliko število obiskovalcev, ki so si z zanimanjem ogledovali, iz katerih materialov vse je mogoče izdelovati čudovite izdelke, pa naj je šlo za papir, les, tkanine, volno, ličkanje pa še kakšen drug material bi se našel, iz katerega so spretni prsti naših starejših ustvarjali neverjetne umetnine, med njimi pletenine, kvačkane izdelke, pa tudi umetniška dela, pozornost pa so vzbudile tudi Unicefove dobrodelne punčke Društva Lipa. Organizatorji so poskrbeli tudi za obiskovalce, ki so se lahko posladkali z doma izdelanimi sladkimi dobrotami, za vse razstavljanje pa je bil na voljo tudi golaž.

Ročnodelska razstava v OŠ Dragomelj, kjer so se predstavljala tudi društva iz naše občine, med njimi Društvo upokojencev Domžale ter Univerza za tretje življenjsko obdobje, Društvo Lipa, ki je razstavljalo dobrodelne punčke Unicef, ter nekateri posamezniki, tudi Betka Kralj, ki je bila s svojimi predpražniki iz ličkanja uvrščena na Trienale roko-

delstva v Slovenj Gradcu, je bila lep primer društvenega sodelovanja pa tudi medgeneracijskega sodelovanja. Organizatorji so tako z lepo kulturno prireditvijo ob odprtju ročnodelske razstave kot s samo razstavo navdušili številne obiskovalce, ki so se enkrat več prepričali, kako ustvarjalna je lahko jesen življenja.

VERA VOJSKA

Besede, ki niso papir

Skavti Domžale 1 tudi letos organizirajo in lepo vabijo na priljubljeno akcijo zbiranja starega papirja, ki bo trajala od petka, 3. novembra 2023, popoldne do pondeljka, 6. novembra 2023, dopoldne na že poznanem stalnem zbirnem mestu pod domžalsko cerkvijo, kjer bo stal večji zabojnik.

Si želite ozaljšati kletne in garažne prostore, kolesarnico ali polito, kjer se je nabrala gora časopisov, revij, reklam in promocijskih letakov? Pustiti vso to papirnatno navlako v preteklosti in se nikoli več ozreti po tisti položnici, ki je močno presegla svojo ceno.

Domžalski skavti imamo rešitev za vas. Le brž si za uho zapišite in morebiti tudi označite v svojem koledarju ali zaznamku pametnega telefona **soboto, 4. novembra 2023**, ko bomo imeli ponovno zbiralno akcijo papirja.

Zatorej vsi lepo vabljeni, da pripeljete star papir na naše stalno zbirno mesto – **parkirišče pod domžalsko cerkvijo**, kjer bo stal večji zabojnik. Obljubimo, da ga bo težko zgrešiti, če se odločite pripeljati papir že v soboto, ko bo tam mrgolelo otrok (9.-13. ure) in bo tudi pomoč za zlaganje iz vašega avtomobila zagotovljena.

Če vam sobota ne bo usojena, pa lahko papir pripeljete že od petka, **3. novembra, popoldne** pa vse do pondeljka, **6. novembra dopoldne**. Hvala, da ste z nami eko, in ne date papirja za podpeko.

Čestitka ob dnevu reformacije

Spoštovane občanke in občani,

ob dnevu reformacije, ko protestanti in vsi Slovenci praznujemo spomin na versko, politično in kulturno gibanje v 16. stoletju, ko nas je naš rojak Primož Trubar tudi prvič oklical za Slovence ter nas s prvo knjigo v slovenskem jeziku vpisal med civilizirane narode, vam tudi letos iskreno čestitamo!

Vabimo vas, da se nam pridružite pri preučevanju Svetega pisma vsak četrtek ob 18. uri oziroma pri bogoslužjih vsako nedeljo ob 10. uri.

DRUŠTVO VESELA NOVICA, LJUBLJANSKA CESTA 104, DOMŽALE

Kontakt: 031 560 413 Goran, 031 029 245 Wade

Spletna stran: vn-domzale.si

Pomagamo ob neurjih in poplavah

Rdeči križ Slovenije, katerega del je tudi Območna organizacija RK Domžale, je za odpravo posledic neurja v Sloveniji med 12. julijem in 2. avgustom 2023 razdelil 500.112,79 evra, ki so bila razdeljena 434 upravičencem 11. septembra 2023 na osnovi skupaj prejetih 970 vlog. Za odpravo posledic poplav med 3. in 5. avgustom 2023 je RKS razdelil 5.001.044 evrov 3319 upravičencem od skupaj prejetih 8500 vlog za pomoč. V kvoniti RKS je tudi prek 500 vlog, ki jih je iz občin Domžale, Trzin in Mengš prejela OO RKS Domžale.

Med številnimi humanitarnimi prireditvami, katerih namen je bil zbiranje pomoči za vse, ki so utrpteli škodo ob poplavah, je bil tudi dobrodelni koncert Mostovi življenja 20. septembra 2023 v Športni dvorani Domžale v organizaciji kluba Blu-

mnenja lokalne skupnosti, lokalnih društev na območju Homca in Nožic ter po priporočilu Centra za socialno delo Domžale je petčlanska komisija sprejela sklep, da se petim najbolj ogroženim družinam nakaže vsaki po 3000 evrov finančne pomoči za pomoč pri sanaciji po poplavah.

Območna organizacija Rdečega križa Domžale je bila vseskozi od začetka poplav prisotna tako na terenu kot v svojih prostorih, kjer je nudila pomoč posameznikom in družinam, ki so utrpteli škodo v poplavah. Nudili so psihosocialno podporo, materialno pomoč in pomoč z vrednostnimi karticami Mercator. Trenutno je bilo skupno na območju občin Mengš, Trzin in Domžale razdeljenih 230 prehranskih paketov, 950 kg higieniskih pripomočkov,

Ob dnevu prve pomoči so si obiskovalci domžalske tržnice lahko ogledali nudjenje prve pomoči.

nout. Zbranih je bilo 13.090 evrov, Rdeči križ Domžale pa je iz lastnih sredstev dodal 1910 evrov. Tako je bilo skupno za pomoč na razpolago 15.000 evrov. Kot mi je povedala sekretarka domžalskega Rdečega križa Majda Mernik, so se člani posebne komisije, ki je bila ustanovljena za namen razdelitve teh sredstev, sestali 4. oktobra 2023. Za sprejem odločitev o višini pomoči prizadetim posameznikom so člani komisije pridobili predloge poplavljene in ogrožene družin, ki so morale zaradi razsežnosti poplav zasnovali zapustiti svoja bivališča na območju Nožic in Homca. Glede na

vse donacije iz Tuša, Spars in Lidla ter 665 vrednostnih kartic v skupni vrednosti 33.250 evrov.

S pomočjo še vedno nadaljujejo, prizadetim občanom pa svetujejo, da se za pomoč obrnejo tudi na Center za socialno delo, kjer še vedno lahko vložijo vloge za izredno delarno pomoč.

Območno združenje Rdečega križa Domžale si bo skupaj s svojimi krajevnimi organizacijami RKS prizadevalo tudi v prihodnje v okviru možnosti pomagati vsem prizadetim.

VERA VOJSKA
FOTO: OZ RKS DOMŽALE

ČEBELARSKO DRUŠTVO DOMŽALE

Vabilo

na predavanje Sanje Lončar o zeliščih in o tem, kako zelišča in med uporabimo za svoje zdravje in boljše počutje.

Predavanje bo 13. novembra 2023 ob 18. uri v Knjižnici Domžale.

Vabljeni vsi, ki želite z medom in s pomočjo zelišč izboljšati svoje zdravje in počutje. Zelišča prinašajo zdravje nam in čebelam, zato je dobro, da najdejo svoje mesto tudi na vašem vrtu ali balkonu.

Predavateljica Sanja Lončar je vodja informacijskega središča Zadravje.net, odlična poznavalka začimb in avtorica več kot 26 knjižnih uspešnic.

Vstop prost!

Čas za duhovnost v Domu srčnih ljudi

Ob vsakodnevniem hrupu se radi umaknemo v mirno oazo, zato z veseljem namenim dve uri na teden oskrbovancem Doma srčnih ljudi v Domžalah. Toliko podarjanja, služenja in ljubezni kroži v tem domu med osebjem in varovanci. Vsak dan znova se trudijo za dobro in za ugodje pomoći potrebnim. K temu vzdušju pripomore tudi molitev posameznikov, poslušanje radija Ognjišče že v zelo zgodnjih jutranjih urah, razne prireditve, ki jih vodstvo organizira za starostnike in tudi kavarnica Vejca s svojo ponudbo polepša dan bivajočim, svojcem in obiskovalcem. Približno šestdeset vernikov se veseli svete maše ob torkih dopoldan ob 10. uri. Čez polletje je še posebej prijetno, ker poteka zunaj na terasi vrta.

Nekaj pa prispevam k povezovanju in srčnosti tudi sama, vsako sredo popoldan, kot prostovoljka Župnijske Karitas Domžale. Molitev, petje, prebiranje Svetega Pisma in življenjepisi svetnikov tistega teda nas prestavijo v drugo dimenzijo ... bliže k Bogu. Dobro se počutimo ... beseda steče tudi o starih in lepih verskih običajih in zaradi vse navlake, ki mislimo, da nas osrečuje, ugotovimo, da bi jih bilo treba obuditi in nadaljevati, da se ohranijo.

Vsako leto se v Domu ob koncu poletja v sklopu Župnijske Karitas daruje slovesna maša z zakramentom svetega maziljenja. V torek, 12.

septembra, je sveto mašo vodil domovski duhovnik Gregor Luštrek ob somaševanju dekanja Klemena Svetelja. Za vso pripravo svete maše so poskrbeli delovne terapeutke. Nekaj jih je med mašo prepevalo, druga pa so skrbeli za varovance, da so se dobro počutili in lepo sodelovali. Ta dekleta so angeli, ki bolnike pokrijejo z dekko, če jih zebe, nadenejo slaminik, če jih moti sonce, jim dajo piti, če so žejni, potrepljajo, če rabijo bližino in varnost. Opozorijo tudi duhovnika, če je pri obhajjanju sveta hostija prevelika, da jo prelomi in jo vernik prejme s čajem. Med pridigo je župnik Svetelj lepo povzel berilo, naj bodo drug drugemu v oporo, naj se spodbujajo in imajo radi ... to je božje kraljestvo že na zemlji. Sledi-

MARTINA ERDANI

Ko pod nogami zašumi listje

Tudi Arboretum Volčji Potok se pripravlja na prijetne zimske mesece, še prej pa je seveda pred njim jesen, ko številni obiskovalci dan za dnem obiskujejo majhne in velike rastline ter drevesa in uživajo ob živahnih pisanih barvah in šumenju pod nogami, še vedno lahko obiščete nekatere razstave in si popestrite jesenske dni.

Tako si ob tropskih lepoticah, ananasovkah in orhidejah v rastlinjaku lahko ogledate izbor necvetočih rastlin, ki so zaradi atraktivnih barv in oblik listov priljubljene sobne rastline. Še veno so tu tudi orhideje, kjer nikoli ne manjka obiskovalcev. Vse leto je živahno na otroškem igrišču, kjer spodbuja domišljijo in igro otrok, pari tem pa se družijo z dinozavri.

Do konca leta si lahko še vedno pogledate razstavo o grajskih vrtnarjih – zanimive zgodbe iz arhiva družine Rojc s Hudega, ki se razkrijo skozi bogat hišni arhiv in ročno dreno, ki ga je skozi leta seslavjal Peter Rojc. Naslov razstave O grajskih vrtnarjih nam pove, da so urejali vrtove in parke v bližnjem Souvanovem parku v Volčjem Potoku, pri graščinah Novo Celje in Miramar pri Trstu, nenazadnje mlajše generacije vrtove v Arboretumu Volčji Potok in pod gradom Zaprice, v mestni vrtnariji Kamnik.

Po malem smo že vsi v rahlem pričakovanju konca letosnjega leta, na katerega se pripravljajo tudi v Arboretumu Volčji Potok. Prepričana sem, da si bo marsikdo zaželet prijeten večerni sprehod med lučka-

mi, zato ne pozabite, da le-te začnejo goreti 18. novembra in vas bodo razveseljevale vse do 7. januarja – v novem letu seveda. Pri osvetlitvi so izkoristili premišljene krajinske elemente parka in dodali še nekaj estetskih prvin, ki naravno razgibanost in raznolikost še poudarijo. Nekaj, do zdaj že dobro poznanim prizrom, kot so: vrt zlatih prstanov, neskončni slap, pisan smrekov gozd, so dodali nove elemente. Pripravljajo pa tudi novosti, ki bodo navdušile vse generacije. Mali in veliki otroci boste v šotoru pri pristavi občudovali belo pravljico, ki jo bo popestril Božiček z novo pripovedjo. Izjemno ponosni so tudi na lesene jaslice lastne izdelave, ki v naravnem parkovni kulisi še posebej zablestijo.

Seveda pa niti v novembру niti v decembru ne bo manjkalo delavnic in prireditvev. Tako vabijo na Izdelovanje venčkov in svečnikov iz naravnih materialov (18. novembra 2023). Povabljeni na ornitološki sprehod (19. novembra 2023), ko vas bo ornitologija Alenka Bradač (DO-PPS) s spremno besedo o življenju in navadah ptic vodila skozi jutranji park. Priporočajo, da s seboj prinesete svoj daljnogled.

Že vrsto let je Arboretum Volčji Potok tudi pomemben del naše kulture, zato niso pozabili na 3. decembra – na Ta veseli dan kulture. Zato 3. decembra 2023 vabljeni ljubitelji kulture, zgodovine in narave na prijeten in poučen voden ogled po razstavi O grajskih vrtnarjih. Pa še eno povabilo, s katerim si lahko popesrite december: izdelovanje dišečih vilinskih junakov iz pelina bo 16. decembra 2023 na dvorišču pristave. Naravni materiali, kot sta sivka in pelin, imajo izrazit in pomirjujoč vonj, zato lahko iz njih izdelamo zanimive čarobne vile, ki nam bodo s svojo lepoto, vonjem in okrasom polesape dom.

Dobrodošli!

VERA VOJSKA

FOTO: ARBORETUM VOLČJI POTOK

Z ničelno toleranco do korupcije gradimo povezano in sodelujočo skupnost

Za transparentno uporabo javnih sredstev je pomembno spoštovati tudi institut prepovedi članstva.

Tina Drolc

Občina Domžale je v sodelovanju s Komisijo za preprečevanje korupcije v juniju organizirala izobraževanje za svetnice in svetnike Občinskega sveta Občine, članice in člane Nadzornih odborov Občine, zaposlene na Občini, odgovorne osebe v javnih zavodih in podjetjih ter za njihove nadzornike. Skupaj so ugotavljali, da je pomembno z instituti, ki zmanjšujejo tveganje za korupcijo, seznaniti tudi občanke in občane, zato v javnem glasilu tokrat predstavljamo institut prepovedi članstva, kot to opredeljuje Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK).

Institut prepovedi članstva velja za poklicne in nepoklicne funkcionarje

Prepoved članstva pomeni, da poklicni funkcionar ne sme biti član oziroma opravljati dejavnosti upravljanja, nadzora ali zastopanja v gospodarskih družbah, gospodarskih interesnih združenjih, zadrugah, javnih zavodih, javnih skladih, javnih agencijah in drugih osebah javnega ali zasebnega prava, razen v društvih, ustanovah in političnih strankah. Za nepoklicnega funkcionarja pa omejitve članstva oziroma upravljanja nadzora ali zastopanja

v prej naštetih subjektih veljajo, če po svoji funkciji opravlja neposredni nadzor nad njihovim delom.

V lokalni skupnosti so funkcionarji župan, podžupan in občinski svetniki. Zadnji so nepoklicni, medtem ko župan in podžupan zakonodaja omogoča funkcijo opravljati poklicno ali nepoklicno.

Obveznosti funkcionarja

Funkcionar, ki je pred nastopom funkcije opravljal članstvo kot opisano, mora takoj po izvolitvi podati odstopno izjavo, članstvo v naštetih subjektih pa mu mora v 30 dneh od imenovanja na funkcijo prenehati. Enako velja za opravljanje dejavnosti ali funkcije, ki po ZIntPK ni združljiva z opravljanjem njegove funkcije.

Komisija je zaznala na področju občin prakso zastopanja javnih podjetij s strani županov

Župan kot funkcionar institucije, ki je ustanovila javno komunalno podjetje, skladno z ZIntPK ne bi smel predstavljati ustanovitelja v skupščini podjetja, če ta opravlja naloge upravljanja. Vendar pa odkoli ustanoviti raznih javnih komunalnih podjetij ali drugih subjektov predvidevajo župane občin kot predstavnike ustanovitelja v skupščinah teh podjetij (kar samo po sebi ni težava), ker pa odkoli skupščinam da-

jejo tudi naloge upravljanja, to posledično pomeni nezdružljivost.

Izjema so reprezentativna združenja občin, kot so Združenje občin Slovenije, Skupnost občin Slovenije in Združenje mestnih občin Slovenije. Zanje od 1. junija 2020 skladno s 6. odstavkom 86. a člena Zakona o lokalni samoupravi velja, da če v aktih združenjih ni določeno drugače, združenje zastopa eden od županov občin članic, člani organov upravljanja in nadzora pa so lahko poleg županov tudi drugi funkcionarji občin članic.

Primeri nezdružljivosti funkciij ter prepovedi članstva in opravljanja dejavnosti

Nekateri primeri funkciij, ki niso združljive:

- Poklicni funkcionar ne sme biti član sveta javnega zavoda ali poslovodna oseba javnega zavoda.
- Poklicni župan ne sme biti član sveta javnega zavoda, katerega ustanoviteljica je Vlada RS, član nadzornega odbora knjižnice ali član skupščine javnega podjetja, če skupščina poleg ustanoviteljskih pravic izvaja tudi upravljanje pravice.
- Občinski svetnik ne sme biti direktor javnega podjetja, če v svojstvu občinskega svetnika opravlja neposreden nadzor nad tem javnim podjetjem. □

Kronika domžalskih poklicnih gasilcev

Med 20. 9. in 18. 10. 2023

V prvih nekaj tednih začetka jeseni smo opravili 25 posredovanj. Najpogosteje, petkrat, smo posredovali med 18.45 in 19.40, sicer pa so se posredovanja relativno enakomerno razvrstila po dnevih in urah, v veliki večini v dnevnem času. Ponoči smo posredovali zgolj dvakrat.

Aktivirani smo bili zaradi petih požarov. Nekaj pred drugo uro ponoči je zagorela terasa gostinskega lokala na Ljubljanski cesti v centru Domžal. Nastalo je precej škode, a nihče ni bil poškodovan, o vzrokih pa teče kriminalistična preiskava. Z vodo smo izdano zalili nekaj kvadratnih metrov gorečega travnika v Jaršah. Prezračili smo pralnico vrtca v Domžalah, kjer se je zaradi električne okvare močno pokadilo iz pralnega stroja. Dim se je valil tudi iz izolacije v strehi podjetja na Količevem in iz tovornega vozila na avtocesti. V prvem primeru smo odprli izolacijo in jo ohladili z vodo, v drugem primeru pa je šlo le za napako na motorju.

Pomoč smo nudili pri sedmih prometnih nesrečah, štirikrat na avtocesti. V Trzinu je osebno vozilo trčilo v kolesarja, ki je ob tem utrpel poškodbe. V vseh ostalih so bila udeležena le vozila (osebna, kombinirana, tovorna) in le v eni so jo udeleženci odnesli brez poškodb. Pri naletu treh osebnih vozil na avtocesti so zdravniško pomoč potrebovale kar tri osebe.

Trikrat smo se odzvali zara- di vonja po plinu. Na Rodici in pri MGC Bistrica naše meritve niso pokazale odstopanj, v Radomljah pa je zaradi prerezane plinovodne cevi plin dejansko uhajal. Trikrat smo reševalcem NMP omogočili dostop do obolelih oseb, še trikrat pa tudi pomagali pri prenosu (npr. po ozkih zavitih stopnicah) do reševalnega vozila. V Trzinu smo na balkonu stanovanja odvijačili balkonsko ograjo in tako rešili ujetno otroško nogico.

Vzrok za še tri posredovanja so bile živali. V Moravčah smo po navodilih prisotnega veterinarja lastnikom pomagali pri reševanju obolelega konja. V Domžalah smo s stanovanjske hiše na Potočnikovi ulici odstranili sršenje gnezdo in izpod kuhinjskega korita v stanovanju na Adamičevi ulici odstranili kačo.

Ob koncu še iskrena zahvala vsem, ki ste se pridružili našemu Dnevnu CZR. V prijetnem sončnem popoldnevu 29. septembra smo skoraj 500 otrokom omogočili preizkus v gaisilskih veščinah. Vsem obiskovalcem smo tudi ponosno predstavili naša vozila, opremo ter v obliku kratke vaje pokazali, kako poteka posredovanje ob prometni nesreči, pri kateri pride še do požara osebnega vozila.

Spomini na preteklost, opomin za prihodnost

Obisk Ljubelja in Begunj

KRAJEVNA ORGANIZACIJA ZA VREDNOTE NOB DOB, KRTINA

V času, ko je med našimi novicami spet zelo prisotna beseda vojna, je bil obisk Ljubelja – nekdanje podružnice koncentracijskega taborišča Mauthausen in Muzeja talcev v Begunjah za člane in članice Krajevne organizacije za vrednote NOB Dob, Krtina priložnost za spomin na preteklost, predvsem pa opomin za prihodnost, za katerega pa smo ugotavljali, da to pravzaprav ni, saj se nekateri iz dosedanjih tragedij vojniso naučili prav ničesar.

Naša prva postaja je bilo območje nekdanjega koncentracijskega taborišča Ljubelj. Prijazna vodiča

nje karavle smo si lahko ob bogatem fotografiskem gradivu ogledali tudi orodja, ki so jih rabili ob delu v predoru, ogledali pa tudi film o nekdanjem taborišču in prisluhnili izjavam nekaterih ujetnikov o trpljenju v taborišču.

Za jesen čudovito sončno vreme nas je spremljalo do bazilike in naravnega romarskega središča na Brezjah, od koder smo se po kraju postanku odpeljali v Begunje, v Muzej talcev. Tam smo v uru zgodovine izvedeli marsikaj o zloglasnih gestapovskih zaporih v letih med 1941 do 1945, pretresli pa so nas tudi zapisi jetnikov na stenah in razglasili okupatorjev V begunjskih zaporih

je med drugo svetovno vojno trpele 11.477 zapornikov, iz zaporov je bilo usmrčenih 849 talcev, med njimi tudi iz naših krajev.

Nekateri so čas, namenjen Begunjam, izkoristili tudi za obisk poslednjega doma Slavka Avsenika, nekateri pa tudi za obisk njegova doma Pri Jožovcu.

Ker starejši vselej mislimo tudi na svoje vnuke, je bil dobrodošel postanek pri Gorenki, po kosi pa pot domov, ki smo jo v avtobusu izkoristili tudi za pogovor o akcijah naše organizacije do konca letosnjega leta.

VERA VOJSKA

Ljubljanska 87, Domžale,
T: 01 721 40 06

Delovni čas:
pon. – pet.: 8⁰⁰ – 12⁰⁰, 15⁰⁰ – 18⁰⁰
sobota: 9⁰⁰ – 12⁰⁰

Invalide je prizadela vodna ujma

V katastrofalnih poplavah, ki so našo državo zajele 4. avgusta 2023, je bila prizadeta tudi občina Domžale.

MDI DOMŽALE Med prizadetimi so bili tudi nekateri člani Medobčinskega društva invalidov Domžale, ki živijo v Nožicah, Radomljah in Depali vasi. Tako po ujmi smo najbolj prizadete člane obiskali in si ogledali posledice. Večina je imela poplavljene kletne prostore, nekateri med njimi pa še stanovanjski del, ki ni bil primeren za bivanje. Tako so bili prisiljeni poiskati začasno bivališče pri sorodnikih ali prijateljih. Naše društvo jim je ponudilo pomoč v obliki razgovorov ter pomoč pri izpolnjevanju in vlaganju vlog za finančno pomoč. Večina poplavljenih članov so upokojenci, ki prejemajo nizke invalidske pokojnine, zato je vsaka pomoč društva ali

Naj bo jesen bogata s sadovi

22. festival za tretje življenjsko obdobje

DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOMŽALE

Zgodil se je že 22. festival za tretje življenjsko obdobje, ki je največja tovrstna prireditev za starejše v Evropi, od samega začetka namenjena aktivnemu staranju, izboljšanju kakovosti življenja starejših in uresničevanju solidarnosti med generacijami. Društva in organizacije iz občine Domžale se festivala udeležujejo že vrsto let, med njimi tudi Društvo upokojencev Domžale, ki se je predstavljalo s publikacijami, z vsebinami iz programa ter izdelki članic Odbora za ohranjanje kulturne dediščine naših prednikov.

September je po kratkem poletnem zatišju pomenil nadaljevanje dejavnosti društva in uresničevanju programa za letošnje leto, ki bi ga radi realizirali do konca leta. Veliko imajo športnih dejavnosti, delavnic, izobraževanj, strokovnih ekskurzij – izletov itd. Svoje člane informirajo prek e-pošte, SMS-ov ali prek spletnih strani društva. V oktobru so začeli z delavnicami o pravilni uporabi pametnega telefona in učenjem dela z računalnikom. Vsak udeleženec delavnice, ki poteka ob torkih in četrtekih med 9. in 11. uro v prostorih društva, dobi točene podatke o svoji udeležbi na delavnici.

Eden izmed pomembnejših programov je pomoč starejšim in v njem v sodelovanju z Občino Domžale brezplačni prevozi za starejše. Z občino je društvo podpisalo pogodbo o poslovнем sodelovanju za obdobje 2023–2025. Prevozi se opravljajo vsak delovni dan od ponedeljka do petka od 7. do 16. ure. Klicnologistični center na telefonski številki 051 262 100 sprejema klice vsak

delavnik od 9. do 12. ure. Uporabniki se morajo prijaviti za prevoz vsaj dva do tri dni prej. Do brezplačnih prevozov so upravičeni občanke in občani občine Domžale, starejši od 65 let in so prejemniki denarne socijalne pomoči ali varstvenega dodatka ali pokojnine nižje ali enake do 880 evrov:

Društvo upokojencev Domžale se trudi, da bi tudi s sodelovanjem z drugimi društvami, ki združujejo starejše, našlo čim več priložnosti za pestrejše delo. Tako so se ob tem, da so letos že tretjič organizirali srečanje Starejši smo skupaj močnejši, odločili tudi za sodelovanje na že omenjenem Festivalu za tretje življenjsko obdobje (F3ŽO) v Cankarjevem domu v Ljubljani. Sodelovali so tudi na rokodelski razstavi Društva upokojencev Podgorica Šentjakob v OŠ Dragomelj ter predstavljali programe in delo društva ter izdelke članic Odbora za ohranjanje kulturne dediščine, njihove izdelke pa ste lahko našli tudi v Termah Snovik, kjer so na povabilo Turističnega društva Tuhijska dolina članice društva sodelovale na razstavi rož iz krep papirja.

Soustvarjati dobro za starejše bo še naprej vodilo njihovega dela, v katerega vabijo nove član. Vse informacije dobite na njihovi spletni strani: <https://www.drustvoupokojencev-domzale.si> ali po tel. 01 724 19 04. Lahko pa jim tudi pišete na e-pošto: drustvoupokojencevdomzale@gmail.com.

Imejte se lepo in ostanite zdravi!

VERA VOJSKA
Foto: DU DOMŽALE

drugih ustanov še kako dobrodošla. Kar 10 članov je naše društvo zapisalo za izredno finančno pomoč. Tako smo na izvršnem odboru sprejeli sklep, da se jim v okviru finančnih zmožnosti društva dodeli solidarnostna pomoč. Za vse prosilce pa smo poslali prošnjo tudi na krovno organizacijo – Zvezo delovnih invalidov Slovenije, na njihovo pomoč člani še čakajo.

Prostovoljci našega društva so na terenu obiskali tudi v poplavah prizadete člane iz občin Mengš in Trzin. Ugotovili so, da je bilo največ škode v poplavah ugotovljene invalidom iz Mengša.

PREDSEDNICA MDI DOMŽALE
VIDA PERNE

Medgeneracijsko društvo Jesenski cvet na strokovni ekskurziji vseh članov

V torek, 10. oktobra, na prelep jesenski dan, smo se člani društva Jesenski cvet odpravili na strokovno ekskurzijo vseh članov na Gorenjsko.

MEDGENERACIJSKO DRUŠTVO JESENSKI CVET Med vožnjo so nas pozdravljale čudovite jesenske barve, ko smo se ustavili na naši prvi postaji. Prvi postanek je bil Pod Jenkovo lipo, kjer nas je dobro prebudila močna kava. Druga postaja je bil ogled samostana s cerkvijo Marijinega oznanjenja

v Adergasu, kjer nas je sprejel prijazen župnik Slavko Kalan, ki nam je lepo predstavil zgodovino samostana, kjer imajo trenutno zaradi avgustovskih poplav trije razredi osnovne šole pouk. Župnik nam je temeljito razkazal samostan, njegovo zgodovino in umetnike, ki so v samostanu ustvarjali umetnine. V kle-

ti samostana so pokopane pokojne redovnice. Cerkev je pred kratkim praznovala 860 let. V samostanu so zelo aktivni, imajo veliko gostov, med drugim tudi iz tujine, nekateri gostje pa v samostanu tudi prespijo. Po ogledu samostana smo se odpravili v Preddvor na ogled gradu Dvor. Sprejela nas je Grofica z ekipo,

ki nas je popeljala po gradu. Ogledali smo si stari grad, pohištvo, lekarno, trgovino, poročno dvorano, lovsko sobo, Rusko sobo, Beneško sobo in vinsko klet. Grof Cvetko Sušnik in grofica Tanja Šubelj sta grad obnovila in iz razpadajočega stanja ustvarila današnjo podobno gradu. Grad sta najela leta 2021, v spodnjih prostorih uredila trgovinico, kot so bile v povojnih letih na Slovenskem. Uredila sta tudi glasbeni prostor s starimi glasbili, predvsem citrami, lekarno iz tistih časov, vinsko klet za pogostitve, kjer smo bili povabljeni na degustacijo penine in lokalnega prigrizka. Po ogledu gradu smo se odpravili na zaslu-

ženo kosilo v Okrepčevalnico Seljak v Preddvoru, kjer so nam postregli z okusnim in obilnim kosiom.

Strokovno ekskurzijo pa smo zaključili z ogledom Hiše čez cesto, kjer ima Dragica Markun muzej igrač, ogledali pa smo si tudi makeže železnice. V hiši smo obujali spomine na otroštvo ob igračah, knjigah in slikah iz naše mladosti. Gošpa Dragica zbira igrače že več kot 40 let.

Dan je bil izpopolnjen, v poznih popoldanskih urah smo se zadovoljni in polni vtisov vrnilji v Domžale.

**BESEDILO IN FOTO: IRENA OŠABEN
IN JOŽICA TRSTENJAK, VODITELJICI
SKUPIN DRUŠTVA JESENSKI CVET**

MAREN
Vse za zdravo spanje na enem mestu.

SLOVENSKA PROIZVODNJA KAKOVOSTNIH VZMETNIC IN LEŽIŠČ OD LETA 2001.

LETVENE PODLOGE / POSTELJE / VZGLAVNIKI

100% naravní lateks

Piramidna težalna površina

25%
POPUST
NA VZMETNICE
IN LEŽIŠČA

Marko Peterka s.p.,

prodaja in proizvodnja kakovostnih izdelkov za zdravo in udobno spanje

Salon: Ihan, Breznikova 78, 1230 Domžale (poleg Gasilskega doma)

T: 01 721 12 18, G: 041 925 625, E: info@marsen.si

www.marsen.si

Srečno, jubilanti

Med številnimi aktivnostmi, s katerimi si v okviru Društva upokojencev Naš dom, ki ga že vrsto let vodi Feliks Lampret, lepšajo dneve, je vsako leto tudi prijetno srečanje jubilantov, na katerega vodstvo društva povabi vse, ki v tekočem letu praznujejo okrogle življenske jubileje.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV NAŠ DOM DOB Tako se jim pridružijo člani in članice, ki so stari 70 in 80 let, povabijo 85-letnike, posebej pa so veseli, če se jim pridružijo tudi člani in članice, ki v posameznem letu praznujejo 90. in 95. rojstni dan.

Tudi letos ni bilo nič drugače. Med jesenskimi aktivnostmi so za prijetno srečanje letošnjih jubilantov izbrali gostilno Pr Mngan v Lihnu in bili veseli, ker so na druženju lahko pozdravili večino vabljenih jubilantov. Prijetno praznično srečanje je začel podpredsednik Društva upokojencev Naš dom Dob Janez Orehek, zelo znan kot avtor mota društva Rad se mejmo. Jubilantom, ki so s seboj lahko pripeljali 'boljše' polovice, je čestital in jim za-

leje praznuje 24 jubilantov, med katерimi se jih je žal šest zaradi bolezni opravičilo.

Srečanje je bilo za vse priložnost za pogovor, obujanje spominov na življenske in delovne poti, na dogodke, ki so zaznamovali nujihova življenja, pa tudi spominov na prijetno sodelovanje v Društvu upokojencev Naš dom Dob, v katerem je veliko članov ter članic že od samega začetka in vedno radi pridejo.

Pa poglejmo še jubilante: 70. rojstni dan so ali bodo v letošnjem letu praznovati: Francka Močnik, Anton Zajc, Ida Štrukelj, Cvetka Videmšek, Feliks Lampret, Lidija Jovič, Olga Klopčič Keržan, Marjan Koderman in Gizela Kosmatin Ermeny. Čestitk in dobrih želja so bili veseli tudi na-

želel predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se trudijo, da so primerne za vseh nekaj več kot 200 članov in članic. Letošnje leto okrogle življenske jubilej predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov v društvu ter med domaćimi in jih povabil, da se jim tudi v prihodnje radi pridružijo pri številnih aktivnostih, za katere se tr

DRUŠTVA

PGD Vir izvedlo gasilsko vajo in slovesni prevzem vozila GVM 1

Konec septembra 2023 je bila v organizaciji PGD Vir izvedena gasilska vaja in slovesni prevzem gasilskega vozila GVM 1.

PGD VIR Vaja je bila organizirana z namenom preverjanja delovanja javne gasilske službe v KS Toma Brejca Vir za primer nesreče v župnišču Vir in oskrbe ponesrečencev. Na vaji se je preverjalo delovanje sistema aktiviranja in odzivnosti enot sektorja Dob - Vir, PGD Radomlje, PGD Jarše Rodica, CZR in enote prve pomoči sektorja Dob - Vir. Operativno taktični načrt vaje je pripravil Marko Kimovec, podpoveljnik PGD Vir, višji gasilec 1. stopnje.

Vaja je bila zasnovana kot udar strele v zvonik cerkve in poškodovanje oseb v kleti cerkve in v župnišču. Po klicu ponesrečenca na Reco (Regijski center za obveščanje) se je aktiviral CZR in matična enota PGD Vir. Zaradi informacije o obsežnosti dogodka se je vodila intervencija takoj odločil za aktivacijo enote prve pomoči in celotnega sektorja Dob - Vir, ki vključuje PGD Vir, PGD Dob, PGD Žeje - Sv. Trojica in PGD Studenec. Za pomoč je zaprosil tudi sosednja društva PGD Radomlje in PGD Jarše Rodica.

Po prihodu na kraj dogodka se je vzpostavilo komandno mesto in pregledalo obseg nesreče. Vodje posameznih sektorjev so prevzeli naloge reševanja in gašenja ter evakuacije. Ugotovljeno je bilo, da se ponesrečenci nahajajo na zvoniku cerkve in v kletnih prostorih objekta. Enota poklicnih gasilcev iz CZR je s pomočjo avto leste začela z gašenjem zvonika in z avtovdigalom vzpostavila žičnico za reševanje ponesrečenih v višin.

Prva napadalna skupina PGD Vir je pristopila k reševanju ponesrečenih v kletnih prostorih. Zaradi širjenja dima je bila obvezna uporaba izolirnih dihalnih aparatov (IDA). Tudi prve napadalne skupine ostalih društev, opremljene z IDA, so začele s preiskovanjem notranjih prostorov in iskanjem ponesrečenih.

Enote, ki so prihajale na kraj do-

Prikaz gašenja

godka, so razporedili prioriteto na iskanje in reševanje ponesrečencev, ostale pa na gašenje požara, ki se je zaradi intenzivnosti udara strela razširil na objekt župnišča. Zadnje prihajajoče enote so postavile vodni štit, s katerim so varovali sosednje objekte pred padajočimi ogorki, in s tem preprečili širitev požara.

Enota prve pomoči je začela s postavljivo triažnega mesta in oskrbo ponesrečencev, ki so bili izneseni iz kletnih prostorov cerkve. Pri njih je bila velika možnost zastrupitve z dimnimi plini. Ostali ponesrečenci so imeli različne poškodbe okončin, kot so zlomi, zvini, opeklne ali izguba zavesti. Kot ponesrečenci so sodelovali mladinci PGD Vir, ki so svoje vlogo ponesrečencev zelo dobro odigrali.

Zaradi hitrega posredovanja in usklajene akcije do katastrofe ni prišlo. Gasilci PGD Vir so zavarovali kraj nesreče in postavili požarno stražo.

Po končani vaji je sledil še uradni prevzem in blagoslov gasilskega vozila Volkswagen Transporter, tipiziran kot GVM 1. Vozilo je v nadgradnji izdelano za prevoz devetih operativnih gasilcev. Opremljeno je z vlečno kljuko za priklop prikolice za delovanje v poplavah in za osnovno gašenje napadalne ekipe. Tovorni del

samega vozila je opremljen s signalizacijo za označevanje in varovanje delovišča ter gašenje z gasilniki. Najrazličnejša gasilska oprema vključno z dihalnimi aparatmi je zadaj nameščena v zabojnihih s pritrdišči. Zaradi dodatne notranje osvetljave služi tudi kot komandno vozilo.

Ob slovesni predaji ključev je bila izrečena obljava, da bodo gasilci lepo skrbeli za vozilo, da bo namenjeno varnemu prevozu mladine in veteranov na tekmovanja in druge dogodke ter čim manj za intervencije. Vozilo je bilo kupljeno ob podpori krajanov in s pomočjo GZ Domžale in Občine Domžale, z kar se jim člani PGD Vir iskreno zahvaljujejo.

PGD VIR, METKA LAVRIČ
FOTO: BOŠTJAN MERELA

Pri nas je vsak dan kaj novega

Pester in živahan začetek študijskega leta

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE, DRUŠTVO LIPA DOMŽALE

Obrazi študentk in študentov Univerze za tretje življenjsko obdobje, Društva Lipa Domžale kakor tudi njihovega vodstva so ob začetku 27. študijskega leta zadovoljni in nasmejani. Že september jih je namreč prinesel vrsto aktivnosti, s katerimi so popestrili začetek študijskega leta ter z njimi vabili vse, da se jim pridružijo, saj bodo veseli prav vsakogar, ki se jim želi pridružiti. Predstavljamo nekatere aktivnosti, izvedene v septembru in oktobru.

Sredi septembra je bila odprta razstava izdelkov študijskih krožkov Društva Lipa v Čebelarskem centru Slovenije na Brdu pri Lukovici. S svojim igranjem sta jo popestrili glasbeni skupini Sončnice in Tempo, z vzpodbudnimi besedami pa predsednik društva Lipa Marjan Ravnikar in podpredsednik Čebelarske zveze Slovenije Marko Alauf.

Kot na internetni strani piše Mirjana Kavčič, se je v začetku oktobra končalo potovanje razstave Slovenija v čipki v Krajevni knjižnici Daneta Zajca v Moravčah. Res, čestitke umešnicam! Razstava bo odprta do 2. novembra 2023 v času uradnega urnika knjižnice. Vljudno vabljeni na ogled.

Zelo zanimivo je bilo na predstavitev študijskih programov, ki so jo polepšali z nastopom glasbenih skupin. Dogodek so poimenovali Dobrodoši na plac in z njim pravzaprav nadaljevali dneve odprtih vrat Društva Lipa. Posebno skrb so namenili novim programom, hkrati pa še enkrat več poudarili, da je

»Univerza za tretje življenjsko obdobje Domžale namenjena odraža, ki vstopajo v tretje obdobje življenja in ga želijo aktivno preživljati. V našem društvu lahko pridobivate ali obnavljate znanje tujih jezikov, se udeležujete kulturnih doganjaj in delavnic, v športno rekreativnih skupinah poskrbite za svoje fizične sposobnosti, v zanimivih strokovno vodenih izletih pa si ogledate kulturne, naravne in zgodovinske zanimivosti doma in v tujini.«

Sledilo je slovesno odprtje razstave slik, čipk, Unicefovih punčk, restavratorskih del ter čajnikov in zdravilnih zelišč v Kulturnem domu Groblje, ki je bila pripravljena v sodelovanju s Turističnim društvom Jarše - Rodica in zelo dobro obiskana ter o njej lahko preberete posebej, kakor tudi o prisrčnem srečanju upokojenskih citarskih skupin iz vse Slovenije.

Ena izmed najbolj priljubljenih dejavnosti Društva Lipa so tudi strokovne ekskurzije in izleti, kot je bil v začetku oktobra obisk Orlovega gnezda, Hitlerjevega nekdanjega gorskega zatočišča na Bavarskem, in Salzburga, baročnega mesta ob reki Salzach, glavnega mesta istoimenske pokrajine na severovzhodu Avstrije, kjer se prepletajo arhitektura in narava, umetnost in kultura, tradicija in sodobnost, o katerem lahko več preberete na njihovi internetni strani izpod peresa Vilme Šabec. Posebej ne pozabna sta bila Mozartova rojstna hiša in dvorec Mirabell. Čudovit in nepozaben izlet, pa ne zadnji v tem letu, zato dobrodošli v Društvu Lipa.

VERA VOJSKA

Mednarodna nagrada Fit for Life Društvu Šola zdravja

Z veseljem sporočamo, da je bilo Društvo Šola zdravja (DŠZ) nagrajeno s strani Fundacije Fit for Life, ki ima sedež v Ženevi.

DRUŠTVO ŠOLA ZDRAVJA Med več kot 350 prijavami, prejetimi iz več kot 80 držav sveta, je bilo DŠZ izbrano za enega od štirih nagrad Fit for Life 2023.

Letošnji nagrajenci: The Filo Project (Združeno kraljevstvo), Zeitpolster (Avstrija), Društvo Šola zdravja (Slovenija) in ExWell Medical (Irska)

Fundacija vsako leto podeli nepovratna sredstva v višini 100.000 evrov štirim neprofitnim organizacijam ali socialnim podjetjem, ki izvajajo pionirske projekte za spodbujanje vseživljenjske kondicije, mobilnosti in zdravja v starajočih se družbah po vsem svetu. Letos je prepozna DŠZ kot visoko uspešno organizacijo, ino-

vativno in vplivno na področju aktivnega življenja in zdravega staranja.

V trifaznem postopku je DŠZ fundacijo prepričalo v svojo kakovost in velik učinek na aktivno življenje starejših, članov društva ter potencial za razvoj društva. Fundacija bo zagotovila večletno podporo in mednarodno prepoznavnost projekta društva v družbi drugih visokokakovostnih projektov, ki spodbuja vseživljenjsko telesno pripravljenost in zdravje ljudi v hitro starajočih se družbah po vsem svetu.

Društvo Šola zdravja je sklenilo triletno partnerstvo s fundacijo, z možnostjo dolgoročnega sodelovanja. Večletna podpora bo društvu omogočila postopno širjenje programov in ozaveščanje javnosti o pomenu zdravega staranja. V okviru projekta bo poudarek na razvijanju področja prostovoljev, strokovnega kadra in promocijske aktivnosti društva. Fundacija bo redno spremljala uspešnost in vpliv nepovratnih sredstev.

Nagrado s strani ambasadorjev Fit for Life, donatorjev in partnerskih organizacij, sta v Ženevi prevezla predsednica društva Zdenka Kavčič in član upravnega odbora društva Matjaž Marinček.

V Društvu Šola zdravja se bomo trudili, da bo nagrada obogatila aktivno življenje naših članov.

DRUŠTVO ŠOLA ZDRAVJA

To ni le naša pesem, to je krik vseh nas

Konec septembra 2023 je bilo v Portorožu tradicionalno srečanje internirank in internirancev, političnih zapornic in zapornikov, izgnank in izgnancev, ukradenih otrok in njihovih svojcev, ki je tokrat potekalo ob misli *To ni le naša pesem ... to je krik vseh nas.*

DRUŠTVO IZGNANCEV SLOVENIJE - KRAJEVNA ORGANIZACIJA DOMŽALE

Častna pokroviteljica dobro obiske pokreditve je bila predsednica Republike Slovenije Nataša Pirc Musar, ki je med drugim govorila o spominu in vrednotah narodnoosvobodilnega boja, boja proti okupatorju, boja proti fašizmu in nacizmu ter boja proti vsem vrstam nasilja nad nedolžnimi in svobodomiselnimi ljudmi, predvsem pa, da mladim predajamo sporocila miroljubnosti, svobode, solidarnosti, sočutja, enotnosti in pravičnosti.

Člani in članice Krajevne organizacije Društva izgnancev Slovenije - Krajevne organizacije Domžale ste pred kratkim prejeli tretjo letošnjo številko našega glasila *Vestnik* in v njem vrsto informacij o delu našega

Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 kakor tudi o njihovem prizadevanju za vsaj simbolično povračilo premoženjske škode, ki so jo izgnanci in izgnanke utrplili med drugo svetovno vojno. Med drugimi članki pa je objavljen tudi prispevek o našem obisku Dolenjske.

Z obiskom Raba smo že skoraj izpolnili svoj program, pred nami je še obisk Primorske ter v drugi polovici decembra občni zbor s tradicionalnim novoletnim srečanjem. O teh vas bomo obvestili. Obveščamo pa vse, ki še niste izpolnili vprašalnikov, ki smo vam jih posredovali, ali jih morda niste niti dobili, da jih boste lahko izpolnili na srečanjih ali v uradnih urah v decembru. Veliko prijetnih jesenskih dni vam želimo.

VERA VOJSKA

Društvo Lipa in Turistično društvo Jarše - Rodica z roko v roki

Odprtje razstave zdravilnih zelišč, čajnikov, likovnih umetnin, čipk, Unicefovih punč in restavratorskih del

Za skladbo Sto ledi bi lahko zapisala, da postaja prava himna ali zaščitni znak citrark in kitarist Društva Lipa Domžale, ki so pod vodstvom mentorice Damjane Praprotnik tudi 25. septembra 2023 v Kulturnem domu Groblje zaigrale na začetku odprtja razstave zdravilnih zelišč, čajnikov, likovnih umetnin, čipk, Unicefovih punč in restavratorskih del, ki sta jih z roko v roki, ne prvič, postavili Univerza za tretje življenjsko obdobje, Društvo Lipa Domžale in Turistično društvo Jarše - Rodica.

Ni, da ni, bi lahko rekli ob pogledu na bogato obložene mize z raznovrstnimi zelišči in čajniki, ki jih je predstavila Metka Kolenc. Oči obiskovalcev se so lahko spočile na izdelkih klekljarskega krožka, občudovanje so vzbujala dela ustvarjalnikov iz likovnega krožka, pa tudi čudovito obnovljene stare skrinje in drugi predmeti, s katerimi se ukvarjajo v restavratorskem krožku, manjkalo pa niti Unicefovih punč.

Obiskovalci odprtja čudovite razstave, ki je bila lepo darilo ob začetku že 27. študijskega leta naše univerze za tretje življenjsko obdobje, so najprej prisluhnile predsedniku Društva Lipa, ki je pochlabil vse študijske krožke, ter povabil vse, da se jim pridružijo in tako polepšajo je-

sen življenja sebi pa tudi drugim. Izrazil je občudovanje nad razstavo in ustvarjalci ter pochlabil prav vse, ki s svojo ustvarjalnostjo krepijo delo Društva Lipa.

Razstavo so predstavile Metka Klemenc ki je spomnila na lansko razstavo in poudarila, da če ženske združijo moči, lahko pripravijo razstavo za oči in dušo, po mizah pa so zdravilna zelišča predvsem za zdravje – za preventivo in kurativo, bolezni dihal, prebavil, obtočil in sečil, pa gibal ter tudi za živce, obiskovalci pa so bili veseli tudi njenih konkretnih navodil za pripravo in namen posameznih zdravilnih zelišč. Posebej pa se je zaustavila ob bogati zbirki čajnikov, ki jih je vsako leto več. Ob prijetnem druženju z glasbenicami, ki so nas opomnile Ne čakaj na maj, prisluhnili pa smo tudi Tam, kjer murke cveto, sta Dragica Šetina in Slavka Smrtnik predstavili ustvarjalnost likovnega krožka in restavratorjev iz Društva Lipa, ki so predmetom dali novo dušo in novo življenje.

Novo, pestro življenje pa čaka tudi vse tiste, ki so se že ali še bodo vpisali v katerega od vrste študijskih krožkov Društva Lipa Domžale, kjer ste vedno dobrodošli.

VERA VOJSKA
FOTO: MIRO PIVAR

Športno aktivni invalidi

Medobčinsko društvo invalidov Domžale že več kot 20 let sodeluje pri različnih športnih tekmovanjih in turnirjih.

MEDOBČINSKO DRUŠTVO INVALIDOV DOMŽALE

V septembru in oktobru so športniki sodelovali kar na treh prireditvah. Za športnike MDI Domžale je dan, ko organiziramo tradicionalno tekmovanje invalidov v balinanju, prav poseben dan. Priprave potekajo že mesec pred tekmovanjem, saj želimo, da gre vse po načrtih. Veselimo se srečanja z našimi prijatelji.

Tudi letos je društvo organiziralo tekmovanje v balinanju za pokal občine Domžale. Tekmovanje se je odvijalo na balinišču Budničar Količev, in sicer v soboto, 30. septembra. Prijavljenih je bilo osem moških in štiri ženske ekip. Zelo smo se razveselili dveh ekip z obale, ki so se po nekaj letih ponovno udeležile tekmovanja. To sta ekipi Društva invalidov Koper in Društva invalidov Izola. Slednje je naše pobrateni društvo in ponovno srečanje z njimi nam je bilo v veliko veselje.

Pred začetkom tekmovanja sta vse navzoče lepo pozdravila predsednica društva Vida Perne in sodnik Stane Žavbi ml. Predsednica je povedala žalostno novico, da se je konec septembra za vedno poslovil velik ljubitelj balinanja Stane Žavbi starejši, ustanovni član kluba

mesto ekipa Budničar in tretje mesto MDI Domžale.

Sportniki MDI Domžale so se v soboto, 7. oktobra, udeležili kar dveh tekmovanj. Prvo se je odvijalo v Borovnici, in sicer območno tekmovanje v pikadu – ekipo za moške in ženske. Ekipa žensk so sestavljale: Metka Remškar, Urška Kovač, Angelca Kurent in Jana Jenc. Moško ekipo so sestavljali: Alfonz Hrovat, Marko Jerič, Franci Kerč in Esad Sinanović.

Ekipi se sicer nista uvrstili na državno prvenstvo, vendar sta dosegli dobre osebne rezultate.

Drugo tekmovanje pa je bilo v Trzinu, kjer je DU Trzin organiziralo turnir v balinanju za pokal Žerjavčki.

Ekipa MDI Domžale so zastopali: Srečko Avbelj, Mihelca Raduševič in Miro Slapar.

Dosegli so 1. mesto, za kar jim iskreno čestitamo.

Zmagovalna ekipa MDI Domžale V Medobčinskem društvu invalidov Domžale smo ponosni na svoje športnike. Tudi v bodoče jim želimo veliko uspešnih nastopov in dobrih rezultatov.

JANA JENC
FOTO: SREČKO AVBELJ

Družinski izlet

Na prelep, sončno jutro drugo soboto v septembru, smo se člani Medobčinskega društva Sožitje Mengesh odpravili na izlet.

MOD SOŽITJE Zbrali smo se v Domžalah in se odpeljali proti Sevnici, ki leži v vzhodnem delu osrednje Slovenije ob rekah Savin Mirni.

Po jutranjem okrepljuju smo si ogledali Kopitarno, kjer izdelujejo različne vrste kopit za čevlje in različne modele obuval. Kopitarna spada med najstarejša podjetja v Posavju. Znani so po izdelavi anatomske obutve. Ogledali smo si proizvodne hale. Ogled smo zaključili v trgovini,

ni, si ogledali ponudbo in nakupili nekaj izdelkov.

Sprehodili smo se skozi stare del mesta, si ga z vodičem ogledali in vstopili v zanimiv frizersko-brivski salon iz 70. let prejšnjega stoletja. Sevnica je srednje veliko mesto. V starem mestnem jedru tvori osrednji del Glavni trg, ohranjenih je več starih stavb z neoromansko cerkvijo sv. Nikolaja in sv. Florjana. V senčki smo spili kavo, se posladkali s sladoledom

ali se ohladili z mrzlo pijačo. Časa za klepet je bilo na pretek. Pot nas je vodila na Sevnški grad na razglednem griču nad mestom. Zanimive so slikovite poslikave stropu po hodnikih gradu. Ogledali smo si Baročni salon, poročno dvorano, grajsko kapelo ter šolsko in gasilsko muzejsko zbirk.

Po poznam kobilu smo se zadovoljni vrnili domov, veseli, da smo spoznali še en košček prelep Slovenske.

BESEDILO IN FOTO: METKA MESTEK

TENTOURS
Ljubljanska 85,
DOMŽALE
www.tentours.si
tel: 01 7240 220

počitnice, kratki oddih, potovanja, izleti, letalske vozovnice

DOGAJAJA SE

KOLENDAR KULTURNIH PRIREDITEV V OBČINI DOMŽALE / NOVEMBER

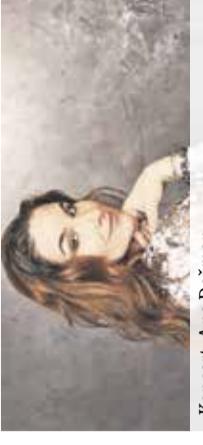
Film: Lejlini bratje
Mestni kinodvor, 10. novembra

Razstava: Voda je vse življenja
Galerija Domžale, 16. novembra

Delavnica: Kosarica iz stobota 2
Menačen kova domačija, 18. novembra

Koncert: Ana Dežman
Klub Blunout, 30. novembra

1. november, sreda

Knjinična Domžale
8.00-19.00 | KAMIŠIBAJ POD SLAMNIKOM
Razstava / dvorana Knjižnice Domžale / Festival Kamišibaj pod slamnikom / razstavila Knjižnica Domžale / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale / na ogled do 18. novembra.

KD Franca Bernika Domžale
20.00 | VLADIMIR BARTOL, SIMONA HAMER: NEKAJ V ZRAKU (AL ARAF)
Aborna gledališki ROMEO in IZVEN Slovensko stalno gledališče Trst / režija: Andelka Nikolic / igrajo: Primož Forte, Nikla Petruška Panić, Jernej Čampeli, Sara Gorše, Igor Zobin / dve zgodbi tržaškega pisatelja Vladimira Bartola, ki skozi frivolene ljubezenške intrige v dinamiku poslovno-osebnih odnosov in konfliktov razmišljata o višjih silah in močeh, ki vodijo dejanja in življaju vsakega človeka.

Knjinična Domžale
9.30-10.30 | IGRALNE URICE
Igranje in knjižnici / za predsoldske otroke od 2. leta dalje ter starše, skrbnike, dedke in babice / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

KD Franca Bernika Domžale
19.00 | ANTON PERŠAK
Literarna kavarna / pogovor z Antonom Peršakom, usvarjalcem, režiserjem, pisateljem, literarnim kritikom, bivšim županom in ministrom ter avtorjem več kot 100 premislekov o politiki, kulturni in literaturi / pogovor bo vodila Barbara Kopac / vstop prost / org.: Anton Peršak, Knjižnica Domžale.

Mestni kinodvor
10.00 | TAČKE NA PATRULJI: SILNI FILM + DELAVNICA
Pravljčna urica / za otroke od 4. leta dalje / obvezna je spletna prijava / org.: Knjižnica Domžale.

Klub Blunout
17.30 | MARIJAN VODNIK: GOVORICA ROK DOMŽALE
Vodstvo po kiparski razstavi z avtorjem / razstava bo odprta do 18. novembra / vstop prost.

Mestni kinodvor
18.00 | FOLKLORNO DRUŠTVO GROBLJE, DOMŽALE
Predavanje / Ana Pavlič, Matej Primozič in Klavdija Štiftar Gregorin nam bodo predaval o vlogi JSKD, ZKD in občine pri oblikovanju kulturnega življenja / vstop prost, prijava na 031 436 561.

Predstava: Mojca Pokračulja
Kulturni dom na Močilniku, 19. novembra

6. november, pondeljek

Knjinična Domžale
20.30-23.00 | TABU
Koncert / TABU se je v DNK slovenske glasbene scene za večno zapisal z mnogimi hiti, ki bi jih težko prešeli na prsti rok povprečne slovenske družine / vračajo se z novo pevko Katarino Samobor.

KD Franca Bernika Domžale
10.00 | OHO
Aborna otroški SOBOTNA MATINEJA in IZVEN Plezna predstava / Zavod En-knap / 40' / primerno za starost 3+ / plesalcu ustvarjata godbice, ki se poračajo in razbirljajo v sovočju giba in glasbe, v prehajaju med kratkimi, hudomušnimi prizori ter mesečico nemega filma, risanke in gledališča.

Knjinična Domžale
18.00 | ŠEPET METULJA
Igranje in knjižnici / za predsoldske otroke od 2. leta dalje ter starše, skrbnike, dedke in babice / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

Klub Blunout
16.00-21.00 | FENOMEN BRUNO GRÖNING
Dokumentarni film – vključena dva odmora / sezacija iz leta 1949 danes ponovno zelo aktualna / vstop prost, prosimo za prostovoljne prispevke / informacije: 041 777 128.

Mestni kinodvor
18.00 | KAMIŠIBAJ POD SLAMNIKOM
Ogled kamnišibaj predstav / za otroke in odrasle / Festival Kamnišibaj pod slamnikom / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

Krajevna knjižnica Ihan
18.00 | BRALNE TÄCKE
Beremo kužku, skupinsko / starost: 4+ / predhodna spletna prijava / 08 205 01 73 / org.: Društvo ambasadorki nasmeha, Krajevna knjižnica Ihan.

Mestni kinodvor
20.00 | KONTRA-ALBA«
Aborna glasbeno-scenski PRVI in IZVEN Nastopajo: Jaka Pucičar (klavir), Janez Krevet (kontrabasa), Gašper Bertonec (bobni), Matic Smolnikar (kitara), Peter Ugrin (violina), Jani Kovačič (besedila, pripovedovanje) / glasbeni večer »Kontra-Alba« Vita Mavrič posveča Janiju Kovačiču in njunemu skoraj četrstoletnemu glasbenemu sodelovanju.

Predstava: Mojca Pokračulja
Kulturni dom na Močilniku, 19. novembra

11. november, nedelja

Klub Blunout
18.00 | MAVKA
Glej opis pod 10. november.

KD Franca Bernika Domžale
19.00 | RIS
Glej opis pod 1. november.

Knjinična Domžale
20.00 | VARUHI FORMULE
Zgodovinska drama / Čuvajti formule / 120' / film, posnet po resnični zgodi, govori o nesreči leta 1958 v Vinči, zaradi katere bi lahko izgubilo življenje šest raziskovalcev / nagrada občinstva za najboljši film – Sarajevo FF 2023.

Galerija Domžale
19.00 | MARKO TUŠEK: KRAJINE
Z umetnikom se bo odprtaj Jurij Smole / vstop prost / razstava bo odprtta do 7. decembra.

Knjinična Domžale
20.15 | MORILCI CVETNE LUNE
Festival Kamnišibaj pod slamnikom / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

Krajevna knjižnica Ihan
20.30-23.00 | TABU
Glej opis pod 10. november.

Mestni kinodvor
20.00 | SREČNO NAKLJUČJE
Kriminalka / Coup de chance / 96' / Woody Allen se poklanja Parizu in francoski kinematografiji v svojem prvem francosko govorečem filmu.

Delavnica: Menačen kova domačija
Mestni kinodvor, 18. novembra

12. november, nedelja

Knjinična Domžale
17.00-17.50 | PRAVLJČNA URICA
Pravljčna urica / za otroke od 4. leta dalje / obvezna je spletna prijava / org.: Knjižnica Domžale.

Mestni kinodvor
18.00-18.45 | PRAVLJČNA JOGA ZA OTROKE
Pravljčna jogja / spoznavanje asan / dihanje / spirošanje / okrepitev folksa / teden otroka / za otroke od 5. leta dalje / obvezna je spletna prijava / org.: Knjižnica Domžale.

Klub Blunout
17.30 | MARIJAN VODNIK: GOVORICA ROK DOMŽALE
Vodstvo po kiparski razstavi z avtorjem / razstava bo odprta do 18. novembra / vstop prost.

Mestni kinodvor
19.00 | POSLEDNJI HEROJ + POGOVOR Z EKIPO
Glej opis pod 3. november.

KD Radomlje
17.00 + 20.00 | ZELENI KREATIVCI
Dogodek / društvo Kreativni nomadi / ustvarjalne delavnice re-upareb, izmenjavnica otroške robe predstava za otroke dnuženje / vstop most.

Kulturni dom na Močilniku, Dob
18.00 | KUDOVITI GOSPOD LISAK
Aborna in izven Koncert film / nastopajo: Taylor Swift, ostali nastopajo: Shiffrer Gregorin nam bodo predaval o vlogi JSKD, ZKD in občine pri oblikovanju kulturnega življenja / vstop prost, prijava na 031 436 561.

Knjižnica Domžale
10.00-12.00 | OSNOVE FOTOGRAFIJE ZA STAPEŠKE IJUPARNIKE
Glej opis pod 25. november.

Fotografka razstava: Voda je vse življenja
KD Radomlje, 13. novembra

1. november, pondeljek

Knjinična Domžale
18.30-19.00 | POTOVANJE VODE
Fotografska razstava / dvorana Knjižnice Domžale / izbor fotografij fotografiskega natečaja Potovanje vode / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale / na ogled do 30. novembra.

KD Franca Bernika Domžale
8.00-19.00 | BUKVARNA
Ob temu splošnih knjižnic / nagradna anketa / nagradni miseln or hei / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

Kulturni dom Groblje
19.00 | VSLIVEN GLAS
Glasbeno-plesna prireditev – koncert / PD MePZ Klas Groblje organizira tradicionalno priediev domaćih zasedb / vstop s prostovoljnimi prispevkvi.

KD Franca Bernika Domžale
20.00 | NAPOLEON
Aborna filmski PETEK Biografska drama / 158' / film nam približa osebnost Napoleona Bonaparta in njegov bliskovit, neusmiljen vzpon na oblast, ki je prikazan skozi prizmo razburkanega razmerja z Josephine.

Kulturni dom Groblje
21. november, torek
Intimna drama / Kein Wort / režija: Hanna Slak / igrajo: Maren Eggert, Jona Levin Nicolai, Maryam Zarae, Julianie Siebecke, Marko Mandić, Mehdi Nekoubo / 2023, Nemčija / 87' / film v Berlinu živeče slovenske režiserke Hanne Slak (Rudat) je intima drama o materi in sinu, zgodbu o zaupanju in posledicah njegove izgube.

KD Franca Bernika Domžale
22. november, petek
Knjinična Domžale
9.30-10.30 | IGRALNE URICE
Glej opis pod 7. novembra.

KD Franca Bernika Domžale
23. november, sobota
Soborna otroška matineja / za IZVEN / Rdeča kapica se odpravi v gozd, da bi obiskala babico, tam pa sreča zelo lačnega volka.

Dom kulture Kamnik
18.15 | BRANKO POTOČAN: CIRKUS NA MESEČ

Aborna POTOVALCI in IZVEN Cirkuška predstava / Vtikar, Fourklor, KD Priden možic / predstava bo v Domu kulture Kamnik, odhod vklaka iz Domžal je ob 17.39.

KD Franca Bernika Domžale
18.00 | MAVKA
Glej opis pod 10. november.

Kulturni dom Groblje
19.00 | VSLIVEN GLAS
Glasbeno-plesna prireditev – koncert / PD MePZ Klas Groblje organizira tradicionalno priediev domaćih zasedb / vstop s prostovoljnimi prispevkvi.

KD Franca Bernika Domžale
20.00 | NAPOLEON
Aborna filmski PETEK Biografska drama / 158' / film nam približa osebnost Napoleona Bonaparta in njegov bliskovit, neusmiljen vzpon na oblast, ki je prikazan skozi prizmo razburkanega razmerja z Josephine.

Kulturni dom Groblje
21. november, torek
Intimna drama / Kein Wort / režija: Hanna Slak / igrajo: Maren Eggert, Jona Levin Nicolai, Maryam Zarae, Julianie Siebecke, Marko Mandić, Mehdi Nekoubo / 2023, Nemčija / 87' / film v Berlinu živeče slovenske režiserke Hanne Slak (Rudat) je intima drama o materi in sinu, zgodbu o zaupanju in posledicah njegove izgube.

KD Franca Bernika Domžale
22. november, petek
Knjinična Domžale
9.30-10.30 | IGRALNE URICE
Glej opis pod 7. novembra.

KD Franca Bernika Domžale
23. november, sobota
Soborna otroška matineja / za IZVEN / Rdeča kapica se odpravi v gozd, da bi obiskala babico, tam pa sreča zelo lačnega volka.

paočji na turneji Eras Tour / 2023, ZDA / 165' / zda
lahko tudi na velikem platu doživite dih jemajoči
koncert s turneje Eras ene in edine Taylor Swift!

20.15 | OČE IN VOJAK
Vojna drama / Tirailleurs / 100' / epska pripoved
o zamolčanem vidiku francoske zgodovine, hkrati
pa intimen portret očetovske ljubezni / otvoritveni
film sekcije Posebni pogled festivala v Cannesu.

3. november, petek

Knjižnica Domžale
16.00-19.00 | IGROTEKA

Izposaja grač in družbenih iger / kvalitetne didak-
tične, ponične in ustvarjalne igre / vstop prost.

Mestni kino Domžale
20.30-23.00 | TROLI 3 + DELAVNICA

Glej opis pod 1. november.

17.00 | TAYLOR SWIFT ERAS TOUR

Glej opis pod 2. november.

19.00 | RIS

Glej opis pod 1. november.

20.15 | POSLEDNJI HEROJ

Črna komedija / režija: Žiga Virč / scenarij: Žiga
Virč, Iza Strehar / igrajo: Primož Pirmat, Eva Je-
senovec, Bine Matoh, Jurij Drevenskih, Angeliki
Papoulia, Janez Škof / 2023, Slovenija / 82' / črna
komедija o družini, ki se spopada z zunanjim so-
vražnikom, pristane pa v vojni same s seboj.

Dvorana gasilskega doma na Homcu
19.00 | NIVES MERI IN ROMAN BENET:

VRHOVI SVETA ZA NAJUDVA

Alpinistični večer, kjer bomo spoznali zamejskega
Slovenca in njegovo življenjsko sopotnico italjanko,
ki sta kot prvi par na svetu osvojila vseh 14 osenti-
ščakov brez dodatnega kisika in brez pomoci šerp.

4. november, sobota

Mestni kino Domžale
10.00 | TROLI 3

Glej opis pod 1. november.

17.30 | ŠEPET METULJA

Glej opis pod 1. november.

19.00 | TAYLOR SWIFT ERAS TOUR

Glej opis pod 2. november.

20.00 | IMORILCI CVETNE LUNE

Glej opis pod 3. november.

5. november, nedelja

Mestni kino Domžale
10.00 | JAZZ VEČER: MOUNTAIN MIST

Mountain Mist je skupina, kjer se srečujejo jazz,
neo-soul in klasična glasba.

10. november, petek

Knjižnica Domžale
16.00-19.00 | TROLI 3

Glej opis pod 1. november.

17.30 | PRETEKLA ŽIVLJENJA

Za ZAMUDNIKE
Glej opis pod 2. november.

19.30 | GOVORI Z MANO

Grožljivka / Talk to Me / 95' / ko skupina priateljev
odkrije, kako priklicati duhove s pomočjo balzami-
rane rote, hitro postane zavojeni v vzneimore-
njem ob stiku z nadnaravnim.

20.00 | LEILINI BRATJE

Aborna filmski PETEK
Drama / Baradar-e Leila / 159' / hitro tempirana,
razburkana in nepričakovanih preobratov polna da-
ma o družini, ki se obupano skuša ostresi dušečega
bremena tradicije, patriarhata in finančne krize.

Glej opis pod 3. november.

32. pohod po poteh vojne za Slovenijo

Sedmega septembra smo domžalski veterani izvedli že 32. tradicionalni pohod po poteh vojne za Slovenijo.

Pridružili so se naši stanovski prijatelji iz Logatca, Vrhnike, Grosuplja, Ribnice, Kočevja in Ljubljane.

Tokrat smo se zbrali v središču Mengša.

Obiskali smo lokacijo tajnega skladišča orožja pri Marku Trampužu. Izvedeli smo, kako da je bilo orožje pripeljano v nočnem času, in to že v letu 1990. Orožje je kasneje služilo za oborožitev 1. voda jurišnega odreda TO 55 Obm-

ŠTO Domžale. Vsa oborožitev je bila spravljena v kletnih prostorih, ki so jih letošnje avgustovske poplave močno prizadele. Tam smo postavili novo obvestilno tablo.

Drugi postanek smo imeli v spodnjem delu Mengša, kjer je bil nekoč Mengros (podjetje za distribucijo pijač). Tudi tam je bilo tajno skladišče orožja. Nekdanji namestnik načelnika MSNZ (manevrske struk-

ture narodne zaštite) Milan Narat nam je opisal način iskanja primernih tajnih lokacij, ki so vedno bile pri zanesljivih ljudeh. Da je temu res tako, govorji podatek, da niti ena lokacija tajnih skladnišč ni bila izdana, razen ene, ki je bila iz preventivnih razlogov zamenjana.

Zadnji postanek smo imeli pri Pirnatovih v mengeški Loki, kjer je bilo v letih 1990–1991 ravno tako tajno skladišče oborožitve TO in MES (minsko eksplozivna sredstva). Žal je gospodar Janez pred leti že premnil. Da je res vse potekalo v tajnosti, nam je iz prve roke razložila vdova Francka, ki je jasno odgovorila: »O tem takrat nisem imel pojma.«

Zaključek štirurnega pohoda pa je bil na Mengeški koči, kjer smo ob malici posedeli in strnili vtise, ki so se nam porajali ob samem dogodku.

JANEZ GREGORIČ

Na poti na Gobavico nad Mengšem

Narava in skupnost združeni

Uspešen tematski pohod ob reki Dragonji

V sklopu Tedna Mobilnosti se je reka Dragonja prelevila v prizorišče izjemnega dogodka, ki je združil naravo in skupnost v skupnem prizadevanju za ohranjanje okolja. Tematski pohod ob reki Dragonji, ki ga je organiziralo Društvo Kreativni nomadi v sodelovanju s Terra Anima in Mestno občino Koper, je bil globoko doživetje za vse udeležence.

Udeleženci so se zbrali na sotočju Rokave in Dragonje ter se odpravili na potovanje skozi slikovite naravne pokrajine, ki jih ustvarja reka. Osrednji poudarek dogodka je bil ozaveščanje o pomembnosti ohranjanja narave in trajnostnega razvoja. Udeleženci so med potjo potujali s poštovanjem naravnih habitatov in pravilnega odnosa do okolja. Del tematskega pohoda je vključeval čiščenje struge reke in njenih poti ob reki. Med pohodom so udeleženci opazovali bogat živalski in rastlinski svet ob reki, vključno s potočnimi raki in žabicami, ter po-

slušali pesem ptic, kar je prispevalo k boljšemu razumevanju ekosistema reke Dragonje.

Vrhunec dogodka je bil rečni ritual, kjer so udeleženci izrazili svoje spoštovanje do reke Dragonje in njenega okolja. Pravljčarka Špela Kaplja je s svojo naravovarstveno zgodbo ustvarila poseben trenutek povezovanja z reko, ki je bil ganljiv in globoko doživet.

Organizatorji smo zelo zadovoljni s potekom dogodka ter načrtujemo še več podobnih dogodkov po Sloveniji. S temi dogodki želimo širiti ozaveščanje o pomembnosti ohranjanja narave med širšo skupnostjo. Tematski pohod ob reki Dragonji je postal navdih za nadaljnje korake v smeri ohranjanja narave in povezovanja ljudi z okoljem, ki nas obdaja. Skupaj bomo gradili boljšo prihodnost za nas in za naravo, ki nas osuplja s svojo lepoto.

Več na FB: kreativnomadi

BESEDILO IN FOTO: MOJCA KOČAR,

DRUŠTVO KREATIVNI NOMADI

Ohranimo močvirje in gozd Želodnik – Akcija sajenja hrasta doba

Hrast je v slovanski mitologiji pogostokrat svetovno drevo. To priča o nekdanji svetosti hrasta, ki je presegala vsa druga drevesa. Stari Grki so častili hrast kot prvo drevo, ki je bilo ustvarjeno in kot tisto, iz katerega izhajajo prvi ljudje.

Hrast do je avtohtono drevo naših Češenško Prevojskih gmajn, o tem pričajo okrajna imena: Dob, Želodnik ... Prav dragoceno območje močvirja in gozda Želodnik je tisto, ki mu grozi gradnja nove poslovne cone in ga želimo zaščititi in ohraniti.

Da bi vrnili v gozd hraste, ki nas bodo spominjali na svetost narave in dajali moč, da jo ohranjamo, vas vabimo na akcijo sajenja hrasta doba, v nedeljo, 19. novembra 2023, ob 15. uri.

Akcijo bomo zaključili s poslušanjem zgodbe, ki bo razkrila modrost hrasta, ki nam jo bo povedala Špela Kaplja.

Zbirno mesto: Ribnik Želodnik
S seboj prinesite lopatko in rokavice!

Praznik Krajevne skupnosti Krtina

Tretja sobota v septembru je na Krtini minila v znamenju dobre volje in povezovanja.

KS KRTINA Enajstega septembra 2023 je minilo deset let, odkar je bil postavljen temeljni kamen za prizidek podružnične šole Krtina in vrtca Mavrica. Ta dan za Krajevno skupnost Krtina pomeni prelomnico, saj smo z večjo šolo in vrtcem dobili možnost, da vsem otrokom omogočimo, da prvo življensko obdobje preživljajo v domačem kraju. Septembra 2019 smo šoli in vrtcu priključili še športni park Na Krtin', ki je res začivel kot mesto druženja.

Zato je prvi jesenski mesec za krtinsko skupnost nekaj posebnega, in prav zato smo se odločili, da ga obeležimo s praznovanjem. V soboto, 16. septembra, smo skupaj z domaćimi društvami zavihali rokave in športni park spremenili v praznično prizorišče. Postavili smo oder, pripravili stojnice in izkopali luknjo za novo medovito drevo. Ob desetih se je zbralo lepo število mladih in starih krajanov.

Voditeljica Ajda Sokler nas je vodila skozi prikupne točke skupine Miške iz vrtca Mavrica, nagovor novega predsednika naše krajevne skupnosti dr. Boštjana Šumige, pevski nastop zborja PŠ Krtina in predstavitev društev, ki delujejo v naši sredi. Člani sveta krajevne skupnosti smo skupaj posadili lipo, ki zdaj

ponosno stoji sredi parka. Župnik Jure Ferlež jo je blagoslovil in našo skupnost spodbudil k medsebojnému povezovanju. Ker se je število prebivalcev v zadnjih letih močno povečalo, si želimo, da naš kraj ne bi bil zgolj spalno naselje, temveč bi se ljudje med seboj poznali, se družili in si pomagali.

Po uradnem delu je mikrofon prevzel Žan Omahna in že tako živahnog dogajanje pospremil z glasbo. Vsi obiskovalci so se lahko okreplčali z odličnim golažem, ki so ga priprljali iz gostilne Rok, na stojnici Turističnega društva Rača so bili na voljo raznovrstne sladke dobrote, ki so jih napekle gospodinje turističnega društva in ki so nam jih prijazno podarili v Pekarni Pečjak, osvežilni napitki, sadna bovla in še pivo Rokovnjač, ki smo si ga izposodili v sosednji občini.

Čebelarsko društvo Krtina-Dob je svoje izdelke ponudilo v izvirni (med) in predelan obliki (medeno žganje, medenjaki), pri Kulturnem društvu Miran Jarc Škocjan smo si lahko ogledali številne fotografije preteklih predstav, ob bližu videli čisto pravi gledališki kostum in se dotaknili Krpanovega orodja. Športno društvo Krti se nam je predstavilo z utrinki iz letov in s športnimi

igrami, Šola zdravja pa nam je pokazala, kako z jutranjo vadbo poženejo kri po telesu. Karateisti so izvedli zanimivo kato ter na svoji stojnici prijazno razlagali in demonstrirali, kaj se dogaja na njihovih treningih. Krtinski del Društva mladih Dob je poskrbel za animacijo najmlajših, saj so pripravili ogromno iger, delevnico risanja na les, ročni nogomet in še kaj. Novoustanovljeni šahovski klub je sprejemal nove člane, marsikdo pa se je tudi preizkusil v premikanju figuric po šahovnici.

Na parkirišču ob nogometnem igrišču so predstavniki Prostovoljnega gasilskega društva Studenec pripravili pravi mali lunapark za otroke, kjer ni manjkala niti gasilska lestev, ki je vse do sredine pooldneva neumorno dvigala goste v zrak, da so si naš kraj lahko ogledali še s ptičje perspektive.

Vsi obiskovalci so lahko dobili brezplačne vstopnice v koruzni labirint, kar so še posebej otroci s pridom izkorisčali.

Med vsem tem smo se krajani družili, klepetali in se lepo imeli.

Hvaležni za prekrasno vreme in številno udeležbo smo sklenili, da bo praznovanje postalo tradicionalno, tako da se spet snidemo prihodnje leto tretji vikend v septembru!

KOLUMNA • KAM GREŠ, ČLOVEK?

ALI SE BOSTE ČEZ DESETLETJE ZGRAŽALI NAD OSTANKI PROPADLE INDUSTRIJSKE CONE ALI OBČUDOVALI ČARE PRELEPEGA GOZDA ŽELODNIK?

ANTON KOMAT

Vam, drage bralke in bralci, ponujam v premislek in v odločitev naslednje vrstice.

Začsem z naslovnim vprašanjem, ker želim, da se javno opredelite med dvema opcijama: graditi še eno industrijsko cono na prostoru neokrnjene narave, ali to isto cono zgraditi na že degradiranem območju nekdanje industrije? Teh imamo v Domžalah kar nekaj. Na to vprašanje smo že odgovorili pobudniki peticije: »Zahteva za spremembo načrtovanih načrtov za izgradnjo poslovne cone Želodnik in ceste na tem območju.« Pobudnik peticije je Civilna inicijativa za ohranitev Želodnika, ki jo predstavljajo tri odlične in odločne ženske društva Terra Anima: Špela Kaplja, Neja Rojc in Tina Demšar iz Domžal. Z veseljem sem se jim pridružil skupaj s številnimi občani. Peticija je bila 22. septembra 2023 naslovljena na županjo mag. Renato Kosec, na Ministrstvo za infrastrukturo ter Ministrstvo za naravne vire in prostor. Peticija je apel za ozivitev zdrave pamet, ki nam je vse bolj primanjkuje.

“Mokrišča so biološko najbolj produktivna območja narave, zato v njih mrgoli življenja. Nehajmo torej govoriti o pomenu ohranja biotske pestrosti in jo raje rešujmo!

V Sloveniji smo bogatejši za nov krajinski park Češniške in Prevojske gmajne, kar je poseben dar za občino Domžale. To je namreč prvi krajinski park v Domžalah! Ob vsem zavedanju o pomenu mokrišč se območju Želodnik zdaj zgrinjajo črni oblaki. Grozi mu uničenje z gradnjo poslovne cone, poleg tega pa še gradnja povezovalne ceste. Posseg v dragoceni prostor narave Želodnika bi nepovratno uničil naravno ravnovesje tega občutljivega podnebja sveta z neslutjenimi posledicami za prebivalstvo širšega območja.

Območje površine približno 34 ha je bilo skupaj s celotnim gozdom Češniške in Prevojske gmajne prepoznano kot pomembno območje narave, vendar zaradi načrtovanih gradenj ni bilo vključeno v območje Natura 2000 in v krajinski park. Na območju je naravni viser ribnik Želodnik, ki je zdaj sredi gozda, gradnja poslovne cone pa bi uničila celoten ekosistem. Mimogrede, po Ramsarski konvenciji so mokrišča izjemnega mednarodnega pomena, države podpisnice (skupaj s Slovenijo), pa so se zavezale, da bodo: ohranjale ter vzdrževale njihovo ekološko ravnovesje ter vključevale ohranitev mokrišč v nacionalne programe. Krasno, kaj pa mi, v občini Domžale?

ga ekosistema vas bo spreletavala množica mavričnih kačjih pastirjev in barvitih metuljev. Pravi rajski vrt za občudovalce življenja in krasna učna pot za otroke! Gozd Želodnik je sestavni del ekosistema Prevojskih gmajn in je z njim nelochljivo povezan v enovit hidrosistem pokrajine.

Načrti za traso ceste so stari vsaj 30 let, v tem času pa so se okreplila znanja o pomembnosti mokrišč in ohranjanju gozda v blaženju podnebnih sprememb, o pomembnosti vodnih virov, in vodni varnosti. Nedavne poplave v Sloveniji so še dodatno pokazale na pomen ohranitve mokrišč, saj kot goba pokrajine vskrajo ob viških ogromne količine vode in s tem zastonj zagotavljajo protipoplavno varnost. In ne samo to, v času suš pa postanejo te gobne dragocene zaloge vode, ki namaka izsušeno pokrajino. Hkrati pa mokrišča nujno potrebujemo kot najbolj zanesljiv vir pitne vode. Poglejmo si le grozovit upad talne vode, ki ga je povzročila industrija s pretiranim črpanjem na območju Domžal in sosednjih občin.

Mokrišča so biološko najbolj produktivna območja narave, zato v njih mrgoli življenja. Nehajmo torej govoriti o pomenu ohranja

biotske pestrosti in jo raje rešujmo! Izgubo biotske pestrosti je pravzaprav težko opisati na dovolj dramatičen način. Morda se bomo zginali ob misli, da bi bila izguba biotske pestrosti podobna noremu dejanju, v katerem bi ljudje sežgali vse knjige civilizacije, uničili umetnine vseh kulturnih človeštv in izbrisali datoteke vseh računalnikov sveta, v katerem živimo. Morda se bomo vzdramili ob vprašanju: »Ali bomo na potovanje v negotovo prihodnost na Noetovi kozmični barki, planetu Zemlji, v prihodnost potoval le Noe sam z ducatom svojih hiberniranih klonov?«

Obrtno-industrijske cone so kratkoročno lahko celo dobičkonosne, dolgoročno pa v marsičem zgrešena naložba. Praviloma se hitro opuščajo in takrat prebivalstvu v spomin in opomin ostanejo zapuščeni betonski kompleksi v nepovratno uničenem okolju. Saj veste, kapital pride in gre, kadarkoli hoče! V Češniške in Prevojske gmajne je že grobo poseglala umestitev logistične poslovne cone Hofer, ki je povzročila uničenje mokrišča in gozda. Ali moramo res ponoviti napako? Napake delati je človeško, napake ponavljati pa je norost!

Zato se podpišem pod zahtevo, da:

1. Občina Domžale odstopi od gradenja na območju gozda in mokrišča Želodnik. Županji mag. Renati Kosec predlagamo, da s pomočjo občanov, ki še premoremo zdravo pamet, najde drugo, ustreznejšo lokacijo za umeščanje teh dejavnosti v prostor.

2. Ministrstvo za infrastrukturo spremeni že 30 let staro uredbo in premakne traso ceste na ustreznnejšo lokacijo. In da Ministrstvo za naravne vire in prostor obnovi postopek prostorskega načrtovanja povezovalne ceste s podudarkom na izvedbi posodobljenih presojev vplivov na okolje.

Vam Renata Kosec, županji Občine Domžale, naslavljjam iskreno sporočilo: »Če boste v svojem mandatu dosegli prepoved uničenja čudovitega in dragocenega koščka narave, boste dosegli več, kot si lahko v sanjah predstavljate. Postavili boste mejnik in sebi živi naravni spomenik o svojem poslanstvu županje. Tega občani ne pozabijo nikdar!« □

Okolju prijaznejše sveče

Ogromne količine odpadnih sveč – kakšne so trajnostne alternative svečam za enkratno uporabo?

lahko prižgemo v kateremkoli trenutku in skupaj s posvetilom obeležimo spomin na pokojne, ki jih pogrešamo in imamo radi.

3. Namesto sveče na grobu pustimo spominček, izdelan iz naravnih materialov. V zadnjem času je na spletu veliko idej, kako nadomestiti običajno svečo na grobu. Uporabimo naravne materiale: venčke iz vejic, kamencje s posvetilom ali poslikavo, storže in druge naravne materiale; venčke iz vejic, kamencje s posvetilom ali poslikavo, storže in druge naravne materiale;

Če uporabimo svečko za enkratno uporabo, pa jo moramo po uporabi odvreči v zabojnički, namenjen le odpadnim svečam, ki je postavljen na vsakem pokopališču.

Pokojnim se torej lahko poklonimo tudi drugače – še vedno z enakim sporočilom pokojnim, a lepšim naznanihom za prihodnje robove.

Hvala, ker skupaj z nami skrbite za čisto okolje.

JAVNO KOMUNALNO PODJETJE PRODNIK

Virtualno svečo lahko s pomočjo te QR-koda kupite na sveca.prodnik.si

Zimski urnik odvoza biološko razgradljivih odpadkov

Uporabnike javne službe zbiranja biološko razgradljivih odpadkov obveščamo, da v novembру začne veljati zimski urnik odvoza biološko razgradljivih odpadkov, ki se v zimskem času odvajajo na 14 dni.

Točni datum odvoza za posamezno odjemno mesto so objavljeni na računu za komunalne storitve (v preglednici z navedenimi zaboljniki) in v portalu eProdnik.

Ste vedeli? Uporabniki, ki ste vključeni v javno službo zbiranja biološko razgradljivih odpadkov, lahko občasno povečane količine zelenega odreza brez doplačila predate v Centru za ravnanje z odpadki Dob.

JAVNO KOMUNALNO PODJETJE PRODNIK

POIŠČITE NAS TUDI NA FACEBOOKU

SLAMNIK

GLASILO OBČINE DOMŽALE

KO SE NA ODRU ZGODI ENERGIJA ...

JAN GREGORKA, GLASBENIK

V Domžalah se med nami sprehajajo in pogosto tudi zaigrajo številni vrhunski glasbeniki. Med njimi je tudi Radomljan, 38-letni Jan Gregorka, eden najboljših slovenskih bas kitaristov, ki s svojim glasbenim znanjem in predanostjo ustvarja na malih in velikih odrih, in ki je že pred desetimi leti s svojo glasbeno zasedbo dosegal priznanja na glasbenih tekmovanjih.

Mateja A. Kegel
Foto: Iztok Dimc

Sicer pa skromen fant, ki v prostem času rad hodi v hribe, redkokdaj, kljub izjemni odrski prezenci, stopi v ospredje. A njegovo delo ne ostane neopazeno, cenijo ga vsi veliki slovenski glasbeniki, med njimi tudi Magnifico, član katerega zasedbe je. Jan Gregorka je tokrat z nami spregovoril o svoji karieri, izkušnjah, izzivih in življenju glasbenika nasploh.

Spadaš med vrhunske slovenske glasbenike, kako se je rodila ljubezen med teboj ter bas kitaro in kontrabasm?

Začel sem kot najstnik, spremljal sem bande, ki so mi bili všeč, in vsakemu se potem dopade kak lik, ali je to bobnar, kitarist, in meni se je dopadel basist, zato sem si rekел, da bi želel igrati bas. Je pa res, da najprej vedno nekaj slišiš, ti je všeč, potem to vidiš še na koncertu in tako se roditi ljubezen.

Me je pa drugače za bas navdušil moj prvi profesor, po tem, ko sem začel hoditi na zasebne lekcije in mi je pokazal posnetek Jacinta Pastoriusa, kar je bil odločilen trenutek, ko sem videl, da je to nekaj neverjetnega in si to želim tudi sam. Kontrabas pa se je zbudil šele, ko sem prišel na konservatorij v Celovec, saj je bil tam obvezen in tako se roditi ljubezen.

Tvoja glasbena izobrazba je formalna, mednarodna, morda več o tem?

Moja glasbena izobrazba se je začela v Mengšu v nižji glasbeni šoli na lekcijah klarineta. Bas kitare takrat na šolah niso poučevali, kontrabas pa me kot mulca še ni zanimal. V glasbeni šoli se seveda uči klasika in ne kaj drugega. Nato pa so sledile zasebne lekcije pri Ladislavu Rebrem in Alešu Avblju, oba basista RTV Big Banda. Po koncu gimnazije sem se odločil oditi v Celovec na konservatorij in preveriti, če me vzamejo. Bil sem sprejet in tako sem v Celovcu končal konservatorij.

Česa se iz glasbenega izobraževanja najbolj spominjaš?

Najbolj se spominjam besed pokojnega profesorja za ritem in branje, ki je imel do večine študentov vse Juge svojevrsten odnos, klical nas je jugovič kotka in ni prenesel balkanske lenobne, na pol narejene ga dela in nato izgovorov, ki so sledili. 'Kaj je jugovič kotka? Mar ne znamo danes? Smo bili preleni, da bi si pogledali snov, preden prideamo na uro? No, kar pojdi lepo domov vadit in pridi, ko boš znal in mi niti ne začni nakladat z izgovori, ker jih že vse poznam.' Vsi smo na koncu stisnjenih zob in sklonjene glave morali priznati, da je imel prav. Vsaj nekaterim nam je uspel

Tudi mladi bandi potrebujejo take klube, prvi šipil v karijeri pač ne pade v Cankarjevem domu, nekje je treba začeti. V lokalnem klubu, lokalnim ljudem, to je najbolje.

dopovedati, da rezultata ni in ga ne bo brez vloženega dela in truda. Sicer so bile njegove ure vrhunske, še leta po končani šoli se vsi, ki smo jih kadarkoli obiskovali, strinjam, da so bile res dobra šola, glasbena in življenska.

Si kdaj doživel trenutek, v času formalnega glasbenega izobraževanja, da to pa ni več tako zabavno?

Seveda so bili tudi takšni trenutki. Dokler ne hodiš v solo, je vse skupaj malo za zabavo. Sploh zame, ko sem prej hodil v gimnazijo in ne na srednjo glasbeno šolo, zato nisem vedel, kaj me tam čaka. Takrat pridejo trenutki, ko si rečeš, da si tega pa nisem tako predstavljal, a to premagaš, gre za proces izobraževanja in moraš vse vzeti v zakup. Tako pač je.

Jam session je ena izmed zvrsti, ki smo jo v preteklosti v Domžalah, predvsem med mladimi, pogosto slišali, a zadnje čase je kar nekoliko potihnila. Morda več o tem, kaj predstavlja jam session – za glasbenika, za publiko?

Jam session je za glasbenika obvezen del izobrazbe, tam se glasbenik kali. Je kot bazen, v katerega ali skočiš sam ali pa te vanj vržejo drugi in moraš plavati. Saj lahko doma, med štirimi stenami vadiš, ampak ko prideš na oder, vidiš, da vse, kar si doma vadil, ne gre tako, kot si si zamislili. Na odru se najbolje naučiš. Jam session je za to, da glasbeniki dobijo prakso. To ni čisto pravi nastop, nekje vmes, si na odru, publika je, vendar igraš za zabavo, zato je vzdušje pogosto bolj sproščeno kot na koncertu, in glasbeniki si lahko privošči-

jo več. Skupaj pridejo različni ljudje, ne da bi se prej kaj dogovorili, vadili in pogosto nastane tudi kaj zelo dobrega. Za poslušalce je pa čar ravno v tem, da nikoli ne vedo, kaj bodo na jam sessionu dobili. Tam se lahko zgodi krasne stvari, odlični trenutki, energije med glasbeniki, ustvarjajo se nova poznanstva, ki rodijo odlične bande, odkrije se kak skriti biser, ki sicer morda nikoli ne bi zapel ali zaigral na odru, rojevajo se novi žanri.

Gre lahko kdaj tudi kaj narobe?
Tudi gre, če pride kakšen član, ki je malo preveč popil, recimo. Ali pa enostavno ni pravi trenutek in se session ne razvije v pravo smer. Zgodi se, da se srečamo glasbeniki iz tako različnih svetov, da se enostavno ne razumemo, kaj bi moral vsak igrati, da bi skupaj zvenelo dobro. Ampak vsake toliko je pa tudi kakšna nogometna tekma dolgočasna in ne enim ne drugim enostavno igra ne steče, mar ne?

Kako se uskladite, kaj boste igrali?

Obstajajo pesmi, t. i. standardi, gre za nabor komadov, ki se v jazu preigravajo. To so melodije, ki imajo harmonski okvir in formo, ki naj bi ju vsi glasbeniki poznali in zato, ker to vsi poznajo, lahko skupaj igrajo. Na začetku in koncu se zaigra melodija, vmes pa se improvizira. Preden začnemo, se še običajno zmenimo, v kateri tonaliteti bomo igrali, kdo bo imel solo ter v kakšnem stilu bomo igrali.

Ena od prednosti Domžal je tudi klub Blunout, na odru katerega smo te lahko že večkrat spremljali. Kako pomembni so tovrstni klubi za vas glasbenike?

Ti so izjemno pomembni, če ne bi bilo takih klubov, mnogo jazzistov in glasbenikov, ki igrajo manj komercialne stile, ne bi imelo priloznosti kje igrati. Tudi mladi bandi potrebujejo take klube, prvi šipil v karijeri pač ne pade v Cankarjevem domu, nekje je treba začeti. V lokalnem klubu, lokalnim ljudem, to je najbolje.

Če bi moral izbirati, kjer bi rajši igral, stalno v manjših klubih ali na velikih odrih?

Vse ima svoj čar, veliki odri ti dajo neko ogromno energijo, masa lju-

di te popelje in ti popelje njih, občutek, ki ga težko opišem. Vendar z nekaj tisoč glavo množico težje vzpostaviš bolj intimen kontakt, morje ljudi pod odrom deluje kot eno, posamezniha težko prepoznaš in treba je samo peljati, držati publiko v elementu. Majhen klub pa ima intimno vzdušje, kjer si zelo povezan s publiko. Poslušalce imaš pred seboj, imamo očesni kontakt, jasno vidiš njihove odzive, emocije. Oboje ima svoj čar, ampak če bi se moral res odločiti med eno in drugo, bi se verjetno za manjše klube. V resnicu pa so najbolj prijetni koncerti do 500 ljudi.

Danes odrške deske ogrevajo v različnih zasedbah, med drugim tudi v zasedbi Soul, Jazz in Jazz ter z Magnificom. Kaj je tisto, kar te na odru drži pokonci?

Energija, muzika. Ko smo z ekipo ali je to Soul, Jazz in Jaz, z Magnificom ali katero drugo, smo bolj ali manj en in isti krog ljudi, dobro se poznamo, vemo, kako igrati. Enostavno se zgodi ena energija, ko drug drugega zbudimo, zajahamo in krene ta vlak, ta lokomotiva ... Drugače pa igram še pri Romanici, Janezu Bončini - Benču, Ladybugzz, ter v predstavi, gre za dvojezično predstavo, glasbeno pravljico v Teatru Koper z naslovom Peter in volk. Sergej Sergejevič Prokofjev je napisal, da ima vsak lik v pravljici, ki jo odigra veliki orkester, svoj instrument. Mi pa smo spremenili idejo na način, da so različni glasbeni stili. V pravljici igramo jazz trio in interpretator, vsak lik pa predstavlja drugačen glasbeni stil. Malim poslušalcem je očitno všeč, saj imamo zelo dobre odzive. Kar nekaj predstav smo imeli predvsem na Primorskem, gostovali smo na Reki, si pa seveda želim, da bi s to predstavo prišli tudi v naše kraje.

Domžalčani smo ti lahko prisluhnili tudi kot članu spremjevalne zasedbe velikega dobrodelnega koncerta Mostovi življenja. Tisti večer ste spremljali številne priznane slovenske glasbenike. Kako vse to uskladiti, kako se prilagoditi in pripraviti na tak večer, ko veš, da boš spremjal ne samo toliko različnih pesmi, ampak tudi glasov, karakterjev, energije?

Računa se na to, da smo toliko profesionalni, da bo vsak oddelal svoj del. Konkretno za ta koncert je kolega kitarist Miha Petrič naredil veliko delo, saj je spisal aranžmaje in nam vsem ostalim zelo olajšal delo.

Moralni pa smo poslušati komade in se vsak svoj del naučiti. Imeli smo dve vaji ter generalko. Na vajah smo bili samo spremjevalna zasedba, z glasbeniki pa smo se srečali na generalki. Oni so izbrali komade, ki so ji želeli izvajati, mi pa smo se poskušali čim bolj prilagoditi temu, kar je bilo iz originalnih posnetkov.

In tvoje sporočilo ljubiteljem takšne in drugačne glasbe v Domžalah?
Glasba je dobra, terapevtska, navdihujča, pomirjujoča, sproščajoča, kakšnakoli že je, ali je to jazz, pop, rock, narodno-zabavna, naj vsak posluša, kar mu paše in se ob tem raduje. □

osebnosti. Ne vem, če je vprašanje, kako je delati z njim, pravo, pa morda vseeno, kaj za glasbenika predstavlja tovrstno sodelovanje?

On je vrhunski glasbenik, vrhunski umetnik in tudi vrhunski kot človek in v tem primeru vedno pravim, da je težko imeti boljšega šefa, kot je on. Delati z njim je zelo dobro, sproščeno in hkrati resno, od banala pričakuje profesionalnost in ne tripi polovičarstva. Je pa tudi kdaj zahteven. Večino časa ve, kaj hoče, se pa kdaj na vajah ali snemanjih hitro premisli in takrat smatra, da njegovu muzikantijo njegove ideje vemo že vnaprej. Načeloma smo pa kot velika bandovska družina, v kateri se imamo kar fajn.

A glasba ni tvoja strast samo, ko si na odru, pač pa si tudi pedagoški delavec. Kaj je tvoje vodilo?

Res je, zadnje čase sem tudi to. Med korono, ko je namreč kazalo, da se nam obetajo čudni časi, me je poklical kolega basist, ki ima zasebno glasbeno šolo, ravno pravilni trenutek, ko me je začelo skrbiti, kaj bo z nami glasbeniki. Zdaj že nekaj let poučujem in to delojem kot možnost, da imam stik z mladimi, da vidim, kaj oni poslušajo, kaj jih zanima, s čim gredo mladi bandi naprej. Tudi sam že počasi ne sledim več vsemu. Predvsem pa jim ne želim težiti, nisem še en profesor, ki teži in povzroča travme svojim učencem. Državne glasbene šole vzgojijo veliko travmiranih ljudi, ki se po opravljeni šoli nikoli več ne dotaknejo inštrumenta, ker so doživljali torturo v mladih letih. To je nepotrebno. Glasba bi morala biti zabavna, sproščajoča za ljudi, ki se je odločijo učiti. Streša v povezavi z glasbo ne bi smelo biti v nobenem primeru. Sam se poskušam čim bolj prilagoditi vsakemu posamezniku, delati z njim individualno.

Če se vrneva nazaj, v tvoj mladost, si od nekdaj želet živeti kot glasbenik? Ali si imel tudi druge karierne želje in cilje?

Ker sem tako zgodaj, že pri petnajstih letih začel igrati bas kitaro, sem že takrat vedel, da bom glasbenik. Sem imel vmes tudi pomisleke in željo, da bi postal kuhar, ampak je glasba prevladala.

Kje pa tebi lahko v kratkem prisluhnemo?

16. novembra bomo z zasedbo Romanca nastopili v Domžalah v Blunoutu, pa 25. novembra z Magnificom na Kurzschlussu. Sicer pa šefi mojih zasedb redno objavljajo datum nastopov na socialnih omrežjih.

In tvoje sporočilo ljubiteljem takšne in drugačne glasbe v Domžalah?

Glasba je dobra, terapevtska, navdihujča, pomirjujoča, sproščajoča, kakšnakoli že je, ali je to jazz, pop, rock, narodno-zabavna, naj vsak posluša, kar mu paše in se ob tem raduje. □

NOVEMBER
KOLEDAR DOGODKOV
sezona 2022/23

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

IZBR@NO V KNJIŽNICI DOMŽALE

Izbral in uredil: Janez Dolinšek

knjige za odrasle

Annie Ernaux

Leta

DIDAKTA, 2010

Vladimir Bartol, Simona Hamer:
NEKAJ V ZRAKU (AL ARAF)

Slovensko stalno gledališče Trst / režija: Anđelka Nikolić / igrajo: Primož Forte, Nikola Petruška Panizon, Jernej Čampelj, Sara Gorse, Igor Zobin

Dve zgodbi tržaškega pisatelja Vladimira Bartola, ki skozi frivolne ljubezenske intrige in dinamiko poslovno-osebnih odnosov in konfliktov razmišljata o višjih silah in močeh, ki vodijo dejanja in življenja vsakega človeka.

OHO

plesna predstava / Zavod En-knap / režija: Bojan Jablanovec / nastopata: Kristina Aleksova, Loup Abramovič / 40' / primerno za starost: 3+

Plesalca ustvarjata zgodbice, ki se porajajo in razblinjajo v sovočju giba in glasbe, v prehajjanju med kratkimi, hudomušnimi prizori ter mešanico nemega filma, risanke in gledališča. Ponekod smešne, ponekod burne, predvsem pa nepredvidljive.

**Branko Potočan:
CIRKUS NA MESEC**

cirkuška predstava / Vitkar, Fourklor / predstava je v Domu kulture Kamnik

Cirkus na mesec je kolaž utrinkov človeškega stremljenja v zvezdno nebo. Je popotovanje, je optimizem in upanje, igra in polet v vesolje. Pojdite z nami. Na naši ladji je prostora za vse. Z neba visijo vrvi in napenjajo svilena jadra. / predstava bo v Domu kulture Kamnik

**Vita Mavrič in Jani Kovačič
»KONTRA-ALBA«**

nastopajo: Jaka Pucihar (klavir), Janez Krevel (kontrabas), Gašper Bertoncelj (bobni), Matic Smolnikar (kitara), Peter Ugrin (violina), Jani Kovačič (besedila, priovedovanje)

Glasbeni večer »Kontra-Alba« Vita Mavrič posveča Janiju Kovačiču in njunemu skoraj četrstoletnemu glasbenemu sodelovanju. On je kantavtor z raskavim ciničnim glasom. Ona šansonjerka z jasnim, čustvenim vokalom. Jani in Vita. Večer in Jutro. Kontra-Alba.

**Brata Grimm:
RDEČA KAPICA**

lutkovna predstava / Mestno gledališče Ptuj, Gledališče Labirint / režija: S. Jovanović / nastopa: Tina Oman / 40' / primerno za starost: 2+

Rdeča kapica se odpravi v gozd, da bi obiskala babico, tam pa sreča zelo lačnega volka.

**ROMANTIKA
V ČRNOBELEM**

program: Mahler, Brahms, Kurtág / izvajalci: Izabella Simon (klavir), Dénés Várjon (klavir)

Klavir štiriročno je posebna glasbena disciplina. Dvajset prstov lahko upodobi skoraj celoten orkester in obenem zveni zelo osebno in intimno, zato je veliko klasičnih uspešnic našlo nove podobe v priredbah za dva pianista na enem klavirju.

Anders Hansen

**Ko možgani bluzijo:
odveza vsem, ki ste
depresivni in tesnobni**

MLADINSKA KNJIGA, 2023

Navkljub dokazom o neverjetni zmogljivosti naših možganov, nam ti ne zagotavlja, da bi se ves čas dobro počutili. Njihov razvoj je tok evolucije usmerjal predvsem k servisiranju preživetja in reprodukcije, ne pa k zagotavljanju nekakšnega blaženega stanja večne sreče. Avtor pri razumevanju anksioznih in depresivnih stanj izhaja iz evolucijske biologije, a ga kot zdravnika in psihiatra zanimajo predvsem vzroki nastanka in načini zdravljenja teh duševnih motenj. Pri tem nam ponudi nekaj zanimivih uvidov in spoznanj, med drugim tudi na nepogrešljivo vlogo telesne aktivnosti pri preprečevanju in zdravljenju.

knjige za otroke in mladino

Darja Marinšek

Pozabljiva stonoga

MLADINSKA KNJIGA, 2023

Mala stonoga se je prebudila in mama ji pove, da bo treba v vrtec. Mala stonoga najde polno izgovorov, da ne bi šla v vrtec. Ne ve, kje je pustila levi čevelj številka tri, ugotovi, da ima strgano vezalko na številki dvanajst desno, tišči jo čevelj dvainštideseti levo ... Pravi, da bi raje ostala doma in bi z mamo risali, se skrivali, gledali risanke ... Po dolgem prigojarjanju pa mama ugotovi, da je tudi ona nekaj pozabilna, da je danes pravzaprav praznik. Tako sta se obe sezuli, ostali doma in počeli, kar sta žeeli. Slikanico krasijo imenitne ilustracije Hane Stupice. Knjiga je izšla v zbirki Čebelica, ki letos praznuje 70 let. Letošnja bera zbirke Čebelica šteje sedem slikanic, do zdaj je v zbirki izšlo že 478 knjig.

Paul Watson

Mi smo ocean

HIŠA KNJIG, 2023

Slikanica pripoveduje o pomembnosti oceanov in vode za življenje na našem planetu. Oceani, ki obsegajo nekaj več kot 70 odstotkov površine Zemlje, so ključni za naš obstoj in njihovo zdravje je zelo pomembno za zdravje celotnega planeta. Avtor knjige Paul Watson je borec za pravice živali, morski naravovarstvenik, pomorščak, pisatelj, pedagog, pesnik in ustanovitelj Sea Shepard Conservation, organizacije za ohranitev oceanov in prostoživečih živali pred nezakonitim lovom. Poetično besedilo slikanice otroke uči, kako močno smo povezani z vodo in jim razloži vodni krog, proces kroženja vode v naravi. Akvarelne ilustracije čudovito prikazujejo medsebojno povezanost živilih bitij in slikovno podpirajo celotno besedilo slikanice.

Brata Fan

Lizika in oblak

MORFEM, 2023

Deklica Lizika se je s starši vsako soboto odpravila na sprehod. V parku, polnem paviljonov, vodnjakov in dreves, je stekla do prodajalca oblakov. Čeprav oblaki niso bili več nekaj, kar bi bilo po zadnji modi, je bilo Liziki vseeno – izbrala si je povsem običajen oblak, ki ga je poimenovala Milček. Ves čas je skrbela zanj, ga ob lepih dnevih vzela s seboj na sprehod in oblak ji je v zameno rosil njene orhideje in praproti. A oblak je rasel in rasel ... Neke noči je zahrumelo in Milček je izbruhnil. Lizika je vedela, da je čas, da ga izpusti na prost, saj oblaka ne smeš zapirati v tesen prostor. Smo ljudje dovolj močni, da nekoga izpustimo? Imamo koga tako radi, da mu pustimo prostost? Ponovno je pred nami čudovita zgoda in ilustracije izpod peresa bratov Fan.

IZ NAŠIH VRTCEV IN ŠOL

Mednarodni dan demokracije

15. septembra praznujemo mednarodni dan demokracije.

OŠ PRESERJE PRI RADOMLJAH

Omenjeni dan je razglasila Generalna skupščina Združenih narodov z resolucijo novembra 2007, prvič pa smo ga obeležili septembra 2008. Beseda demokracija izvira iz grških besed: demos = ljudstvo in kratein = vlada.

Dan demokracije v 5. c razredu na OŠ Preserje pri Radomljah

Ta dan nas opominja na pomen demokratičnih vrednot in temeljnih elementov demokratičnega vladanja, poleg tega pa je to priložnost za pregled trenutnega stanja demokracije po svetu.

Sodobne demokracije so večino predstavniške demokracije. Gre za obliko t. i. posredne demokracije, pri kateri oblast izvajajo izvoljeni predstavniki, ki v imenu ljudstva sprejemajo odločitve. Tako vrsto demokracijo poznamo tudi pri nas. Slovenski državni zbor sestavlja 90 poslancev in se voli na vsaka štir leta.

Na OŠ Preserje pri Radomljah smo ga v 5. c razredu obeležili tako, da smo izvedli razredne volitve v šolsko skupnost ter šolski parlament. Razredničarka Kristina Ferel je začela uro tako, da je sama izbrala učence, ki so po naravi bolj tih in se sami ne bi javili za tako naložbo. Nato je učencem povedala, da vidi na njihovih obrazih neprjetne izraze in da jo zanima, zakaj. Učenci smo izrazili mnenje, da učiteljica

- način smo prišli do lastnosti, ki želimo, da jih kandidat ima. Te so bile:
- dobro posluša,
- vse zapiše,
- ima dobre ideje,
- je pogumen.

Kmalu zatem se je porodilo vprašanje, kako bomo vedeli, da imajo učenci resnično te lastnosti. Učenci smo ugotovili, da se lahko kandidati tudi zlažejo, če jih ne poznamo dobro. Spraševali smo se, kaj lahko naredimo, da bi zmanjšali možnost laganja. Učenci smo predlagali, da kandidate izpravljamo ter tako oni sami dokažejo (povedo), da imajo te lastnosti, tako da navedejo, kaj so že naredili.

Ko smo končali s pogovori, smo skuhalni volilni golaž. Opogumilo se je osem kandidatov – pet dečkov in tri deklice. Po predstavitev in intervjujih sta bili za šolski parlament izbrani dve deklici, za šolsko skupnost pa deček. Vsi trije izbrani kandidati so podali tudi končno izjavo o uspešni kandidaturi.

Kristina Ferel, razredničarka, in

Simona Jeran, vodja Unesca, OŠ Preserje pri Radomljah

KRISTINA FEREL IN SIMONA JERAN

FOTO: KRISTINA FEREL

Rumene rutice in široki nasmehi

September je v šolah vedno poseben mesec.

OŠ DOB Še posebej za prvošolčke. Na osnovni šoli Dob smo na prvi šolski dan pripravili za naše najmlajše šolarje poseben program. Spoznali so svoje učitelje, učenci višjih razredov pa so jim zaigrali in zapečili. Obiskala sta jih najbolj radoveden medved Piki Jakob in prijazni Videk. Po slavnostnem prigrizku so učenci simbolično skočili v prvi razred in prejeli darilo občine Domžale. Svoje nove rumene rutice so si ponosno nadeli in od tistega trenutka jih bodo spremljale na vseh šolskih potekov.

Prva dogodivščina jih je čakala že sredi meseca, ko nas je obiskal kuža Pazi. Učenci se je pogovoril o varnosti v prometu in jih nato varno popeljal čez prehod na pešce. Prvošolčki pa so se preizkusili tudi v vo-

žnji vozil na nožni pogon po poligonu. Upoštevati so morali prometne znake in pravila varne vožnje. Pri vožnji so se neizmerno zabavali in če bodo tako previdni pri vožnji tudi kasneje, bodo naše ceste varne.

Le nekaj dni kasneje smo rumene rutice spet peljali na izlet. V Domžalah smo se udeležili mini olimpijade. Na odlično organiziranem dogodku so otroci spoznali vrsto športnih društev iz bližnjih krajev in se na njihovih delavnicah dobro razgibali in zabavali.

September je bil zelo dinamičen mesec, zdaj pa smo že skoraj na koncu oktobra. V prvem tednu, to je v Tednu otroka, so imeli otroci kup zanimivih dejavnosti, ki so jim priklicale na obraz široke nasmehe.

ALEKSANDRA POGOREVČNIK, OŠ DOB

Mednarodni dan miru

»Z vsakim iskrenim prijateljstvom utrdimo temelje, na katerih počiva mir celotnega sveta.« (Mahatma Gandhi)

OŠ PRESERJE PRI RADOMLJAH Organizacija združenih narodov (OZN) je 21. september razglasila za mednarodni dan miru, saj želi pozvati vse narodnosti, da odpravijo vsakdanovno sovražnost in si na podlagi informacij ter splošnega zavedenja prizadevajo za mirno reševanje sporov. V svetu ga praznujemo od leta 2001.

To je dan, ko naj bi povsod vladal mir, oboroženi in drugi spopadi pa naj bi se prekinili. Cilj mednarodnega dneva miru je, da se med ljudmi razširi vest o tem, da obstaja alternativa vojnemu stanju in da je mogočen tudi svet, v katerem vlada mir.

Dan miru na OŠ Preserje pri Radomljah

Na ta dan smo se v okviru OPB na naši šoli pogovarjali o miru. Kaj pomeni, ko nekomu rečeš: »Daj mi mir!« Dragi starši, ali ste danes popili svojo jutranjo kavo v miru? Dragi učenci, ali smo danes po hodniku stopali mirno? Kaj je za vas pomirjujoča glasba? Na vse to smo iskali odgovore. Oblikovali pa smo tudi govorice miru iz papirja, ki zdaj krasijo naše učilnice.

Učiteljici OPB Maja Zobavnik in Ruška Zupančič ter Simona Jeran, vodja Unesca, OŠ Preserje pri Radomljah

SIMONA JERAN

FOTO: MAJA ZOBAVNIK

Evropski dan jezikov

Na OŠ Preserje pri Radomljah smo tudi letos obeležili evropski dan jezikov, ki ga vsako leto praznujemo 26. septembra.

OŠ PRESERJE PRI RADOMLJAH Letos so bili v ospredju materni jeziki učencev, ki niso slovenščina, saj smo želeli, da se učenci tujci bolj vključijo v našo skupnost in se počutijo kot integralni del le-te.

Tako so nam nekateri sošolci od 1. do 9. razreda na razredni uri ali pri uri jezika pripravili učno uro svojega jezika, kulture in posebnosti. Med drugim smo se učili pozdrave v ruščini, bosančini, srbočini, japonščini in hebrejsčini. Poleg tega so nam nekateri predstavili jezike, ki se jih učijo iz lastnih interesov, kot na primer korejsčino, italijanščino, španščino, norveščino in celo naglase v angleščini: eden od učencev je spregovoril v britanskem, avstralskem in škotskem naglasu!

Spoznavali smo tudi različne pisave, kot so cirilica, katakana in hebrejska

pisava. Slišali smo o lokaciji držav na zemljevidu, glavnih mestih, značilnih hrani, najpomembnejših praznikih, poročnih običajih, izpolnjevali smo

učne liste, poslušali različne glasove, iskali razlike med zapisanim in izgovorjenim, risali zastave, zapeli del njihove himne, brali in se smejavili ob angleških vichih in podobno.

Poslušalci smo predstavitevje jezikov poslušali odprtih ust in sošolce na koncu zasuli z vprašanjem. Res smo se zabavali ob poslušanju eksotičnih jezikov, obenem pa občutili nelagodje, ki ga v nas vzbudi nepoznavanje jezikov. Enotni smo si bili, da znanje tujih jezikov ter poznavanje drugih kultur bogati, povezuje in osvobaja.

Učitelji Blanka Premik, Alenka Kavka, Tanja Kastelic, Kristina Ferel, Maja Zobavnik, Bojana Lužar, Gregor Dovc in Simona Jeran, OŠ Preserje pri Radomljah

SIMONA JERAN

FOTO: MAJA ZOBAVNIK

Aktivni bralci

Srednja šola Domžale med izzivi prepoznavava potrebo po dvigu bralne kulture.

SREDNJA ŠOLA DOMŽALE Vzgojiti želimo aktivne bralce, saj le-ti lahko živijo v EU kot aktivni državljanji Evrope, zato smo veseli, da smo z novim šolskim letom pridobili projekt Erasmus+, s katerim bomo bralno kulturo med dijaki dvignili.

Zavedamo se, da je branje ena od ključnih kompetenc sodobnega človeka, pomembna na vseh področjih življenja. Ker učni načrt slovenščine v večini programov ne vključuje literature, ki bi jo dijaki samovoljno brali, jih želimo s projektom spodbuditi k branju sodobne literature, ki jim

je verjetno bliže kot klasična, ki se obravnava pri pouku. Zato želimo kot dodatno ponudbo na šoli uvesti tudi t.i. knjižni klub. Poiskali smo solo, kjer ga že imajo, saj menimo, da je treba uveljavljeno dobro prakso posnemati. Hkrati želimo ustvariti spletne časopise bralnega kluba in popolniti knjižnico z e-bralniki. Sodelovanje med šolama smo si zamisli tudi s povezovanjem na daljavo v vsemi sodobnimi IKT-pripomočki in aplikacijami.

Šoli bosta v šolskem letu 2023/24 sodelovali pri razvijanju bralne kulture, zavedanju evropske identitetite in spoznavanju kulture države partnerske šole. Vrhunec sodelovanja bosta mobilnosti, ki bosta potekala spomladni 2024. Dijake in učitelje naše šole bo gostila šola v okolici Aten, hkrati pa bo naša šola sprejela dijake in učitelje šole iz tujine.

Dijaki obeh šol bodo sodelovali v dejavnosti eTwinning z naslovom Branje za užitek in spremembo. V tem programu bodo na raziskovalno in igrivo obravnavali teme prebranih knjig. Šoli bosta imeli knjižni klub, v okviru katerega bomo dijake spodbujali k branju obšolskih knjig iz šolske knjižnice, o njih razpravljalci in jih predstavljalci v kreativnem poustvarjanju. Knjige, ki bodo izbrane, bodo spodbujale koncepte in ideje, kot so strpnost in vključenost, državljanska zavest, demokratični ideali, odprta in pozitivna miselnost, pacifizem in okoljska zavest. Dijaki se bodo vključili v kritično branje tiskanih/spletnih medijev (aktualno ozaveščanje in zaščita pred dezinformacijami).

Prve korake pri vzpostaviti knjižnega kluba smo že izvedli. Veseli smo, da se je odzvalo veliko število dijakov. Naj bo branje zares v užitek!

NINA SKUBE, PROF. SLOV., KOORDINATORKA PROJEKTA

FOTO: TINA PETKOVNIK

Uvodno srečanje bralnega kluba v šolski knjižnici

IZ NAŠIH VRTCEV IN ŠOL

V CENTRU ZA MLADE NOVEMBRA DOGAJA

NOVEMBRA JEZIKAMO

FRANCOŠČINA, ZAČNEMO 9. 11.
Prijave zbiramo za začetni in nadaljevalni tečaj. Tečaj bo potekal ob četrtekih 17.30-19.00 v CZM. Vodi: Tanja Manigoda Stanojević, dipl. prof. francoškega jezika in umetnosti.

ŠPANŠČINA, ZAČETNA I ZAČNEMO 8. 11.
Prijave zbiramo za začetni tečaj. Tečaj bo potekal ob sredah 16.00-17.30 v CZM. Vodi: Maya Choghari, mag. hispanistike in prof. pedagogike in andragogike.

USTVARJALNO

UHANI IZ POLIMERNE MASE I 23. 11. 2023
Na ustvarjalni delavnici si boste lahko izdelali unikatni nakit po svojem okusu. Delavnica bo potekala v četrtek, 23. 11. 2023, z začetkom ob 17. uri. Namenjena je mladim med 15.-30. letom in je brezplačna. Vodi: Brigita Lozar, ustanoviteljica Trmoglavke.

USTVARJALNE DELAVNICE I SREDE
Ob sredah ustvarjam! Ustvarjalne delavnice potekajo v treh skupinah:
1. skupina: 8-13 let, termin: 14:30-15:45
2. mavrična skupina: ZAKLJUČENA
3. skupina: 14-30 let, termin: 18:00-20:00

FOTOGRAFSKE DELAVNICE ZA OTROKE
Namenjene so otrokom 10-14 let. Potekajo ob torkih 17:00. Cena je 1,5 € na obisk. Vodi: fotografinja Daša Kankaraš.

VADBZA ZA MLADE

JOGA
Joga bo potekala ob torkih 18:00-19:00. Začnemo 7. 11. 2023. Vodi Špela Gorjup, mag. športne vzgoje, voditeljica hatha joge.

PILATES
Pilates bo potekal ob ponedeljkih 17:30-18:30. Začnemo 6. 11. 2023. Vodi Maša Saksida, učiteljica pilatesa.

Vadbza je namenjena mladim med 15. in 30. letom. Cena: 10 €/mesec za 4 srečanja.

MEDGENERACIJSKA DELAVNICA
NARAVNA KOZMETIKA - PILING IN KREMA ZA OBRAZ
ČETRTEK, 16. 11. 2023, 18:00-20:00
Vodi: Mira Klemenc - kozmetika Meze
Cena: 5 € za mlade do 30 let / 10 € odrasli / otroci v spremstvu staršev brezplačno

PREDAVANJA ZA STARŠE
Predavanji potekata v okviru Šole za starše, Študijsko-raziskovalnega centra za družino, enota Domžale.

IMAMO NAJSTNIKA - KAKO GA RAZUMETI?
TOREK, 7. 11., OB 18:00
Najstništvo je razvojno obdobje, ko se možgani intenzivno razvijajo in rastejo in obdobje, ki je za starše čas velikih izzikov in priložnosti. Na predavanju bomo spregovorili o tem, kako razumeti najstniške možgane. Izvajalka: Lili Kodelja, zakonska in družinska terapeutka.

SPLETNA PORNOCRAFIJA - KAKO SE O TEM POGOVARIJATI Z OTROKI? TOREK, 21. 11., OB 18:00
Ena od najhitreje rastučih odvisnosti med mladimi je spletna pornografija. Na predavanju bomo spregovorili, kako spletna pornografija vpliva na otroke in mlade, kaščen učinek ima na njihove razvijajoče možgane. Opozorili bomo na stvar, ki jih kot starše ne smemo spregledati. Izvajalec: Miha Novak, psihoterapevt specializiran s področja tematike spolne zasvojenosti.

FOTOGRAFSKI NATEČAJ POGLED 2023
Tudi to jesen pripravljamo fotografski natečaj Pogled 2023. Letošnje teme natečaja, ki jih lahko oddate v barvni ali črno-beli tehniki:
- Pravokotnik/kvadrat
- Rdeče
- Prosta tema

ROK ZA ODDAJO FOTOGRAFIJ
6. 11. 2023

VESELE JESENSKE POČITNICE
Čeprav bodo kratke, tudi novembra pripravljamo Vesele jesenske počitnice. Poteke bodo v četrtek, 2. 11. in v petek 3. 11. Program bo potekal med 9. in 15. uro, varstvo pa bo zagotovljeno med 8. in 16. uro. Cena počitnic je 5€/dan. Prijave so že odprte. Sprejemamo jih na info@czm-domzale.si ali 040/255-568. Več informacij najdete na naši spletni strani.

NA VSE AKTIVNOSTI OBVEZNE PREDHODNE PRIJAVE
NA INFO@CZM-DOMZALE.SI ALI 040 255 568.

VEČ INFORMACIJ NAJDEŠ NA SPLETNI STRANI CZM

Otroci koronskega časa

Posledice pomanjkanja gibanja v času epidemije se vse bolj kažejo pri predšolskih otrocih in otrocih prve triade osnovne šole.

SAD MAVRICA Otrokom je bilo v tem času odvzeto gibanje, kar je ključno pri njihovem motoričnem razvoju. Poleg tega je dokazano, da je gibalna sposobnost povezana tudi s sposobnostjo učenja.

Vaditelji v ŠAD Mavrica vse bolj opažamo porast debelosti in pomanjkanje osnovnih motoričnih sposobnosti. Otrokom veliko težavo predstavljajo ovire oziroma prepreke v njihovem vsakdanu, kot je plezanje čez ali pod ograjo, skok čez potoček, hoja po robnini, metanje, pobiranje ipd.

V ŠAD Mavrica vse starše pozivamo, da svoje otroke vključijo v katerekoli gibalni program ter jim s tem

omogočijo možnost gibalnega in umskega razvoja. V našem okolju je ogromno ponudnikov različnih športnih aktivnosti, zato se za vsakogar

nekaj najde. Na spletni strani https://sadmavrica.si si lahko ogledate ponudbo različnih vadbenih programov.

PIKA POTOČNIK, VODJA VADB

Kostanjev piknik v vrtcu Dominik Savio

V naše kraje je spet prišla jesen, ki nas vsako leto obilno obdari s svojimi darovi.

VRTEC DOMINIK SAVIO To je tudi čas, ko v našem vrtcu tradicionalno pripravimo kostanjev piknik. Že lani smo ga iz dopoldanskega prestavili v popoldanski čas, saj se ga tako lahko udeleži več družin.

Tudi letos smo se 10. oktobra 2023 v popoldanskem času zbrali zaposleni v vrtcu ter otroci in njihove družine. Prijazna gospoda Tone Omahna in Marko Rožič sta nam kar na igrišču vrtca spekla kostanje. Poleg prijetnih pogovorov med lupaljenjem kostanja so se prisotni lahko preizkusili v ličkanju in 'rofkanju' koruze, ustvarjali v jesenskih delavnicah, si dali poslikati obraz, najmlajši pa so razvijali svoje motorične spretnosti ob gibanju po poligonu.

Srečanje je bilo tudi ekološko narančano, saj so starši lahko v izmenjevalnici podarili in hkrati poiska-

li kakšen primeren kos oblačila za svoje malčke.

Prijetno popoldne se je kar prehitro prevesilo v noč, ko smo se za-

dovoljni poslovili in si obljudili, da se na kostanjevem pikniku srečamo spet prihodnje leto.

MATEJA ŽANKAR, VZGOJITELJICA

Teden otroka na OŠ Domžale

Na Osnovni šoli Domžale smo od 2. do 6. oktobra 2023 praznovali Teden otroka.

OŠ DOMŽALE Na naši šoli Teden otroka vzamemo resno in ponovno nas je šolska skupnost razveselila in pripravila posebne aktivnosti za ves teden.

Teden otroka smo začeli igrivo s socialnimi igrami, saj smo med poukom igrali vislice, ugani kdo, danonoč ter druge zabavne igre, s katerimi smo si popestrili dan. V torek je bil 'no backpack day' – torej si moral prinesti kar koli razen svoje šol-

ske torbe in nekatere zamisli so bile zelo kreativne. Nekdo je svoje zvezke in peresnico pripeljal s samokolnico, drugi v trgovinskem vozičku, devetošolka pa je prinesla kar stojalo za obešanje perila ter nanj s klijicami pripela zvezke. Videli smo šolske pripomočke v lončih, kovčkih, škatlah, boksu za živali, avtomobilčku, celo v akvariju! Ta dan je bil izjemno zabaven in poln presečenj. V sredo smo imeli naloge obleciti nekaj zelenega – zeleno majico, hlače, nogavice ... Četrtek izviv pa ni bil poseben samo za nas učence, temveč tudi za učitelje, saj smo 5. oktobra praznovali svetovni dan učiteljev. Učenci smo lahko postali učitelji in učiteljice za en dan. Precej smo se nasmejali, saj so si nas učitelji kar malo privoščili. Šolski novinarji smo pripravili še objavo za šolski radio, v kateri smo se vsem učiteljem zahvalili, da nam vsakodnevno predajajo znanje in prenašajo naše vragolije, ter v imenu naše ravnateljice Nine Valenčič vse učitelje povabili v zbornico na kavo in pišketke. V petek smo Teden otroka zaključili s turnirjem v namiznih igrah ter domov odšli brez domače naloge, razveselili pa smo se tudi odlične maličce in kosila, saj je bil tudi šolski jedilnik čisto po našem okusu.

Poleg vsakodnevnih izzikov ter popestritev pouka so vsak dan v tednu učenci od prvega do petega razreda med glavnim odmorom imeli diskovo odmor v avli, ampak smo učenci predmetne stopnje malo pogljufali in se zabavali skupaj z njimi. Teden otroka je bil res čudovit in poln presečenj, zato nam bo ostal v lepem spominu.

**LINA IKIĆ, IZA SLAVIČEK,
ZARJA SMRKOLJ, ŠOLSKE NOVINARKE**

KULTURA

Finale 23. Gostičevih dnevov 2023

Zaključni slavnostni koncert na Homcu posvečen Vladimirju Kranjčeviću

Tradicionalni slavnostni koncert, tokrat še dodatno v spomin maestru Vladimirju Kranjčeviću (1936–2020) ter v realizaciji solistik in solistov zagrebške in ljubljanske Opere je v ž. c. Marijinega rojstva na Homcu izzvenel tradicionalno in vsakoletno, operno. Oba, ki jima je bilo to posvečeno, naš pevski as, tenorist Jože Gostič (1900–1963) in zagrebški maestro Vladimir Kranjčević sta bila kar najtesneje povezana z opero; slednji (V. Kranjčević) tudi kot pobudnik in dolga leta so-organizator zdaj že 23. Gostičevih dnevov tako v Sloveniji kot na Hrvaskem. Tudi tokrat (15. okt.) je bilo tako.

Koncert je bil razdeljen na kar nekaj delov, četudi izveden enovito. Izvajalci so se gibali med korom (z orglami) in prezbiterijem (s klavirjem in zborom), med hrvškim izvajalcami-gostimi in našimi umetniki (Slovenci), med cerkveno in posvetno glasbo. Med zagrebškimi gosti oz. izvajalci HNK Zagreb so bili to: sopranistki Darija Auguštin in Ivana Lazar, mezzosopranistka Emilia Rukavina, baritonist Davor Nekjak ter organist in pianist Ivan Šćepanović. Med Slovenci pa še: Nina Dominko/soprani, Dejan Maksimiljan Vrbančič/tenor, Jože Vidic/bariton, Irena Zajec/klavir, Operni zbor Opere in baleta SNG Ljubljana (zborovodkinja Željka Ulčnik Remec, korepetitorica Marina Đonlić) in dirigent zaključnega dela koncerta Ayrton Desimpelaere. Začetek in kamor so se hrvški operni solisti še vračali, je bil na cerkvenem koru (W. A. Mozart, J. S. Bach, A. Vivaldi, G. F. Händel, A. Scarlatti in G. B. Pergolesi); zaradi možnosti in prostorskega ambienta ter akustike dobrega orgelskega inštrumenta več kot odlično. Pa še za del sakralne glasbe je bilo to več kot razširjena ponudba, da ne rečem tudi umetniških dosežkov vseh izvajalcev, ki so se zvrstili na koru. Potem pa še

vse tisto, kar je sledilo ob klavirju in s klavirjem v cerkvenem prezbiteriiju. V delih J. S. Bacha, G. F. Händla, W. A. Mozarta, Ch. Gounoda, M. Ravela, G. Verdija in G. Faureja.

V ariji Leonore iz Verdijeve opere Moč usode, hrvški solisti D. Augustin in naši pianistki I. Zajec sta se pridružila še moški del Opernega zabora in dirigent ljubljanske Opere in baleta Belgijec A. Desimpelaere (roj. 1990). Ob že navedenih sodelavcih so vsi skupaj lepo zaokrožili te solistične in duo-nastope pevcev. Če je bil tale uvodni in večinski del polarno in nacionalno razdvojen in dokaj uravnotežen, pa je bil v kvalitativnem pogledu nekako izenačen. Razgibanost našega cerkvenega prostora je dodała svoje, prav tako pa nekako bipolarno cerkveni in posvetni pol glasbene lepote med vokalom (-i) in inštrumentalom. Če je bil številčno ta del malce v prid Hrvatom (4:3), pa so bili dosegki vseh sedmih solistik in solistov (skupaj z orgelskim in klavirskima spremljevalcema) več kot paritetni. Vsem skupaj bi lahko pripisali kar dočlene (poustvarjalne) presežke.

Posebno ali kar 'dodano vrednost' pa smo slišali v finalu, kjer so se našemu opernemu zboru (okoli 40 pevk in pevcev) v cerkvenem prezbiteriiju pridružili še pevska solista N. Dominko in J. Vidic, pianistka I. Zajec in

dirigent A. Desimpelaere. Skupaj so izvedli pet (od sedmih) stavkov znamenite Messe de Requiem v d-molu, op. 48 (1887–1890) slovitega Franca Gabriela Faureja. V stavkih Introit et Kyrie, Sanctus, Pie Jesu. Libera me in In paradisum (torej sta manjkala le Offertorium in Agnus Dei) omenjenu finalu ni čisto nič zmanjšalo neke vrste vokalno inštrumentalne apoteoze. Tudi oba dolgoletna protagonista Gostičevih dnevov (v Ljubljani-na Homcu ... in v Zagrebu ...), dolgoletna umetniška sопotnika V. Kranjčević in naš dr. Mirko Cuderman (roj. 1930) bi bila ali pa sta še lahko več kot zadovoljna s takim oživljjanjem vezi med dvema sosednjima narodoma, med preteklostjo, tradicijo in prihodnostjo, ter seveda in povsem lepotno izpostavljeni delež vseh teh atributov ali pa še nekaterih drugih? Tudi tokratni pokrovitelj (Občina Domžale), oba donatorja (Gostilna in penzion Repanšek s Homca in Ličarstvo Štrukelj s Preserij pri Radomljah), zlasti še vsi štirje organizatorji: Kulturno društvo Jože Gostič s Homca, Društvo prijateljev zagrebške Opere, SNG Opera in balet Ljubljana in Opera HNK Zagreb so lahko prezadovoljni, kakšen 'posel' so v tem primeru opravili; ne le umetniški, pač pa tudi le-tega nadgradili s številnimi drugimi dodatki.

DR. FRANC KRIŽNAR

Podjetniška bralna značka

V tork, 17. oktobra, je v prostorih Knjižnice Domžale potekala zaključna prireditev že druge uspešne sezone Podjetniške bralne značke, ki se je tudi v zadnjem letu odvila v sodelovanju z Obrtno zbornico Domžale.

KNJIŽNICA DOMŽALE IN OBRTNA ZBORNICA DOMŽALE Prireditev, ki je bila literarno-podjetniško obnovljena, se je tokrat osredotočila na zgodbo mlade podjetnice, avtorice, ustvarjalke in nasploh vsestranske dame Petre Škarje, ki je skozi pogo-

vor razkrila začetke, vzpone in padce svoje zavidljive podjetniške poti.

Dogodek, ki sta se ga med drugim udeležili tudi direktorica Obrtno zbornice Domžale Karolina Kalan in direktorica Knjižnice Domžale Barbara Zupanc Oberwalder, je povezovala strastna družboslovka in piska, Domžalčanka Ajda Vodlan, ki se je z gostjo večera pogovarjala tako o zasebnem kot tudi o poslovнем življenju, seveda pa se je predstavilo tudi raznoliko, tako leposlovno kot tudi strokovno gradivo, ki ga je Petra v svoji pisateljski karrieri že spisala.

Ob zaključku uradnega dela so bila vsem, ki so zaključili podjetniški bralni program, podeljena priročna (knjižna) darila in priznanja, sledil pa je sproščen pogovor ob pičači in jedači. Z zaključkom druge sezone smo kar takoj vstopili v tretjo sezono

Podjetniške bralne značke, ki tokrat poteka od oktobra 2023 do septembra 2024. Zgibanke, seznam izbrane literature ter samo gradivo lahko dobite tako v Knjižnici Domžale in njenih enotah kot tudi na Obrtni zbornici Domžale pri Ajdi Vodlan, ki vas 21.

novembra vabi tudi na prvo podjetniško-literarno srečanje v novi sezoni.

Več o dogodku si lahko preberete še na naslednji povezavi: domzale.si/novice/podjetnistvo/z-zakljucnim-dogodkom-zaokrozili-ze-drugo-uspesno-izpeljano-sezono-podjetniške-bralne-znacke/

O odprtju prve podjetniške knjižnice v Sloveniji, ki je potekalo v decembru 2021, na sedežu Obrtno zbornice Domžale na Viru pri Domžalah, pa izvsete na: www.domzale-ooz.si/prva-podjetniška-knjiznica-v-sloveniji/

Sodelovanje v Podjetniški bralni znački je namenjeno tako podjetnikom kot ljubiteljem podjetniškim vsebin, dobrodošli pa ste tudi vsi ostali, ki vam področje morda še ni poznano, bi se pa že leli z njim pobliže seznaniti.

BESEDILO IN FOTO: BARBARA KOPAČ (KNJIŽNICA DOMŽALE)

Mala nočna glasba v Radomljah

Po lepi meri časa se je v petek, 22. septembra, v Kulturnem domu Radomlje ponovno odvijal večer muzikala.

KULTURNO DRUŠTVO MLIN RADOMLJE Ime muzikala Mala nočna glasba res da spominja na Mozarta, vendar gre tukaj za mojstrovino ameriškega skladatelja in piscu besedila Stephena Sondheima, ki je zaslužen za preoblikovanje ameriškega muzikala, zato ga pogosto nazivajo z očetom sodobnega glasbenega gledališča. Sondheim je napisal glasbo in besedilo pesmi, scenarij pa je delo Hugh Wheelerja. Vsem zdaj že poznani režiser Nejc Lisjak, ki se je letos vpisal v zadnji letnik igre v Manchesteru, se je s svojim čudovitim prevodom ponovno poklonil tej glasbeni zvrsti, ki je tudi zaradi njega v Sloveniji vse bolj popularna. V koprodukciji s Slovenskim komornim glasbenim gledališčem (SKGG), Cankarjevim domom in Kulturnim društvom Mlin Radomlje je na oder Linda Hartove dvorane Cankarjevega doma postavljal blišči in glamour klasičnega broadwayjevskega muzikalika, ki ga je prenesel tudi na manjši oder v Radomlje. Predstava je bila prava popestritev in čisti užitek, ki je občinstvo navdušila s takšno mero, da so igralsko glasbeno ekipo nagradili s stojecimi ovacijami in glasnimi vzkliki.

Najdušojoče duhovit in romantičen muzikal Mala nočna glasba opisuje podeželje nekje na Švedskem okoli leta 1900. Gre za elegantno delo, ki je delno družbena komedi-

ja delno bitka med spoloma, bogata glasbena partitura pa je v celoti napisana v variacijah tričetrtinskega taktu, vključno s Sondheimovo najuspešnejšo skladbo Send in the Clowns oz. v prevodu Čas za razplet. Občinstvo je lahko opazovalo zapleteno mrežo odnosov igralke Desirée Armfeldt, ki jo je sapo jemajoče odlično upodobil Damjano Golavšek. S svojimi bogatimi igralskimi in pevskimi izkušnjami smo dobili vpogled v življenje igralske zvezde v tistih časih. In ko potupoča igralka nastopi v kramu svoje nekdanje ljubezni, odvetni Fredrika Egermana, ki je zdaj sveže poročen, se strast med odtujenima zaljubljencema znova razplasti. Odvetnika Fredrika izvrstno odigra Marjan Bunič, ki je pogost član različnih igralskih ansamblov in slovenskih muzikalov. Z Damjano Golavšek sta že uigran par, kar smo lahko videli tudi na tokratni predstavi.

Srečanje nekdanjih ljubimcev sproži naval ljubosumja pri vseh vpleteneh: Desirée, Fredriku, njegovi mladi ženi Anne (iskriva mlada sopranistka in opera pevka Sara Lešnik), Desiréjinem trenutnem ljubimcu, grofu Carlu-Magnusu (čudovit baritonist in operni pevec Lucas Somoza Osterc), in njegovi ženi Charlotte (izjemna sopranistka, ki se uspešno pojavlja tako v operi kot muzikalisti, njena igra je pa osupljivo preprljiva, Željka Predojević Korošec). Oba moška – kot tudi njuni vznemirjeni ženi – privolita, da se bosta za konec tedna pridružila Desirée in njene družini na podeželskem posestvu premožne matere, madame Armfeldt, ki jo je odigrala vrhunska slovenska dramska igralka in prejemnica Severeve nagrade Polona Vetrih. S svojimi humorimi vložki in iskrivo energijo je poskrbela za številne salve smeha med občinstvom. Ko so vsi zbrani

na enem mestu, se pojavi neskončno možnosti za presenetljive nove romance in nepričakovane preobrate.

V muzikalu nastopi tudi mlada izvrstna igralka in pevka Eva Lisjak, ki je vlogo Frederike odigrala zelo preimljeno in do konca naštudirano. V vlogi je bila tako preprljiva, kot bi dejansko živelja svojo vlogo. Niso pa to edini nastopajoči, ki so vredni omemb. Prav vsak član zasedbe, ki je stopil na oder, je bil izjemen. S svojo igro in presunjeno nežnim tenorjem nas je očaral Gregor Ravnik. Gaja Sorč in njena izvedba pesmi Mlinar je požela buren aplavz in zaradi nemajne vokalne prezence marsikoga osupnila. Prav tako so bili Eva Černe Avbelj, Marko Erzar, Katja Konvalinka (ki je med drugim tudi predsednica SKGG in producentka predstave), Klemen Torkar in Irena Yebuah Tirian krasen kvintet, ki je na visoki interpretativni ravni celotni muzikal harmonično spremlijal in komentiral s presunljivimi besedili. Tatjana Bonin, Gašper Pavc, Erika Rode in Žiga Štrukelj so še podkrepili vtis in celostno podobo, da gre resnično za visok nivo glasbene predstave.

Režiser Nejc Lisjak je v uigrani ekipi z izjemnim glasbenim vodjem Simonom Dvoršakom in mlado, a pronicljivo koreografijo Mašo Vajda Andrejka ponovno dvignil nivo glasbenih igralskih predstav. Projekta so

se lotili z upoštevanjem vseh malenkosti – tako besednih, glasbenih kot scenskih. Ker se je dogajanje odvijalo v predpisanim časovnem okviru, smo lahko uživali v čudovitih kostumi, ki jih je zasnovala Andreja Stržinar, za lepo in izjemno praktično scenografijo pa je poskrbela Urška Gregorič. Pod svetlobne učinke, ki so potencirali in usmerjali pogled občinstva, se je podpisala Urška Horjak, ki je dokazala, da je to še kako pomemben element v predstavi, pod ton pa Gregor Troha, ki je poskrbel, da je do izraza prišla veličastna, skorajda operetna glasba, ki jo je v živo izvajal orkester SKGG. Skrbno izbrani glasbeniki so uigrano sledili dirigentski palici Jakoba Barba, ki je poskrbel, da je občinstvo nezavedno močneje doživljalo čustveno dogajanje, ki se je odvijalo na odru. V maskirnici sta za popoln izgled igralske zasedbe skrbeli Mateja Gradišek in njena hči Nika iz frizerskega salonu Teja v Mengšu.

Vsekakor lahko zaključimo, da smo bili ponovno priča glasbeno-gledališkemu presežku v Radomljah. Prav vsakič, ko sem tam zbere skrbno izbrana ekipa, smo lahko preprljani, da nas čaka čudovito preživet večer, ki nam bo ostal še dolgo v prijetnem spominu. Kdo ve, morda pa se nam glede na uspeh v prihodnjem letu obeta še kakšna ponovitev.

PIKA MUŠIČ

TEDEN SPLOŠNIH KNJIŽNIC 20. — 24. NOVEMBER 2023

PET	Knjižnica Domžale	
17	18:00 Kamišibaj pod slamnikom <u>festival: kamišibaj predstave za otroke in odrasle</u>	
SOB	Knjižnica Domžale	
18	10:00 Kamišibaj pod slamnikom <u>festival: kamišibaj predstave za otroke in odrasle</u>	
PON	Knjižnica Domžale	
20	8:00-19:00 Bukvarna, nagradne igre <u>Dan splošnih knjižnic</u>	
PON	Knjižnica Domžale	
20	17:00 Polž Štef se uči vladnosti <u>predstava za otroke ob dnev slovenske hrane</u>	
TOR	Knjižnica Domžale	
21	9:30-10:30 Igralne urice <u>igrarje in knjižnici /2+/-</u>	
TOR	Knjižnica Domžale	
21	17:00 Srečanje z Borisom Kopitarjem <u>pogovor</u> ▶org.: Medgeneracijsko društvo Jesenski cvet	
SRE	Knjižnica Domžale	
22	10:00-12:00 Osnove fotografije <u>brezplačno izobraževanje za seniorje</u>	
SRE	Knjižnica Ihan	
22	19:30 Domača kozmetika <u>ustvarjalna delavnica za odrasle</u>	
ČET	Knjižnica Domžale	
23	9:30 Barbara Verhovc: Vloga očeta <u>srečanja za mamice z dojenčki</u>	
ČET	Knjižnica Domžale	
23	10:00-11:00 Novoletne voščilnice <u>ustvarjalna delavnica za otroke</u>	
ČET	Knjižnica Domžale	
23	17:00-17:50 Pravljična urica <u>pravljica in ustvarjalnica - Pravljična FrTiNa /4+/-</u>	
ČET	Knjižnica Moravče	
23	17:00 Barvita jesen <u>ustvarjalna delavnica za družine</u>	
ČET	Knjižnica Ihan	
23	17:00 Pravljična urica <u>pripovedovanje pravljic /4+/-</u>	
PET	Knjižnica Domžale	
24	10:00 Kako je oslicek premagal pošast <u>zdravilna zgodba in igriva ustvarjalnica</u>	
PET	Knjižnica Domžale	
24	16:00-19:00 Igroteka <u>izposoja igrač in družabnih iger ter ustvarjalnica</u>	
PET	Knjižnica Ihan	
24	17:00 Izdelajmo okraske <u>ustvarjalna delavnica /6+/-</u>	
PET	Knjižnica Domžale	
24	19:00 Mirza Bašić: Spavaj obuven, sine <u>predstavitev knjige</u> ▶org.: Bošnjaško KD Ruh Domžale	

Vstop prost!

Praznujmo skupaj! Vabljeni v našo družbo!

Predhodna prijava!

www.knjiznica-domzale.si

Dobrodošle, upokojenske citrarske skupine

Igranje citer je nekaj najlepšega za srce.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE – DRUŠTVO LIPA DOMŽALE je bila ob pomoči Občine Domžale 7. oktobra 2023 v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale gostitelj 2. srečanja upokojenskih citrarskih skupin Slovenije. Vabilo se je odzvalo sedem skupin z vseh koncev Slovenije, ki naše Domžale že dobro poznajo, saj se jih je večina udeležila vsaj ene od številnih prireditvev, povezanih s citrami, v našem mestu. Glasbenice, moških kolegov je bilo le za vzorec, so pripravile res čudovito sobotno glasbeno popoldne, kjer smo se razvajali s povezvalko, tudi pevko, Pio Kladnik, ob glasbi pa tudi petju ljudskih, naročno-zabavnih pa tudi zabavnih melodij, ob tem pa nam je vsaka citrarska skupina še srčno povedala, kaj jih združuje. Tako smo izvedeli, da jim igranje pomeni sprostitev, veselje, prijateljevanje, druženje, urenščitev želja. Pohvalile so mentorje, dobro voljo, ki je nikoli ne manjka, povedale, da je igranje citer nekaj najlepšega za srce, pa tudi da veliko in rade nastopajo. Najprej smo zaploskali Marjankam iz Univerze za tretje življenjsko obdobje Ribnica z mentorico Damjanom Praprotnik, Društvo Citroprekelj iz Bele krajine z mentoricama Anito Veršec in Damjanom Praprotnik pa je ob igranju predstavilo oprekelj. Citrarska skupina Notice KD Domžale z mentorjem Petrom Napretom se je predstavila z pesmimi: Moravška dolina, Na lepi Donavi, Gozdovi v mesecini, Citrarski kvartet – upokojenke Glasbene šole Brežice z men-

vrstne glasbe, ter vsem zaželel veliko dobre volje ter dobrodošlico v Domžalah. Domače citrarke in kitaristi Kresničke, Tesere in Začetnice Društva Lipa Domžale z mentoricama Damjanom Praprotnik in Jasmino Levičar so se predstavile s pesmimi Sto ledi, Ne čakaj na maj in Tam, kjer murke cveto. Sledilo je igranje najmlajše Citrarske skupine iz Univerze za tretje življenjsko obdobje Ribnica z mentorico Damjanom Praprotnik, Društvo Citroprekelj iz Bele krajine z mentoricama Anito Veršec in Damjanom Praprotnik pa je ob igranju predstavilo oprekelj. Citrarska skupina Notice KD Domžale z mentorjem Petrom Napretom se je predstavila z pesmimi: Moravška dolina, Na lepi Donavi, Gozdovi v mesecini, Citrarski kvartet – upokojenke Glasbene šole Brežice z men-

torico Anito Veršec pa je prinesel Pozdrav vsem slovenskim citrарjem. Citrarke Sončnice in kitaristi Tempo Društva Lipa Domžale z mentoricama Damjanom Praprotnik in Jasmino Levičar so z nami delili spomine z gostovanja po Češkem ter vse povabile na prireditve ob 10. rojstnem dnevu, predstavile pa so se s pesmimi: Moja dežela, Dan ljubezni in Pesem ptic trnovk.

Poslovili smo se ob skupnem igranju vseh nastopajočih najbolj znane slovenske citrarske skladbe Cvetje v jeseni in z mislio: Ko strune citer zazvenijo, igrajo le najlepšo melodijo, srca prebudijo, da v ljubzeni zaživijo.

Nasvidenje v Ribnici prihodnje leto!

VERA VOJSKA

FOTO: MIRO PIVAR

Regijska tematska likovna razstava Polnost praznine

V ponedeljek, 25. septembra, je v Galeriji Domžale v organizaciji Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, območna izpostava Domžale potekalo odprtje regijske tematske likovne razstave Polnost praznine.

GALERIJA DOMŽALE Zbrane ustvarjalce in obiskovalce je pozdravila vodja JSKD OI Domžale Klavdija Gregorin Štiftar, selektorica Anamarija Stibilj Šajn pa je z njimi delila svoje misli o izboru in razstavljenih delih. Razstavo je uradno odpril podžupan Občine Domžale Matej Primožič. Dogodek sta z zvenom violine in klavirja popestrila Aja Hrovat in Lovro Frelih.

Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti z namenom spodbujanja ljubiteljske likovne ustvarjalnosti vsaki dve leti razpiše temo za regijsko oz. državno likovno razstavo. Letošnja tema je polnost praznine. Ljubiteljskim ustvarjalcem je ponudila nov izzik, vzbudila ustvarjalno radovednost ter željo po nadgrajevanju znanja in vedenja. Za osvetlitev in lažje razumevanje teme so v pomladnih mesecih pripravili predavanje in delavnico z Janezom Zalaznikom. Nato so večinoma ljubiteljski likovniki, slikarji, fotografi in kiparji ustvarjali in v začetku septembra oddali svoja dela. Izmed štiriinpetdesetih oddanih del z območja Gorenjske koordinacije JSKD, ki so ustrezala pogojem razpisa, je selektorica Anamarija Stibilj Šajn izbrala triindvajset tistih, ki so bila deset dni razstavljeni v domžalski Galeriji.

Avtorji razstavljenih del so Maja Ahačič, Barbara Ahačič Osterman, Nada Dimic, Jelena Dolenc, Tetjana Donets, Tatjana Gomboc Jerman, Anže Habjan, Štefan Jež, Darja Kem-

perle, Dragica Kurillo, Kristina Lindav, Špela Magister, Alojzija Murn, Emanuela Rodica, Irena Rolih, Danica Smrdel, Marjan Smrekar, Dušan Sterle, Alenka Sušnik, Mimi Šegina, Leon Vidic, Marija Mojca Vilar in Izidor Vrhovnik. Kar sedem med njimi jih prihaja iz domžalske izpostavne JSKD.

Selektorica Anamarija Stibilj Šajn je ob izboru zapisala: »Izbira dela so v prvi vrsti ustrezala razpisani temi, hkrati pa so prepričala z likovno kvaliteto in idejno izvirnostjo oziroma zanimivostjo. Čeprav jih uokvirjajo določene zahteve, so likovne stvaritve izjemno ra-

znolike in to tako po motivih kot po interpretativnih načinih – pripadajo različnim likovnim medijem in izvedbam. Največ je slikarskih del, bolj ali manj medijsko čistih, zvestih olju, akrilu in akvareli, nekaj je tudi del mešane tehnike (podpora kolaža) in ena risba, ustvarjena z markerjem. Prisotni sta grafička in fotografija. Dve deli pripadajo trodimenzionalnim artefaktom, prvo je skulptura iz lesa, drugo pa so male, intimne forme, ustvarjene iz bele gline in povezane v prostorsko postavitev.«

JSKD OI DOMŽALE
Foto: ROK MAJHENIČ

KULTURNO DRUŠTVO GROBLJE

Vabimo na SLAVNOSTNO AKADEMIJO

ob 30-letnici delovanja Kulturnega društva Groblje

v petek, 27. oktobra 2023, ob 20. uri
v Kulturni dom Groblje

V programu sodelujejo:

- MePZ Klas Groblje
- Dramska skupina, KD Groblje
- ŽePZ Moj spev, KD Groblje
- Folklorna skupina Groblje
- Vokalna skupina Adam Ravbar, KD Groblje

Vezno besedilo: Martina Pogačar

Veseli bomo, če nas boste počastili s svojo prisotnostjo, saj bo to najlepše priznanje našim prizadevanjem za delovanje kulturnega društva.

Lepo vabljeni!

Mlade zanima folklora

Folklorno društvo Groblje z velikim veseljem počasi zaključuje letošnje leto, ki bi ga lahko poimenovali tudi srčno in folklorno, saj se je v njegovih dneh nabralo lepo število nastopov, ki so pomenili izpolnitve letosnjega programa, v njem pa bi zanesljivo našli še kakšno aktivnost več.

FOLKLORNA SKUPINA GROBLJE

Med vajami in nastopi društvo vedno najde čas za srečanja z najmlajšimi, pa naj gre za obiske vrtcev ali šol, pri čemer ugotavlja, da otroke zelo zanima folklora, predvsem pa, da radi zapojejo in zapelejo z njimi.

Tako je bilo tudi konec septembra ob obisku Osnovne šole Rodica, kjer je folklorna skupina učencem podarila dve folklorni delavnici, o sodelovanju društva in šole pa je predsednik društva dr. Franci Hribovšek med drugim povedal, da je bil dogodek načrtovan že prejšnje leto, ko so se v skupnem interesu z ravnateljico Mileno Vidovič dogovorili za folklorni delavnici, pri organizaciji katerih sta Rosita Podgorski in Meta Maček, ki je tudi članica folklorne skupine.

Pred Folklornim društvom Groblje, ki je v letošnjem letu že opravilo 32 nastopov, sta še dva, morda še kakšen več, saj jim vabil ne zmanjka. Prepričana sem, da bo enako tudi v prihodnjem letu, saj so plešalci, pevke ter godbeniki povsod dobrodošli.

Na prvi delavnici, obe je vodila in povezovala umetniška vodja skupine Nevenka Unk Hribovšek, so sodelovali učenci prve triade, kar več kot 120 jih je bilo, ki so z velikim zanimanjem spremljali noše, plese in pesmi štirih slovenskih pokrajin: Gorenjske, Koroške, Dolenjske in Prekmurja. Vmes jim je Senja Trstenjak na prav prikupen način prikazala ljudske instrumente, v po-

polni tišini pa so učenci spremljali tudi nastop pevk Betke, Mete in Pavline, ki so na ljudski način zapele Predico in En sam špetir. Na koncu so k sodelovanju povabili učence in skupno zaplesali Abrahama. Ker pa se navdušeni učenci niso hiteli poslavljati, so godci Folklorne skupine Groblje – na namig Tomaža Habeta – urezali še Mi se imamo radi in veselju ni bilo konca.

Druga delavnica je bila namenjena drugim razredom, ki so se jim pridružili še učenci Osnovne šole Jarše, tako se je število gledalcev povzpelo čez dvesto. Poleg članov učiteljskega zborna je bila med gledalci tudi ravnateljica in ob tej priložnosti se je dr. Hribovšek že dogovoril za podobno gostovanje v prihodnjem letu.

Pred Folklornim društvom Groblje, ki je v letošnjem letu že opravilo 32 nastopov, sta še dva, morda še kakšen več, saj jim vabil ne zmanjka. Prepričana sem, da bo enako tudi v prihodnjem letu, saj so plešalci, pevke ter godbeniki povsod dobrodošli.

VERA VOJSKA
FOTO: VILJEM KAKER

Peti večer ljudskih pesmi in napevov

Ko človek malo bolj pogleda prireditve, ki jih v zadnjem času v Domžalah in bližnji okolici ne manjka, ugotavlja, da je jesen s svojimi sadovi bogata tudi na kulturnem področju, saj ni konca tedna, ko ne bi imeli priložnosti prisluhniti pevcem in pevkam ter z njimi tudi zapeti ali obiskati katere od drugih glasbenih prireditev.

MOŠKI PEVSKI ZBOR UPOKOJEN-CEV JANEZ CERAR DOMŽALE

Že peti večer ljudskih pesmi in napevov so na petek, 13. oktobra 2023, ki naj bi bil zaradi datuma in dneva malce nesrečen, pa ni bil, gostili pevci Moškega pevskega zборa upokojencev Janez Cerar Domžale pod vodstvom Marike Haler. Dobro napolnjena dvorana Kulturnega doma Franca Bernika je pevce kakor tudi vse ostale nastopajoče sprejemala z glasnim aplavzom, tudi s pozitivnimi vzklikami, včasih pa se je iz dvorane slišala tudi kakšna 'pomoč', še posebej, ko je šlo za bolj poznanu besedilo. Osnovne informacije o nastopajočih je pripovedovala povezovalka Klavdija Gregorin Štiftar. Prijeten pevski večer, v katerem smo slišali vrsto ljudskih pesmi in napevov, so pevci MPZ upokojencev Janez Cerar Domžale, za katerimi so že desetletja prepevanja, začeli s Fantje se zbirajo, nadaljevali pa s Sijaj mi, sončece, Mož poseje repo in Kmetič vesele na svetu živi ter se obiskovalcem priljubili tudi s šaljivimi besedili. Naslednji so se predstavili ljudski pevci Šentlenarčani z zanimivimi pesmimi, nekatere smo slišali prvič, najbolj pa je v spominu ostala Ko bi bil jaz mož bogat. Pevke Šola zdravje Domžale pod vodstvom Marike Haler pa so

še enkrat več dokazale, da so enako dobre pevke kot rekreativke, najbolj pa navdušile s pesmijo Po cesti gre en stari mož. Sledil je skeč s pripovedjo in ljudsko pesmijo v izvedbi ljudskih pevck Ani Rahberger in Francke Rozman, ki nas je preselil v zgodovino življenja na vasi, nato pa smo prisluhnili Bandi citrarski z imenitnim pevcom Klemenom Torkarjem, ki so nas med drugim opomnili, da Hladna jesen že prihaja, pa tudi, da Slovenci vinca ne prodamo.

Prijeten pevski večer, v katerem smo se prepričali, da fantje in dekleta pojejo in igrajo ljudske pesmi in napeve z veliko ljubeznijo, da pridno hodijo na vaje ter širijo svoj program pesmi, pa tudi napredujejo, so skoraj zaključili gostitelji, skoraj zato, ker smo jim pri obeh zadnjih

pesmih pomagali obiskovalci in se izkazali za kar dobre poznavalce besedil ljudskih pesmi, tudi zelo značne Pozimi pa rožice ne cveto. Gostitelji so vsem sodelovali podarili spominske listine in šopke ter se zahvalili donatorjem, ki so jim pomagali pri organizaciji večera: Občina Domžale, KS Slavka Šlandra, Venclja Perka in Simona Jenka, Javni sklad za kulturne dejavnosti, izpostava Domžale, Pigment, d. o. o., Penzion gostilna Keber Domžale in Nakoplast, d. o. o. Domžale. Obiskovalci, ki smo uživali vsak trenutek večera, pa se pevcem zahvaljujemo za res prijeten pevski večer in jim kličemo: Nasvidenje na 6. večeru ljudskih pesmi in napevov.

VERA VOJSKA

FOTO: MIRO PIVAR

Jaz, sredozemski potepuh – fotografksa razstava Anje Kosmač

To je Anja Kosmač s svojo drugo samostojno fotografkso razstavo v Kulturnem domu Radomlje z naslovom Jaz, sredozemski potepuh.

Že kot osnovnošolko jo je prevzela fotografija, ko je skupaj z očetom Mihailom Kosmačem ustvarjala svoje prve korake s fotoaparatom v roki. Zelo rada se je udeležila počitniških foto delavnic v Mavrici, saj so bile namenjene mladim in vsebinsko zelo zanimive zanke. Sodelovala je na društvenih preglednih razstavah in bila

s svojimi odličnimi fotografijami takoj opažena. V gimnaziji se je precej ukvarjala s fotografijo, sodelovala je tudi v novinarski skupini Press, kjer je bila s skupino zelo uspešna tudi pri virtualni razstavi fotografij in poezije. Sodelovala je tudi kot fotografinja na projektu Erasmus+ v Turčiji, skratka bila je zelo aktivna ter postala prva fotografinja Gimnazije Rudolfa Mairesa v Kamniku, kjer prostore šole še danes krasi njena razstava Kamniški obrazzi prihodnosti. Začela je pošiljati svoje fotografije na natečaje Centra za mlade Domžale, kjer je dosegala odlične uspehe, saj je vsako leto prejemala diplome in nagrade. Svoja dela je prijavljala tudi na natečaje Fotografske zveze Slovenije (FZS),

vzdušje, 'carpe diem', kultura, spoznavanje, ki več ali manj temelji na krikiljenju rok ... vse to me je v zadnjem letu in pol vabilo v objem sredozemskih polotokov; Iberskega in Apeninskega. Ker nobeno potovanje ni popolno brez mojega zvestega kompanjonja, fotoaparata, sem se poleg spominov in barve vrnila tudi z malim morjem slik, ki jih bo, vsaj v določeni meri, možnost videti na razstavi. Pot me je zanesla v sončno Apulijo na jugu Italije, v mesteca, kot so Bari, belo mesto Ostuni, Alberobello z značilnimi trulji in ljubitelji čilija; v peto najmanjšo državo na svetu, San Marino, z glavnim mestom, ki kraljuje na vrhu njihove najvišje gore; Andaluzijo na jugu Španije, kjer se mešata arabska in španska kultura, svojo skodelico pa pristavi še veter, ki Španijo še bolj veličastno kot ljudje oblikuje po svoji vojni; pot pa se je končala na Portugalskem, kjer sem izkusila vse; od velikega glavnega mesta Lizbone, najzahodnejšega rta Evrope, umetniških ulic Obidosa do ribičije Aveira.«

Predvajan je bil tudi video zapis potovanja po Skandinaviji vseh štirih fotografov družine Kosmač, nad katerim je bilo številno občinstvo zelo navdušeno. Mlada članica Neža ji je podarila šopek, ki čestitala in vprašala, če jo bo kaj naučila.

V imenu Mavrice hvala, Anja, za tvoje delo s fotoaparatom v roki, kjer si zelo uspešna in vzhled mlajšim, kako strast in vnema za fotografijo prineseta uspehe.

BINCA LOMŠEK

FOTO: ALOJZ POPELAR

Srečanje poustvarjalcev ljudskega glasbenega izročila Slovenije

V petek, 22. septembra, se je v prijetnem ambientu Slamnikarskega muzeja v Domžalah odvilo območno srečanje poustvarjalcev ljudskega glasbenega izročila Slovenije. Srečanje je organiziral Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, območna izpostava Domžale.

Namen revije je predstaviti (po) ustvarjalnost vokalnih, inštrumentalnih in vokalno-inštrumentalnih zasedb in tako spodbujati kakovostno kulturno delo in razvoj ljubiteljskih poustvarjalcev glasbenega izročila. Po uvodnih besedah povezovalke Ajde Sokler je zbrane obiskovalce in nastopajoče pozdravila koordinatorka JSKD OI Domžale Klavdija Gregorin Šiftar.

Na srečanju se je predstavilo devet zasedb; sedem iz domače OI Domžale in po ena zasedba iz OI Kamnik in OI Radovljica. Nastopili so citrarska skupina Notice, Tone Malenšek in Majda Novak, Tercet Folklornega društva Groblje, Pevska skupina Društva Šola zdravja, vokalna skupina Muze, Mo-

ški pevski zbor upokojencev Janez Cesar, Šuštarji, Mešani pevski zbor Sloboda Mengeš in Ljudski pevci iz Tuhijske doline. Srečanje je strokovno spremjal Klemen Bojanovič.

Občinstvo je dvorano napolnilo do zadnjega kotača in skupaj z nastopajočimi ustvarilo čudovito vzdušje.

JSKD OI DOMŽALE
FOTO: ROK MAJHENIČ

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih žividi

Kofutnikova domačija mora živeti naprej

Srečanja pod slamniki

Zaradi večletnega propadanja in ne-prepoznavanja vrednosti ene najstarejših hiš v domžalski občini, je bila v letu 2022 Kofutnikova domačija v Srednjih Jaršah porušena. Kljub žalostni usodi bi morali prostor, kjer je stala, urediti in spremeniti v park ter v njem na simbolen način ohraniti spomin na bogato dediščino hiše. Ob tem bi Jarše kot kraj pridobile prijeten prostor druženja in srečevanja. V Slamnikarskem muzeju, kjer je trenutno odprta občasnata razstava o domačiji, smo organizirali predstavitev idejne zasnove ureditve t. i. Kofutnikovega parka, kot so ga po predlogih strokovne komisije pripravili v arhitekturnem biroju Archinauts.

V pogovoru, ki ga je vodila Cvetka Zalokar, smo predstavnice strokovne komisije v okviru Kulturnega doma Franca Bernika Domžale predstavile večletna prizadevanja za ohranitev tega spomenika, ki ga kulturni dom upravlja zadnjih deset let. Kot predstavnica zavoda sem predstavila njen pomen in jo vsebinsko umestila v širši kontekst slamnikarske tradicije, s katero je bila domačija v preteklosti povezana. V tej smeri so pred tremi leti potekala prizadevanja našega zavoda za presta-

vitev objekta v Slamnikarski park ob Občini Domžale.

Prva pobudnica za strokovno vrednotenje in zaščito Kofutnikove domačije je bila OŠ Rodica, ki se je že od leta 2008 angažirala za njeno ohranitev. Učiteljica Vilma Vrtačnik Merčun je v pogovoru predstavila osem raziskovalnih nalog, ki so nastale pod njenim mentorstvom. Povedala je tudi zanimive zgodbe iz domačije, saj je skupaj z učenci vsa leta ohranjala pristen stik z družino Giovannelli, lastnico domačije.

Naslednja sogovornica Andreja Pogačnik Jarc je bila leta 2012 kot podžupanja Občine Domžale pobudnica projekta odkupa domačije s strani občine. Svoja prizadevanja za ohranitev je predstavljala že prej kot ravnateljica OŠ Rodica in v zadnjih letih kot predstavnica komisije, ki je pripravila zadnje predloge za ohranitev. Strokovne raziskave so pokazale, da je bila hiša v zelo slabem stanju in najbolj smiselna je bila rekonstrukcija in ne obnova hiše bodisi 'in situ' bodisi prenos na novo lokacijo. Tako je bil leta 2018 sprejet sklep o začetku priprave občinskega prostorskega načrta za preureditev Slamnikarskega parka v muzej na prostem s prezentacijo treh domačij (Kofutnikova, Gmaj-

narjeva in Mrkuzova hiša). Sprejet je bil tudi načrt za pridobitev finančnih sredstev v okviru razpisa RRA LUR. Žal Občina Domžale ni prepoznala vrednosti predlaganega projekta.

Zadnja sogovornica je bila Barbara Pirih kot predstavnica arhitektурnega biroja Archinauts. Podrobnejše nam je predstavila idejni projekt t. i. Kofutnikov park – spominski park v središču Srednjih Jarš. Ta poiščuva v kar največji meri ohranjati spomin na obstoječo hišo, pa tudi na zgodbе ljudi, ki so v njej prebivali. Predstavlja nov javni prostor s spominskim paviljonom in otroškim igriščem, ki je namenjen srečevanju krajanov, s čimer ohranja vlogo, ki jo je domačija imela v preteklosti. Idejni projekt smo letos v obravnavo predali Občini Domžale, lastnici Kofutnikove domačije.

Zaključek pogovora je bil namenjen replikam poslušalcev, ki so jih med drugim podali Matej Primožič, podžupan Občine Domžale, Tone Košenina, predsednik KS Jarše - Rodica, in drugi. Ob koncu lahko zaključimo, da bi bil z nekaj spremembami in z aktivnim dialogom več vključenih deležnikov Kofutnikov park sprejemljiv.

KATARINA RUS KRUSLJ
FOTO: MIRO PIVAR

O redkih in dragocenih znanjih v slamnikarstvu

Dnevi evropske kulturne dediščine

SLAMNIKARSKI MUZEJ IN KNJIŽNICA DOMŽALE Že več kot tristo let se plete kite iz slame in šiva slamnike na Domžalskem. Pomembno je, da dragocena znanja iz slamnikarske obrti in industrije, ki so stoletja zaposlovala prednike naših krajev, ne izginejo iz našega spomina.

Danes se z raziskovanjem in prikazovanjem tovrstne kulturne dediščine na lokalnem območju ukvarja kar nekaj organizacij in posame-

glednic in v izbranem knjižničnem gradivu. Skladno s tematiko razstave smo v vitrinah razstavili različne muzejske predmete, fotografije, stare razglednice in knjige. Razstava je bila na ogled v Knjižnici Domžale od 25. septembra do 13. oktobra.

Ker je dediščina ključna za raznolikost našega življenja, smo bili veseli obiska več skupin, ki so si z zanimanjem ogledali razstavo. Med prvimi obiskovalci so bili učenci 4. razre-

Avtorja Barbara Zonta in Tomaž Marič med izvedbo Slamnikarske zgodbe, pripovedne predstave s kamišibajem (Foto: arhiv Knjižnice Domžale)

znikov. V tokratnem skupnem projektu sta združili svoja vedenja dve organizaciji – Slamnikarski muzej in Knjižnica Domžale – in pripravili kulturno-zgodovinsko razstavo o razvoju slamnikarske dediščine in povezanimi redkimi znanji in poklici. Namreč, letošnji 33. Dnevi evropske kulturne dediščine, ki so potekali od 23. septembra do 7. oktobra, so bili posvečeni Nesnovni kulturni dediščini ter redkim in dragocenim znanjem, spremnostim in veščinam. Na devetih panojih smo predstavili zgodovino slamnikarstva na naših tleh, z njim povezane poklice (pletice in pletiči, kitarji, šivilje slamnikov, prešarji, apreterke, izdelovalci modelov itd.), ki so skozi stoletja oblikovali posebna znanja. Ta so po večini ohranjena v zapisih in starih fotografijah ter so predstavljena v Slamnikarskem muzeju. Tudi v Knjižnici Domžale skrbno zbirajo, obdelujejo, varujejo in posredujejo gradivo na temo slamnikarstva, in sicer v domoznanskih zbirkah, v zbirkah raz-

dov OŠ Rodice, ki smo jim pripravili posebno presenečenje – ogled kamišibaj predstave Slamnikarska zgodba in reševanje interaktivnih nalog, prek katerih so podrobnejše spoznavali zgodovino slamnikarstva. Učenci so si v knjižnici obenem ogledali razstavo ilustracij Od slame do slamnika, ki so jo v okviru Dnevov evropske kulturne dediščine organizirali v OŠ Rodica. V naši družbi so preživel poučno in zabavno 'slamnikarsko' dopoldne. Vodstva po razstavi pa so se udeležili tudi gostje iz MGC Bistrica Domžale.

Veseli smo, da je bil skupni projekt obeh institucij dobro sprejet in si hkrati želimo, da bi pripravljena razstava z naslovom Slamnikarstvo na Domžalskem potovala še po drugih krajih v okolici. V načrtu so tudi gostovanja po drugih enotah Knjižnice Domžale in v Slamnikarskem muzeju.

KATARINA RUS KRUSLJ
ZA KNJIŽNICO DOMŽALE IN
SLAMNIKARSKI MUZEJ

KULTURA

Igor Banfi

Programsko sezono 2023/24 v Galeriji Domžale smo 12. oktobra odprli s slikarsko razstavo prekmurskega umetnika Igorja Banfja.

GALERIJA DOMŽALE V predstavničnem pogovoru med avtorjem in Jurijem Smoletom smo podrobnejše spoznali umetnikov ustvarjalni svet, motiviko in tehniko razstavljenega opusa slik, ki na svojstven način sobivajo v domžalski galeriji. Da, Banfjevo razstavo je treba ponovno videti v izpraznjenem prostoru, v tišini in kontemplaciji s samim seboj.

Razstavljene slike so preplet večjih in manjših formatov, ki barvno gredo od temnejših k svetlejšim. Prikazujejo abstraktne pokrajine z nakazanimi posameznimi figurami, osamljenimi in skoraj izgubljenimi v razsežnosti narave. Na neki način obujajo ideale romantičnega slikarstva, še posebej slikarstvo Nemca Casparja Davida Friedricha, ki je ustvarjal v zgodnjem 19. stoletju. V eni izmed razstavljenih slik se avtor tudi poklanja njegovemu spominu (Menih na obali). Poudarjen horizont in brezčasna pokrajina, v kateri komaj zaznamo meje med morjem in nevihtnim nebom, se najbolj čuti v velikem podolgovatem formatu slik. Izgubljene človeške silhu-

ete v zemeljskem koloritu s stopnjevanjem toniranjem do mračnih nočnih prizorov v nas sprožajo temačne občutke, nebogostenost in depresivnost. Razstavi umerjeno protiutež predstavljajo izbrani majhni formati slik, ki prav tako obravnavajo opustošeno pokrajino s podobami posameznih človeških figur, le tokrat v prevladuju-

čih svetlih barvah. Vanje se je vselila posebna bela svetloba; voda, ki učinkuje kot zrcalo duše; in preroški optimizem, napovedujoč čustveno notranje očiščenje in osvoboditev.

Razstava je na ogled do 2. novembra, vabljeni k ogledu.

KATARINA RUS KRUŠELJ

FOTO: MIRO PIVAR

Festival slovenskega filma (3.-8. oktober 2023): Zmagovalec brez nagrade – Poslednji heroj

Oktobrski festival slovenskega filma (FSF) v Portorožu niti ne skriva več, da gre v njegovem primeru za kaos brez primere oziroma pravi teater absurdna.

Prva in najpomembnejša zapoved tega festivala je, da morajo biti tam prikazani vsi filmi, ki jih je so-financiral Slovenski filmski center (SFC), in sicer ne glede na njihovo (ne)kakovost. Gledalci v okviru FSF s(m) o tako dobesedno prisiljeni gledati vse uradno podprtne filmske izdelke, medtem ko je kinodvorana vsaj v dnevnih projekcijah polna mu-kotrpne vzduhovanja in cmokanja, sem in tja pa se sliši celo smrčanje. V vsakem drugem filmu se pojavi še kakšen (ne)talentiran so-rodnik 'uspešnih filmskih ustvarjalcev', vendar na klientelizem seveda ne smemo niti pomisliti, kaj šele o njem spregovoriti. Na ta način bi v trenutku postali 'rušilec slovenskega filma', če že ne kaj hujšega. Oprostite, dame in gospodje, katerega slovenskega filma pa?

Tistega, ki premišljeno v svoj izbor sprejema filme po diktatu institucij, pri podelitevi nagrad pa temu istemu filmu pljune v obraz, s tem ko nagrada za najboljši film festivala podeli edinemu celovečernemu eksperimentalnemu dokumentarnemu filmu, ki je bolj zvočno glasbena vi-

deo izkušnja kot pa film? Za nameček ustvarjen s strani glasbenika, ki zanj ni prejel nikakršnih državnih sredstev. Oprostite, ampak kaj je tu kak sploh koncept? Strokovna žirija si po pilatovsko umije roke s tem, ko poleg omenjene prvih v svoji zgodovini posebej podeli nagrado še za najboljši celovečerni igrani film. Nадalje skrbno uravnoteži svoj izbor na grad med večino prikazanih filmov, vendar, glej ga zlomka, med njimi ni moč najti igranega filma, ki je bil po vseh ključnih kriterijih daleč najboljši na festivalu, v mnogočem pa velja celo za prelomnega. Za tolažbo omenjeni film dobri še eno (in tudi edino) novo nagrado, in sicer tisto s strani občinstva za najboljši igrani celovečer, o kateri pomenu bisi sicer ravno tako lahko razglabljali, saj jo v glavnem prinašajo 'navijači', torej tisti, ki bodo apriono dali filmu najvišjo možno oceno. Še sreča, da v primeru Poslednjega heroja (kako ironičen naslov!) režiserja Žige Virce niti približno ni bilo tako, saj tako toplo in srčno sprejetega filma na FSF slej ko prej še ni bilo moč doživeti, za nameček s strani nevtralne publike. Kljub

dejstvu je, da se FSF že vse pre dolgo sesuva sam vase, vendar slednje očitno pristojnih ne moti prav preveč, saj je pomembno le, da ima festival na svoji strani politiko, ki ga podpira. Nekonsistentnost, neiskrenost in shizofrenija bodo zato še dolgo njegove stalne spremjevalke, razen če vanj ne trešči komet. Po drugi strani pa bi bilo za vse vplete ne daleč najbolje, da bi ukinili vse nagrade, z namenom resnicoljubnega srečanja med stroko in avtorji, ki bi se v novih razmerah končno začeli neobremenjeno družiti in pogovarjati kot ljudje, kar bi lahko vsaj malček prispevalo k temu, da bi film končno vrnili tja, kjer mu je dejansko tudi mesto: med laično občinstvo, lačno vsakdanjih zgodb, ki jih ne bodo imele za norca.

ŽIGA ČAMERNIK

Film Poslednji heroj si v novemburu lahko ogledate tudi v Mestnem kinu Domžale.

Ajda Stina Turek: Trauma

V letošnjem letu smo v svet lahko pospremili novi album domžalske jazz pevke Ajde Stine Turek z naslovom Trauma.

Album, ki govori o zelo življenskih stvareh, ki so se pevke dotaknile v minulih letih, izhaja iz njenih izkušenj in spoznanj. Zanj pa je recenzijsko pripravil tudi strokovnjak Jure Juvan, ki pravi:

»Album temelji na tišini in njeni ubijajoči napetosti, kar lahko vidi-mo v povezovanju zaključkov in začetkov samih skladb, pogosto pa je prisotno tudi zvočno lebdenje, kar na nas učinkuje meditativno. Tematike lahko razumemo kot temačne, kar kantavtorica zgolj poudari z uporabo specifičnih melodičnih in harmonijskih postopov. Z razprostiranjem kraljestva čustev in drugih človeških prvin nas skladba na prefinjen način zasuka na vrtljaku lastne percepcije, kar, menim, je tudi dosežen cilj predajanja tovrstnega izdelka. Natancanje in smiselnopredeljevanje tiste-

ga, kar slišimo v glasbi, je v resnici izredno težko poslanstvo. Ko nam glasba na takšen ali drugačen način posreduje odgovor, kot denimo album Trauma, je prava indikacija, preprosto povedano, dokaj primitiven fiziološki dejavnik – kurja polt.«

Sicer pa je naša uspešna mednarodna pevka minule dni nastopila tudi v šovu Slovenija ima talent, kjer si je s svojim drznim in izvirnim nastopom prislužila zlati gumb, zato se že veselimo, da jo bomo spremljali tudi v naslednjih oddajah, kjer bo nedvomno pokazala še več svojega talenta.

MATEJA A. KEGEL

SLAMNIK

GLASILO OBČINE DOMŽALE

MARKO TUŠEK KRAJINE

16. 11. — 7. 12. 2023

► Odprtje razstave bo v četrtek, 16. novembra 2023, ob 19. uri v Galeriji Domžale.

Z umetnikom se bo pogovarjal Jurij Smole.

V času razstave je galerija odprta: torek-petak: 10.00-12.00 in 17.00-19.00, sobota: 10.00-12.00.

kd-domzale.si / 01 722 50 50

ŽIV DOB ŽAV

KULTURNI DOM DOB

ČUDOVITI GOSPOD LISJAK

ZA ABONMA IN IZVEN

gledališka predstava

Nedelja, 12. november 2023 ob 16. uri

Tretje evropsko prvenstvo lovskih rogov

Preboj med šest najboljših v Evropi

KD DOMŽALSKI ROGISTI Zadnje evropsko prvenstvo se je odvilo danes že daljnega leta 2018 v kraju Levoča na Slovaškem, nakar pa se je zgodil 'koronski premor', ki je odne-

tenzivnimi vajami pod vodstvom našega dirigenta Daniela Savnika.

EP se je udeležilo zo različnih skupin iz Nemčije, Češke, Poljske, Slovaške, Madžarske in Slovenije.

Bine Drobnič, Jernej Hribar, Tomaž Tavčar, Ivan Kozarič, Hana Močnik, Mihael Kozjek in Tine Pavli.

Verjamemo, da bomo z intenzivnimi vajami, predanostjo glasbi, s

Domžalski rogoristi pred tekmovaljenjem

sel načrtovani evropski prvenstvi na Poljskem kakor tudi kasneje na Maďarskem.

Na EP se pomerijo med seboj skupine rogoristov, ki se prek nacionalnih tekmovanj uvrstijo na ta dogodek, tako da je to resnično tekmovaljenje vseh najboljših na naši celini.

Z dovoljenjem in podporo Lovske zveze Slovenije smo bili tudi tokrat edini predstavniki iz naše domovine, saj nacionalnih tekmovanj pri nas nimamo – žal interesa za udeležbo na tekmovanjih med slovenskimi skupinami rogoristov ni, posledično pa s tem upada kakovost izvajanja lovskih glasbe na rogovih, zamre pa tudi mreženje z drugimi tovrstnimi skupinami iz nam bližnjih držav.

Že zgodaj spomladi je bil javljen termin 3. EP, ki je bil tokrat 7. oktobra 2023 v kraju Suhl v Nemčiji. Z željo po izboljšanju rezultata iz Slovaške in v želji po ponovnem merjenju z najboljšimi v Evropi smo kljub dolgi poti in velikemu finančnemu vložku ugriznili v ta projekt in začeli z in-

tekmovalo se v dveh skupinah: Lovski rogoristi z B instrumenti in Lovski rogoristi z Es instrumenti.

Na tem tekmovaljenju je obvezna izbira skladb iz nacionalnih baz držav drugih udeleženek EP. To pomeni, da si lahko po lastni volji izberete s katero skladbo avtorjev iz držav Nemčije, Češke, Slovaške in drugih boš tekmoval v rednem delu in s katerimi v zaključnem delu.

Naš dirigent se je odločil za skladbe: Johan Hayden – Prinz Eugen fanfare, C. M. Weber – Jägerchor, Reinhold Stief – Minneburg – Fanfare, Johan Hayden – Waldmärchen.

V prijetnem okolju narave, visoko v gozdnu nad krajem Suhl, smo klub težki konkurenči osvojili za nas odlično 6. mesto v skupini Lovski rogoristi z Es instrumenti.

Tako se je poplačal ves trud, ki smo ga meseci vlagali v vaje in vse finančne tegobe, ki jih tako tekmovaljenje povzroči.

Na evropskem prvenstvu smo sodelovali: Daniel Savnik (dirigent),

pridobitvijo podmladka in usmerjenim delom lahko čez dve leti javili, da smo na 4. EP na Poljskem posegli po najvišjih treh mestih v Evropi.

Seveda pa nas v vmesnem času čaka še kako mednarodno tekmovaljenje v Avstriji in na Slovaškem.

Radi bi samo še izkoristili priložnost in se zahvalili vsem, ki ste nam finančno pomagali izpeljati ta zahteven projekt: krajevnim skupnostim občine Domžale, posameznim podjetjem in samostojnim podjetnikom, LZS in ZLD Ljubljana, JSKD, predvsem pa Občini Domžale in županji mag. Renati Kosec, ki ima posluh tudi za kulturo, ki prisluhne našim željam in nam omogoča doseganje zastavljenih ciljev.

Seveda pa gre tudi zahvala družinam sodelujočih, še posebej razumevanju naših partnerjev, ki so z velikim veseljem podprtli projekt in nas podrili pri doseganju tega cilja.

JERNEJ HRIBAR, PREDSEDNIK KD
DOMŽALSKI ROGORISTI

FOTO: ARHIV DOMŽALSKIH ROGORISTOV

Govorica rok Marijana Vodnika

Začetek nove programske sezone 2023/24 v razstavišču Menačenkove domačije smo posvetili domačemu ustvarjalcu Marijanu Vodniku.

MENAČENKOVA DOMAČIJA Že desetletja v kose debla kleše na način, da ohranja ves energijski potencial dreves in njihovo v življenju zaznano sporočilnost. Nikoli ni posekal drevesa za namene klesanja, a je marsikatero umrlo drevo odrešil pozabe. Z dletom in batom ga na svojstven način obudi v novo življenje. Na tokratni razstavi, ki smo jo odprli 11. oktobra, so predstavljene avtorjeve izpovedi v lesu zadnjih let s podarkom na materialnem raziskovanju. Vsaka vrsta drevesa ustvarjalcu predstavlja svojevrstni izzik in doživetje, saj tudi večkratno klesanje v isto vrsto lesa prinaša nova razmišljjanja in znanja. Ne pozabimo, da se tako kot ostali živi organizmi tudi drevesa s svojimi značilnostmi, barvami in strukturami spremenjajo s tokom časa. Na srečo se z govorico rok (in dletu) Marijanu Vodniku ohranja spomin in izpoved le-teh za večne čase.

Ob letošnjih Dnevih evropske kulturne dediščine smo avtorjevo delo še posebej izpostavili, saj je bila letošnja tematika posvečena redkim in dragocenim znanjem, kar zagotovo Marijan Vodnik ima. Nadvse veseli smo bili obiska domžalskih šolskih skupin v Menačenkovi

domačiji, ki so se udeležili avtorjeve predstavitve in prikaza klesanja v les. Marijan Vodnik je po izobrazbi diplomirani arhitekt. Otoštvo in mladost je preživel v Kamniku, kjer je prve klesarske izkušnje pridobil pri stricu Maksu Bergantu, kamniškem rezbarju, kiparju in restavratiju. Pred slabimi 60 leti se je preselil v Domžale. S klesanjem se intenzivno ukvarja od upokojitve v letu 2000. V tem času je svoja dela predstavljal na številnih samostojnih in skupinskih razstavah v Sloveniji

in izven slovenskih meja. V samozačložbi je izdal dve publikacije: 66 razmišljanj v lesu (2006) in Jesenova šepetanja (2010). Po njegovi zaslubi se je tudi izpeljala verifikacija rezbarskega poklica v Sloveniji.

Vabilo velja tudi za vas, ki ste morda zamudili odprtje razstave ali bi želeli boljše spoznati avtorja, saj bo spet v gosteh v torek, 7. novembra. Vabljeni v Menačenkovo domačijo ob 17.30.

KATARINA RUS KRUSLJ
FOTO: MIRO PIVAR

Kdor poje rad, ostaja mlad

V sredo, 27. septembra 2023, se je Ženski pevski zbor Stane Habe iz Domžal pod vodstvom prof. Andreja Polanec udeležil 22. Festivala za tretje življenjsko obdobje – F3ŽO.

ŽENSKI PEVSKI ZBOR STANE HABE

Tako kakor vsako leto je potekal v slovenskem kulturnem hramu Cankarjevem domu, tokrat pod častnim pokroviteljstvom predsednice Republike Slovenije Nataše Pirc Musar.

Festival ponuja obiskovalcem najrazličnejše vsebine – strokovne in izobraževalne pa tudi kulturne. Vsak lahko najde kaj, kar ga bogati, ohranja zdravega in srečnega v jeseni življenja. Starejši se tako vključujemo v različna društva in univerze za tretje življenjsko obdobje, ki se predstavljajo na festivalu.

Zborovodkinja Andreja nas je za petje v CD temeljito pripravila in po-

blika ni bila zagotovljena. Torej se je bilo treba malce znajti: mimoidoče smo pocukale za rokav in jih povabile na nastop. Naše petje in iganje je bilo sproščeno in ubrano. Ko so zazvanele še naše solistke, sopranički Marjetka Blejc in Helena Škrlep ter altistki Alma Bizjak in Jelka Dušak, se je 'slepo črevo' hitro napolnilo. Publika nas je nagradila s toplim aplavzom in čestitkami.

Sugestija organizatorju: naslednjici pričakujemo sprotno ustno informiranje obiskovalcev – za starejšo populacijo je brošura premalo – s povabilom na delavnice in pred odre, na katerih potekajo pestri in zanimivi programi.

Nastopajoči si zaslužimo pozornost in spoštovanje, želimo biti videni in slišani!

S prijaznimi pozdravi,

ŽPZ STANE HABE

FOTO: FLORJAN ZABRET

SLAMICA!!!

Fotografija s kritičnim pridihom

Novi domžalski parkomati brez možnosti gotovinskega plačila ...

ŠPORT

Nikakor ne najdejo poti iz rezultatske krize

Domžalski nogometni se nikakor ne morejo izviti iz primeža slabih rezultatov, ki so jih potisnili celo na osmo mesto prvenstvene lestvice.

NK DOMŽALE V septembru in oktobru so Domžalčani odigrani sedem tekem in zmagali le dvakrat, proti Aluminiju in Rogaški, ekipama, ki sta na prvenstveni lestvici kot edini še za nogometni 'rumene družine'. Proti vsem ostalim tekmcem so zabeležili poraze, ki zagotovo krajijo miren spanec.

V 11. krogu konec septembra so z 2:3 izgubili na gostovanju pri Bravu. Domžalčani so sicer že v prvi minutu povedli po zadetku Benjamina Markuša, a so gostje rezultat spreobrnili z dvema goloma po strelih z razdalje. Izid je nato ob koncu polčasa po pravi 'bombi' s prostega strela povrnil Jošt Pišek, a na začetku drugega dela so še enkrat več odgovorili domači nogometni za šesti domžalski poraz v sezoni.

Nato je pred reprezentančnim premorom vendarle sledila prepričljiva zmaga proti zadnji Rogaški, točno 200. prvoligaška v zgodovini NK

Jošt Pišek, ki je bil oktobra vpoklican tudi v reprezentanco do 21 let, se je na zadnjih srečanjih izkazal kot strelec in podajalec.

Domžale. Junaka pa dva, prvi zagotovo dvakratni strelec Nermin Hodžić, ki je najprej zadel s 'škarjicami' po prečki Danijela Šurma, ter nato še z glavo po predložku Jošta Piška iz kota. In prav slednji je v 85. minutu postavl

končnih 3:0 po lepem preigravanju ter strelu z roba kazenskega prostora.

A še enkrat več varovancem Dušana Kosiča ni uspelo zajadrati naprej na krilih zmage. Proti Olimpiji so imeli na domači tekmi na razmočenem terenu svoje priložnosti, a jih niso izkoristili. Zagotovo skrbi strelska 'ohladitev' še pred časom najbolj nevarnega igralca Domžal Šurma, ki na zadnjih srečanjih nikakor ne more zadeti tudi iz res lepih priložnosti. Svoje naredijo tudi poškodbe, zaradi katerih je proti Olimpiji manjkalo vsaj pet igralcev, ki bi kandidirali za nastop v prvi enašterici.

Domžalčani bodo tako moralni hitro poiskati recept, kako začeti nizati pozitivne rezultate, saj preblinski (zgolj tri zmage na dvanajstih srečanjih) ne bodo dovolj za oddaljitev od dna lestvice.

DOMEN JARC
FOTO: NK DOMŽALE

Dobljeni po seriji zmag skočili na vrh lestvice

Modri iz Doba tudi po prvih desetih krogih 3. slovenske nogometne lige Zahod ostajajo neporaženi. Še več, niz petih zaporednih zmag in spodrljaj tekmev pri vrhu jih je popeljal na vodilno mesto na lestvici.

septembra so doma Famo iz Vipave po zadetku Vuka premagali v 96. minutu (!), je vendarle prišlo na vrsto tudi bolj mirno srečanje. V 10. krogu so Šobec Lesce na domači zelenici premagali s 4:0, potem ko sta se

Denis Petrovič je skupaj s Slobodanom Vukom s sedmimi zadetki prvi strelec Doba v novi sezoni.

pod uvodna zadetka na začetku srečanja podpisala s po sedmimi zadetki prva strelna ekipe Vuk in Petrovič, po dobruri igre pa sta navdahnjeno igro modrih z goloma kronala še Din Bjelkić in Tim Židan.

Prepričljiva zmaga jih je tudi izstrelila na vrh lestvice 3. lige Zahod, kjer pa jim za ovratnik s točko oziroma dve dvema zaostanka dihata Slovan in Šenčur. S prvim so Dobljeni letos remizirali z 1:1, drugi Šenčur pa premagali z 1:2, s čimer so varovanci Birjukova potrdili, da so najresnejši kandidati za sam vrh 3. lige, kamor so izpadli po lanski neposrečeni sezoni.

DOMEN JARC

Radomljeni v oktobru še neporaženi

Nogometni Kalcer Radomelj so prvič v novi sezoni nanizali tri zaporedne tekme brez poraza, ki so jih popeljale z dna lestvice, a še zdaleč ne od nevarne cone izpada.

NK RADOMLJE A vendarle je slika po oktobrski seriji tekem bistveno boljša in s tem tudi samozavestna kot pred tem, ko so na zadnjih petih tekmcem premagali zgolj Domžale in zabeležili tri poraze.

V oktober so nato Mlinarji kreplili z domaćim remijem proti Koperu. Začeli so zelo podjetno in si že v uvodnih 20 minutah priigrali dve lepi priložnosti za zadetek, a je bilo treba za slednjega počakati vse do 87. minute, ko je z razdalje (s pomo-

čjo obrambnega igralca) zadel Ivan Krolo. Gostje so se nato ekspresno vrnili, saj so rezultat poravnali že v naslednjem napadu za končnih 1:1.

Delitev točk z identičnim izidom smo videli tudi na tekmi 12. kroga v Stožicah proti Olimpiji. Slednja je bila na začetku srečanja podjetnejša in je hitro tudi povedla, a je izid že v 35. minutu izenačil prvi igralec Radomelj Madžid Šošić. V drugem delu je Olimpija znova narekovala ritem igre, a priložnosti so zapra-

vljali tudi Radomljeni, vsaj dve tisti 'iz oči v oči' z vratarjem, tako da je bilo po srečanju tudi ob osvojeni točki kar nekaj grenkega priokusa.

Po reprezentančnem premoru – v katerem so Radomljeni s 3:1 premagali hrvaškega prvoligaška NK Rudeš – jih je nato 22. oktobra čakan derbi dna lestvice z Aluminijem v Kidričevem. Varovanci Oliverja Bogatinova so v srečanje vstopili kot deveti na lestvici, a izjemno pomembno tekmo tudi odigrali na pravem nivoju. Hitro so povedli z zadetkom Šošića v 6. minutu, teren-

sko premoč pa je na začetku drugega dela z zadetkom kronal Caio Da Cruz in postavil končni izid 2:0.

S tretjo zmago v sezoni so Radomljeni zdaj z 12 osvojenimi točkami skočili na sedmo mesto na prvenstveni lestvici. Domžale in Aluminij zaoštajata zgolj točko oziroma dve, tako da Mlinarje jeseni čaka še sedem pomembnih obračunov, da bodo na zimski premor odšli karseda sproščeni. A zadnje samozavestne predstave jih lahko navdajajo z optimizmom.

DOMEN JARC
FOTO: NK RADOMLJE

Lekarna Bistrica

Hvala za 10 let zaupanja!

Praznujmo skupaj od 2. do 13. novembra 2023.

10 dni dogodkov
10 % popust na vse*

*Popust ne velja za izdelke v akciji, zdravila brez recepta in medicinske pripomočke na naročilnico ZZZS.

www.lekarna-bistrica.si

Mercator center Domžale, Cesta talcev 4, Domžale

Mlinarji lahko po zadnjih predstavah v naslednje tekme upravičeno krenejo samozavestno.

HALO OLJE

080 11 37

Naročite kurično olje na dom!

www.halo-olje.si

info@halo-olje.si

V domačem prvenstvu že ujeli pravi ritem, v ABA 2 še ne

Košarkarski domžalskega Kansai Heliosa so že v polnem tekmovalnem ritmu, potem ko so jih v oktobru čakale tekme na dveh 'frontah', domačem prvenstvu in jadranski ligi ABA 2.

KK KANSAI HELIOS DOMŽALE

Spomnimo – poleti je klub zapustil dolgoletni trener Dejan Jakara in številni tvorci odlične sezone 2022/23, ki se je končala s tremi po-

dobil prvo četrtino, a nato klonil s 62:76. Znova je bil strelsko najbolj učinkovit Mahkovic s 26 točkami, z dvojnima dvojčkoma sta pod košem kraljevala Tibor Mirtič (14 točk

saj so tam zabeležili dva poraza. Prvega proti Spartaku s 73:80, potem ko si je tekme zmago priboril (predvsem) s črte prostih metov – izvajal jih je kar 20 več kot Domžalčani in

Tibor Mirtič je hitro postal eden ključnih igralcev Heliosa pod obročem

razi v finalih državnega prvenstva, pokala in lige ABA 2. Izmed nosilcev sta ostala le kapetan Blaž Mahkovic in Tibor Mirtič, in tako je nova sezona, v katero je tako rekoč popolnoma prenovljena ekipa vstopila s potom v Superpokalu proti Olimpiji (59:76), tudi neke vrste neznanka. Uigravanje ekipe in deljenje vlog v moštvu terja svoj čas, zaenkrat gre varovancem novega trenerja Damjana Novakovića zelo dobro.

Spol na domači sceni, kjer so na uvodnih štirih srečanjih zabeležili prav toliko zmag. Najprej so na krilih Blaža Mahkovca (27 točk) in novinca, Finca Perttuja Blomgrena (22 točk ob metu iz igre 8/9), slavili v Polzeli pri Hopsih s 100:81.

Doma so bili nato prepričljivi proti kranjskemu Triglavu, ki je sicer

in 11 skokov) ter Miliš Glišić (12 točk in 10 skokov).

Prva resna preizkušnja je tako Domžalčane čakala 16. oktobra v 3. krogu Lige Nova KBM na gostovanju pri Iliriji. Domača ekipa je vodila vse od druge četrtnine dalje, tako da so košarkarji Heliosa znova povedli šele dobro minuto in pol pred koncem po košu Mahkovica. Svoje je nato s košem in ukradeno žogo do dal še Blomgren in Domžalčani so se na koncu veselili težko prigaranje zmage s 95:90. S petimi točkami razlike so Domžalčani nato ugnali še LTH Castings (77:72), krvnik škofjeloške ekipe je bil znova Mahkovic s 30 točkami.

Na žalost pa igralci Heliosa niso bili tako uspešni na prvi postaji regionalne jadranske lige v Subotici,

tako dosegel 16 točk več kot varovanci Novakovića. Drugi poraz so vpisali na srečanju proti Šenčurju (71:76), tokrat predvsem po zaslugu slabega meta za tri točke (5/22) ter prevlade tekmecev pod košem – v skokih je bilo 39:25 za Šenčur.

V lanskem sezoni je Kansai Helios kraljeval v regionalni ligi in bil prvi po rednem delu zgolj z enim porazom na 14 tekma, tokrat je bil vstop v sezono slabši. A zagotovo ne tragičen ali kritičen. Najbolj pomembno bo, da se bo nova ekipa iz tega nekaj naučila ter na zmagovalna pota krenila že novembra, ko Domžalčane v ligi ABA 2 čakajo nove tri tekme.

DOMEN JARC

FOTO: KZS/KANSAI HELIOS DOMŽALE

Martin Ocepек enajsti med Slovenci na Ljubljanskem maratonu

S tekaškim praznikom v slovenski prestolnici se je končala atletska tekmovalna sezona.

ATLETSKI KLUB DOMŽALE Domžalski atlet Martin Ocepек je maraton končal na 19. mestu kot enajsti najhitrejši Slovenec, na sobotnih šolskih tekih sta se s četrtim in sedmim mestom izkazala Jan Janez Prašnikar in Neja Ambrož.

Pretekli vikend je bil na sporednu 27. Ljubljanskem maratonu, na katerega se je z visokimi ambicijami podal Martin Ocepек. Maratonski klubski rekorder Atletskega kluba Domžale s časom 2:33,59, kolikor je tekel lani v Valencii, letos v Ljubljani po seriji poškodb ni napovedoval rekordnega teka, vseeno pa je bilo v cilju po pretečenih 42 kilometrih v rezultatu 2:39:44 nekaj grenkobe. Po polovici maratona je bil s časom 1:17:44 namreč odlično na poti, da postavi enega svojih najboljših dosežkov na tej tekaški razdalji. »Do 28. kilometra sem bil na

poti po planu in z dobrimi občutki za čas okoli dveh ur in 35 minut, a me je nato začelo pobirati in zadnja tretjina proge je bila bolj boj za preživetje. Tudi pogoji s spolzim asfaltom, vlago in višjimi temperaturami mi niso bili naklonjeni, a po vsem, kar se je dogajalo v zadnjih letih, sem super vesel, da sem sploh zraven najboljših 'maratonskih rekreativcev',« je razplet maratona pokomentiral Ocepек, tudi že nosilec medalje z državnega prvenstva v maratonu. V nedeljo sta se na 10-kilometrski razdalji izkazali Maja Per (43:08) z 22. mestom in Špela Kržan, ki je skozi cilj na 29. mestu pritekla s časom 44:18.

Že v soboto, ki je tekmovalno rezervirana za šolarje, sta bila tik za najhitrejšimi dva domžalska atleta. Med učenci osmih razredov je četrto mesto osvojil Jan Janez Prašnikar,

Patrick Novak in Pia Cvar (desno) sta se od sezone poslovila z dvojno zmago, Neja (na sredini) pa s klubskim rekordom in sedmim mestom na Ljubljanskem maratonu.

Slovencem tri medalje na pospešenem EP

Evropsko prvenstvo v pospešenem šahu so mladi slovenski predstavniki zaključili s tremi medaljami in več odličnimi uvrstivami.

ŠAH Evropski podprvak je postal Maksim Goroškov do 18 let, bronsista je bila Vesna Mihelič iz Mengša pri dekletih do 18 let. Rudi Olenik

skem društvu Domžale, potem pa je pred leti zaradi možnosti še hitrejšega razvoja prestopil v ŠK Ljubljana Tajfun. Izvrstno se je pri dekletih do

Rudi Olenik Čampa (v sredini) evropski prvak; levo drugi fide mojster, Madžar FM Matyas Palcert; desno tretji Španec Perea Lorenzo Fruet

Čampa je osvojil 5. mesto med fanti do 16 let, Domžalčan Miha Žmaucar 18., Bine Markošek na 32. mesto, sodelovalo je 55 mladincev.

Na ekipnem EP v pospešenem šahu v Termah Čatež je Slovenija A do 18 let v postavi Maksim Goroškov, Matic Lavrenčič, Matic Nareks in Rudi Olenik Čampa prepirčljivo osvojila zlato medaljo. V sedmih dvobojih so oddali le eno meč točko. Že pred zadnjim krogom so imeli neulovljivo prednost. Kazalo je še na ene stopničke, saj je prva ekipa deklet do 18 let (Vesna Mihelič, Taja Guid) vodila še krog pred koncem, a nato klonila in ostala celo brez odličja. Na nehvaležnem 4. mestu sta pristali tudi dekleti do 14 let, Anja Beber in Sofia Timagina.

Slovenija je gostila še eno velikih tekmovanj, saj je med 28. in 30. septembrom v Termah Čatež potekalo evropsko prvenstvo v hitrih disciplinah za mlade. Udeležilo se ga je okoli 500 tekmovalcev iz 27 držav, s spremiščevalci pa je bilo gostov še veliko več. Fide mojster Rudi Olenik Čampa iz Dragomla je zadnji dan v soboto z zlatim odličjem do 16 let v hitropoteznem tempu zaokrožil uspešne slovenske nastope. Rudi je zrastel v odličnega šahista v Šahov-

Sofia Timagina, vicešampionka med dekleti do 12 let

12 let s srebrnim odličjem odrezala Sofia Timagina, članica ŠD Domžale.

Slovenci so zbrali skupno pet medalj. Na hitropoteznem tekmovanju je visoko uvrstitev dosegel tudi Maksim Goroškov s 4. mestom do 18 let, le malo mu je manjkalo do medalje. Tik za stopničkami je prisata tudi Anja Beber pri dekletih do 12 let, medtem ko je Miha Žmaucar, fanti do 16 let, ŠD Domžale, dosegel 8. mesto med 28 udeležencami.

J. S.

FOTO: LUKA RIFELJ

sedma je bila med dijakinjami 3. in 4. letnika na dobre tri kilometra dolgi trasi Neja Ambrož. Slednja se je pred Ljubljanskim maratonom izkazala tudi 7. oktobra na zaključnem mitingu na atletski stezi v Tolminu. S časom 5:14,47 je sicer zasedla četrto mesto, a izboljšala 19 let star klubski rekord v teku na eno miljo, ki si ga je pred tem lastila Suzana Mladenović (5:16,0). V Tolminu sta se z dvojnima zmagama v tekih na 100 in 200 metrov izkazala pionirski reprezentant Patrick Novak in mladinka Pia Cvar.

DOMEN JARC

ŠPORT

Začela se je nova namiznoteniška tekmovalna sezona

V Novem mestu je potekal letosni 1. odprt turnir RS za kadete in kadetinje.

NAMIZNI TENIS Tekmovanja se je udeležilo tudi devet kadetov NTS Mengše. Po končanem predtekmovalnem delu, kjer so se igralci med seboj pomerili v izzrebanih skupinah po 3 ali 4 tekmovalci, se je v finalni del tekmovanja uvrstilo kar osem naših kadetov. Malce smole pri žrebu za finalni del tekmovanja pa je pomenilo že na začetku dvoboje z močnejšimi nasprotniki (kasnejšimi dobitniki medalj), tako, da sta na koncu najdlje, med 16 najboljših, prišla samo Lovro Križnič in Žan Šarc. Kljub vsemu pa so naši kadeti dobili precej novih tekmovalnih izkušenj, kar je vsekakor pozitivno za njihov nadaljnji tekmovalni razvoj.

Začela so tudi tekmovanja v slovenskih namiznoteniških ligah. Pomlajena ekipa NTS Mengše, ki igra v elitni, 1. Slovenski namiznoteniški ligi, je na uvodnih tekma dvakrat izgubila in trenutno zaseda 9. mesto na lestvici. Se pa zna stane kmalu spremeniti na bolje, saj sta bila poraza na uvodnih tekma nekako pričakovana – obe tekmi sta bili proti nasprotnikoma s samega vrha lestvice. V novembru bosta ob sobotah z začetkom ob 17. uri v domači dvorani v Mengšu (Slovenska c. 39, poleg slaščičarne Flere) tekmi proti NTK Kema Murexin iz Puccinev (11. novembra) ter NTK Tempo iz Velenja (18. novembra). Vabljeni k ogledu obeh zanimivih tekem ter seveda navijanju za našo ligasko ekipo.

V novembru bo potekalo tudi precej tekmovanj. Poleg ligaških bo v Puconcih potekal 2. odprt turnir za kadete in kadetinje ter tudi 2. odprt turnir za člane in članice. Od mednarodnih tekmovanj pa bi omenil tekmovanje v Grčiji (Kreta), na Madžarskem (Szombathely), na Slo-

Pred začetkom nove ligaške namiznoteniške sezone; pomljena 1. ekipa NTS Mengše skupaj s trenerjem, sodnikoma ter vodstvom NTS Mengše

vaškem (Senec), na Portugalskem (Vila Nova De Gaia), v Nemčiji (Düsseldorf), konec novembra in v začetku decembra pa tudi pri nas, v Novi Gorici (ITTF World Youth Championships 2023). Več o teh tekmovalnih in rezultatih članov NTS Mengše, ki bodo vpoklicani v slovensko namiznoteniško reprezentanco, v prihodnjih številkih.

Kot lahko vidite, se pri nas vedno kaj dogaja in če vas je zagrabilo želja, da bi tudi vi začeli igrati namizni tenis (rekreativno ali tekmovalno), se nam pridružite. Namiznoteniška sekacija Mengše (NTS Mengše) še vedno vabi k vpisu igranja namiznega tenisa – tako na tekmovalni kot rekreativni ravni. Naši dosedanji igralci in igralke, trenerji ter sodniki (od najvišjega ranga, torej mednarodnih, pa vse do sodnikov mladincev) prihajajo iz občin, ki so nekdaj tvorili občino Domžale (sedanje občine Domžale, Mengše, Trzin, Luvovica, Moravče) ter tudi širše (Kamnik, Vodice, Komenda ...). Tudi dosedanji uspehi niso kar tako. Dve naši članici (Katarina Stražar in Ana

Tofant) trenutno tvorita okostje slovenske ženske članske namiznoteniške reprezentance, imamo tudi precej osvojenih naslovov državnih prvakov v vseh starostnih kategorijah, smo odlični organizatorji najrazličnejših tekmovanj in še bi lahko našteval. Ker je namizni tenis znan kot najhitrejša igra z žogo, primerna za vse, tudi za invalide, igrajo pa ga lahko že predšolski otroci in potem naprej vse do veteranov, praktično ni ovir, da se nam ne bi pridružili. Treningi potekajo v popoldanskem času v naši dvorani v Mengšu (Slovenska cesta 39, poleg slaščičarne Flere), zato zberite pogum in se od ponедeljka do petka (med 16. in 20. uro) oglasite v naši dvorani, kjer boste iz prve roke boste dobili vse potrebne informacije (o času in pogostosti treningov, opremi, ceni itd.). Treningi za rekreativce pa, kot že vrsto let, potekajo v ponedeljek in petek od 20. do 22. ure ter v nedeljo od 9. do 11. ure. Za namizni tenis ni nikoli (pre)pozno.

BESEDILO IN FOTO: JANEZ

Težkoatleti z rekordom v jesenski del

Po sijajnem nastopu na mednarodnem turnirju Spartak v Subotici, kjer je Težkoatletski klub Domžale osvojil tretje mesto, se je nadaljevalo domače prvenstvo ekipnega državnega prvenstva v olimpijskem dviganju uteži.

TEŽKOATLETSKI KLUB DOMŽALE Spomladanski del so opravili z odliko, kjer so bili na prvem mestu pred večnim tekmečem KDU Olimpijo. V prvem krogu jesenskega dela sezone pa so gostili ekipo iz knežjega mesta. Za zanesljivo zmago in izdatno povečanje vodstva na lestvici so poskrbeli z najboljšim rezultatom v 60-letni zgodovini kluba. S 1569 sinclair točkami (1516 starih sinclair točk) so dosegli tudi drugi najboljši rezultat v zgodovini, kjer

na prvem mestu še vedno kraljuje ekipa KDU Olimpija. Na zadnji tekmi v letu 2017 so namreč dosegli rekord s 1353 sinclair točkami.

Za domače so nastopili Anže Kosmač, ki je v potegu dvignil 125 kg, v sunku pa kar 160 kg, Peter Dobnik (130 kg+155 kg), Blaž Peterka (120 kg+152 kg), Dominik Kozjek (120 kg+140 kg), Tilen Jasenc (110 kg+135 kg) in Jernej Orešek (110 kg+123 kg). Poleg članske ekipe so nastopili tudi mladinci in kadeti Rok Orešek (86

kg+95 kg), Fei Long Che (65 kg+70 kg), Črt Turk Pintar (70 kg+85 kg) in Sani Rastoder (30 kg+40 kg). Izreden nastop je uspel tudi Petri Pavlič, ki je v potegu z 80 kg le za 2 kg zaostala za državnim rekordom, v sunku pa je zanesljivo dvignila 93 kg.

Po tekmovanju je nekaj besed spregovoril Dominik Kozjek, ki se je ravno nekaj dni pred tekmovanjem po dveh letih vrnil iz Združenih držav, kjer je delal na eni izmed najprestižnejših svetovnih univerz Northwestern University v Chicago. »Pred odhodom sem bil prepričan, da bom rezultatsko nekoliko padel. Izkazalo se je ravno nasprotno, saj imajo v kampusu odlične pogoje tudi za trening olimpijskega dviganja uteži. Zelo sem vesel vrnitve v domovino in na tekmovalni oder.« Blaž Peterka je strnil nastop v besedah: »V sunku sem izboljšal rekord za kilogram, državno prvenstvo v oktobru pa bo vrhunc sezone.«

Ekipno državno prvenstvo se je nadaljevalo po državnem prvenstvu za člane, ki je bilo v nedeljo, 15. oktobra, v dvorani Fakultete za šport v Ljubljani.

Na največjem klubskem svetovnem pokalu v savate

Že po enem mesecu savate treningov na OŠ Rodica so se izbrani mednarodno sposobni tekmovalci 7. oktobra 2023 zasluženo udeležili prvega svetovnega savate pokala za klube v lahkem – assaut in polnem – combat ali savate pro kontaktu, ki je potekal v športni dvorani v nam znanem mestu Weiz, kjer smo do zdaj bili deležni manjših odprtih tekmovanj na mednarodnem nivoju.

SAVATE KLUB DOMŽALE Tukaj smo že četrtič pokazali izvrstne borbe na najvišjem psiho-fizičnem nivoju in dosegli lepe rezultate. Organizator Fightclub 300 je skupaj zbral okoli 200 tekmovalcev iz kar 37 klubov iz 18 držav s treh kontinentov, ki so odločno in pogumno zastopali svojo državo.

Zan Šubelj je kot prvi tekmovalec v 17-letnem delovanju Savate klub Domžale tekmoval v zelo zahtevni disciplini polni kontakt-combat na tekmovanju visokega mednarodnega nivoja z zelo izkušenim tekmovalcem in dosegel po sodniški odločitvi drugo mesto v kategoriji do 85 kg. To je dosežek, na katerega je klub izredno ponosen.

Drugi tekmovalci so tekmovali v disciplini lahkega kontakta-assaut. Lili Lukežič je dokazala, da se v enem letu savate treninga v našem klubu lahko izjemno napreduje in dosegal svojo prvo zmago ter na koncu zasluženo drugo mesto v kategoriji do 45 kg. Drugo mesto je dosegel tudi naš trdoživi borec Anej Lapanja v kategoriji do 85 kg, ki se tudi pripravlja na višjo disciplino combat. Stefan Vuković nad 85 kg in Tristan Brulc do 75 kg, ki je doživel ognjeni krst na njegovi prvi mednarodni tekmi, sta dosegla trdo prisluženo tretjo mesto. Borila sta se pogumno in neustrašno, kot se za naš SKD spodbudi.

Za tekmovalce je poskrbel, z ogrevanjem in v kotu ringa ter strokovnimi nasveti, glavni trener Bojan Rusjan. Za nemoten potek med

borbami in posnetke je poskrbel naš zvesti spremljevalec Marjan.

S tekmovanja smo odšli odlično razpoloženi, polni novih vtisov in pripravljeni na nove izzive, ki nas čakajo kar kmalu v Trstu.

Dobri in gladki organizaciji gre zahvala Hrvoju Termopilu, trenerju kluba Fightclub 300, ki je v sodelovanju z avstrijsko savate zvezo poskrbel za odlično organizirane borbe in dobro počutje tekmovalcev. Zahvala tudi naši Slovenski Savate zvezi in Občini Domžale za nenehno spodbudo naše športne aktivnosti.

Posebna zahvala gre klubu Boxe Francese Trieste in njihovem klubskem trenerju Lorenzu Ceccenu Volcicu za podporo pod imenom skupnega projekta Cyril Kotnik v sodelovanju s podjetjem Nca Web.

Vstanite s kavča in naredite nekaj dobrega zase!

Vabimo vas v naše vrste. Izkoristite v vašem prvem mesec 50-odstotni popust na vadbo ter izposojo celotne savate opreme.

Pridružite se nam na treningih vsako sredo in petek (18.30–20.30) v OŠ Rodica-mala telovadnica in sami presodite ali vam savate – francoski boks ustrezata.

Vse informacije o naši dejavnosti dobite na spletni strani našega društva www.savatedomzale.si in na družabnih omrežjih. Še bolje, kontaktirajte trenerja Bojana na tel. št. 041 545 109.

Lep športni savate pozdrav – Salut!

Uspešni v boksu in na olimpijskem festivalu

Klub borilnih veščin Domžale se je tudi poleti skrbno pripravljal, da njegovi tekmovalci in tekmovalke dobro pripravljeni pričakajo jesenska tekmovanja, na katerih pokažejo svoje znanje, svoje spremnosti, pa tudi hrabrost in pogum.

KLUB BORILNIH VEŠČIN DOMŽALE To priložnost so dobili že v začetku oktobra, ko so se boksarji in boksarka udeležili boksarskega tekmovanja na Ptuju.

Na Ptuj Boks Open 2023 so se posmrili tako slovenski boksarski klub

bi kot klubi iz tujine, posebna pozornost pa je bila namenjena mladim perspektivnim tekmovalcem v boksu, ki so prvič prebili led v magičnem štirikotniku – ringu.

Mladi boksarji iz Kluba borilnih veščin Domžale so osvojili kar štiri druga mesta, zato prav vsem iskrene čestitke. Poglejmo pa še rezultate: Tijan Geci – pionirji – 57 kg; Tim Podgornik – Schoolboys – 57 kg; Žan Molk – junior – 52 kg, Nika Hontec – junior – 66 kg.

V začetku oktobra pa je bila pred Klubom borilnih veščin Domžale, ki ga vodi Marjan Bolhar, še ena lepa priložnost, da promovirajo svojo dejavnost. Olimpijski komite jih je nareč povabil na Olimpijski festival, ki je bil 7. in 8. oktobra na Kongresnem trgu in v parku Zvezda v Ljubljani. Na brezplačnem dogodku za vse, ki bi radi spoznali slovenski šport, se preizkusili na enem mestu

in hkrati spoznali tudi najboljše slovenske športnike, so oba dneva prišli na svoj račun, saj jih je pričakalo skoraj 50 zanimivih športnih izvodov, bogat spremljevalni program, odlična glasba, prava gledališka predstava z lisjakom Foksijem v glavnem vlo-

gi, poslikava obraza, olimpijski protokol in še in še.

Predstavljal se je tudi Klub borilnih veščin Domžale, ki je na odru v okviru Boks zveze Slovenije predstavili boks. »Ta športna disciplina se namreč zelo kvalitetno hitro širi in pridobiva vse bolj kakovostne slovenske boksarje,« je povedal Marjan Bolhar. Posebej odmevajo rezultati boksarjev in boksark, ki so vse uspešnejši. Klub Borilnih veščin Domžale je predstavil sedem disciplin, Kickboxing zvezo Slovenije in zgodovino tega športa. Na festivalu so od 47 panožnih zvez, ki so imeli športne izzive, otroci izglasovali zmagovalce. Klub borilnih veščin Domžale pod panožno zvezo Boks zvezo Slovenije je osvojil 3. mesto. Prvo mesto je zasedla Kajakaška zveza Slovenije in drugo mesto Odbojkarska zveza Slovenije. Čestitamo!

VERA VOJSKA
FOTO: KBV DOMŽALE

Domžalski šahovski mentorji na olimpijskem festivalu

V soboto, 7. oktobra 2023, je na Kongresnem trgu v Ljubljani potekal v okviru Olimpijskega festivala Dan slovenskega športa, na katerem je tudi tokrat sodelovala Šahovska zveza Slovenija, organiziral ga je Olimpijski komite – Združenje športnih zvez.

ŠAHOVSKO DRUŠTVO DOMŽALE V dobršnjem delu so se vključili člani Šahovskega društva Domžale, v doboldanskem delu šahovski mentor Viktor Jemec, v popoldanskem, tja do 19. ure, pa mentorja Bor Turek Lucijan in Robert Volčanšek, medtem ko je bil Jože Skok kot član komisije za promocijo ŠZS na prizorišču ves dan tudi kot koordinator dogodka. Vrstniki se je pomerila tudi članica ŠD Domžale Sofia Timagina.

Šahovska mentorja (z leve) Robert Volčanšek in Bor Turek Lucijan na Kongresnem trgu

Obiskovalci so imeli na voljo tudi letak o šahovskih šolah v ŠD Domžale, ki že več let organizira več šahovskih šolah za mlade, pa tudi za odrasle. Pred šotorom ŠZS je bilo ves dan veliko obiskovalcev, predvsem najmlajši iz vse Slovenije in tujine pa so z velikim veseljem šahirali tudi z mentorji, ki so jih poučevali o pravilih šahovske igre in vzgojnem pomenu šaha. Še enkrat se je pokazalo, da je šah zelo priljubljen

posebej med najmlajšimi, k čemu sta veliko prispevala svetovna mladinska prvakinja, velemojstrica Laura Unuk, in novi slovenski velemojster Jan Šubelj, oba pa sta se kalila v Šahovskem klubu Komenda. Naposled pa je k popularizaciji šaha prispeval tudi domžalski velemojster Luka Lenič, tudi nekdanji mladinski svetovni prvak, najboljši slovenski šahist.

J. S.
FOTO: JOŽE SKOK

PISMA BRALCEV

Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov, v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Prispevki za rubriko Pisma bralcev morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter kontakt, na katerem je mogoče preveriti avtentičnost avtorja.

Še eno pojasnilo Majdi Flerin v zvezi s parkirišči SPB-2

Ponovno vam odgovarjam, da nikakor ni korektno, da želite krivdo za neurejeno stanje parkirišč v okolici SPB-2 pripisati zgolj meni. SPB-2 je bil načrtovan in zgrajen več kot 10 let pred mojim župovanjem! V nadaljevanju pravite, da z moje strani niste prejeli pravega pojasnila za ravnanje občine v času mojega župovanja, zato ponavljam s preprostimi besedami: vašega predloga za zaprtje parkirišč z zapornicami nismo mogli sprejeti, ker so bili v soseski poleg individualnih stanovanj med drugim tudi javni vrtec, prostori društva invalidov, številni poslovni in storitveni prostori,

v enem od blokov pa tudi pisarne z upravnimi storitvami. Razmerja, tudi lastniška, med vsemi lastniki še zdaleč niso bila jasna in primereno urejena. Glede na vse navedeno je bila občinska zahteva, da se pred vpisom etažne lastnine pripravi nov ureditveni načrt za celotno območje, ki bi upošteval vse te vsebine in odprtva vprašanja, z vidika zaščite širšega interesa, zato logična.

In še to: županova načrt sem do leta 2006 in če bi bila zadeva tako preprosta, kot želite prikazati v očitkih na moj račun, bi bila v obdobju po letu 2006 že lahko tudi rešena.

S tem najino polemiko zaključujem in vas za nadaljnja pojasnila vabim na kavo.

CVETA ZALOKAR
NEKDANJA ŽUPANJA

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih življenj

JOŽE NEMEC

Drugo srečanje potomcev Mahkotovih – Amalije in Antona Kosa

V soboto, 23. septembra 2023, so se v Gostilni pri Japu v Prapročah pri Temenici po več kot desetletju zbrali potomci Mahkotovih – Amalije in Antona Kosa.

Na pobudo Antonije Kos, glavne organizatorke srečanja in njenih soorganizatorjev Igorja Leskovška, Mihe Capudra, Boštjana Berka, Barbare Zadravec, Špele Capuder ter zakonice Majde in Emila Zadravec, se je po trinajstih letih skupaj zbralo 129 Mahkotovih potomcev od 242 še živečih. Srečanje bi se moralno zgoditi že v letu 2020, takrat je minilo 10 let od prvega srečanja, a jim ga je preprečila korona, ki je marsikomu prekrižala načrte.

»Verjamem, da govorim v imenu vseh organizatorjev, ko vam iskreno priznam, da ste nas s tako številno udeležbo na srečanju zelo osrečili. Ne vem, ali tako čutite vsi, a jaz sem zelo ponosna, da sem delček tako velike družine,« je v uvodu zbrane ponosno nagovorila Antonija in dodala: »Kadar se zadeve loti s srcem, ni nič pretežko.«

Tako se je vse skupaj začelo ... Februarja 1900 je v majhni vasici Češnjice pri Moravčah, na Kramarčovi domačiji, otroški jok osrečil Jožano in Janeza Kosa. Rodil se je njun najmlajši, deseti sin Anton. Leto in pol kasneje je na obrobju Črnega grabna, na Vidmu pri Lukovici, luč sveta ugledala malta Amalija, edinka gostilničarja Ignaca in Frančiška Lipovšek.

Samo Bog je takrat vedel, da se bosta njuni poti čez slabi dve desetletji prepletli in združili v še trdnejšo, ki ju bo spremljala do konca njunih dni. Usoda je torej hotela, da se Amalija in Anton spoznata med pospravljanjem sena v Logu pri Moravčah. Njuna ljubezen je tisti trenutek pognala korenine, na katerih danes stoji naše močno in košato družinsko drevo.

Organizatorji srečanja niso imeli lahkega dela, posodobiti je bilo treba naslove in rojstne podatke vseh otrok, vnukov, pravnukov, prapravnukov in letos prvič prapravnukinje Amalije in Antona Kosa z Vidma pri Lukovici. Drugega julija letos se je Mahkotova družina povečala za novo članico Isabel, ki je prva predstavnica pete generacije Kosov in je prapravnukinja Lada Kosa.

Skupinska fotografija potomcev velike Mahkotove družine

V vseh teh letih jih je nekaj tudi žal pokojnih in v spomin nanje ter v čast vsem prisotnim je dvorano na srečanju krasilo ročno narejeno družinsko drevo, prepleteno iz 176 žičč, vsaka predstavlja posameznega krvnega potomca rodbine. Drevo je tedne in meseca pred srečanjem skrbno izdelovala organizatorka srečanja Antonija Kos.

Drevo je tedne in meseca pred srečanjem skrbno izdelovala organizatorka srečanja Antonija Kos. V Kosovo zibelko sta Amalija in Anton v 23 letih položila 14 otrok. Tako se iz debla vije 14 vej, 14. Mahkotovih otrok, iz teh pa

Poplavna ogroženost

Struga Kamniške Bistrice se je v preteklosti spreminja, saj se je voda ob močnejšem deževju razlivala na kmetijske površine med Virom in Jaršami. Kasneje so strugo spravili v korito, s protipoplavnimi nasipi pa sprostili površine za urbanizacijo. Hidrološki ukrepi so zagotovili predvideno poplavno varnost.

Pomanjkljivo vzdrževanje vodnega telesa je privelo do poslabšanja pretočnosti struge in posledično do katastrofalnih poplav. Naplavine pod mostom na glavni cesti niso bile odstranjene, pač podvod na levem strani struge je svetli profil pretoka pod mostom znatno zmanjšal in tok vode preusmeril k podpornemu stebru, ki ga je spodkopalo, most pa se je porušil.

Kako varni smo zdaj? Vsakokratne visoke vode so odlagale rečni material na razlivno površino med strugo in nasipom, ki se je dvignila za najmanj četr metra, prav tako se je na nekaterih mestih ugnzel varovalni nasip. Če upoštevamo še zmanjšanje pretoka pod mostom zaradi temeljev obeh začasnih mostov, je verjetnost prelivanja vode čez nasip visoka. Treba bo nemudoma ukrepati. Predvsem dvigniti varovalni nasip za pol metra, kot izhaja iz smernic Direkcije RS za vode ter takoj pristopiti k projektiranju in gradnji novega mostu samo z enim razponom.

JOŽE NEMEC

naprej njihovi otroci in naprej otroci njihovih otrok in tako naprej vse do pete generacije potomcev. Na srečanju je bilo izobeseno tudi staro družinsko drevo iz leta 2010. Potomstvo Amalije in Antona Kosa danes šteje 266 potomcev, od tega je 24 žal že pokojnih.

Častni Mahkotovi družinski člani, France, Minka, Anka, Ivanka, Jože, Viktor, Peter in Stanka so pripove-

JANA AVEBLJ, PRAVNUKINJA
AMALIJE IN ANTONA KOSA

OBJAVE

Tako tiho, skromno si živel,
takšno tudi si življenje imel,
zdaj rešen vseh si bolečin,
za tabo ostal bo lep, a boleč spomin.

Svojo življenjsko pot je v 69. letu starosti sklenil naš dragi brat in stric

Janez Javoršek

s Količevaga

Hvala vsem, ki se ga spominjate in postojite ob njegovem grobu.

Vsi njegovi

Kje si, ljubi mož in oče,
kje tvoj mili je obraz,
kje tvoja skrbna roka,
ki skrbelja je za nas.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je 30. septembra 2023 v 79. letu starosti sklenil naš dragi mož, oče, dedi, brat in stric

Franc Ozmec

iz Domžala

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za izrečena sožalja in darovane sveče. Posebna zahvala g. župniku za lepo opravljen obred in pogrebni službi Vrbančič.

Zaluboči: žena Ana, hčerka Vesna ter vnuka Florijan in Jure z Matejo, sestra Nada in nečak Sebastijan

Srce tvoje več ne bije,
bolečine hude ne trpiš,
nam pa žalost srca trga, solza lije iz oči.
Dom je prazen in otožen,
ker te več med nami ni.

V SPOMIN

8. novembra 2023 bo minilo leto dni, odkar se je od nas poslovila draga sestra in teta

Zvonka Orehek

iz Zaboršta

Hvala vsem, ki postojite ob njenem grobu, ji prižgete svečko in kakorkoli ohranjate lep spomin nanjo.

Vsi njeni

Hvala, da sva se spoznala
in prehodila pot življenja,
zdaj si v srcih z nami
in svetiš kot mavrica
in zvezdica na nebu.

V SPOMIN**Anton Baloh**

iz Škocjana

Minilo je leto praznine in bolečine. Hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu.

Tvoji domači

V SPOMIN

Konec oktobra mineva 10 let, odkar se je v večnost preselil naš

Rudolf Volčini st.

Hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu.

Vsi njegovi

Spomini so kot iskre
ki pod pepelom tlijo,
ako jih razgrnes,
vedno znova zažarijo.

V SPOMIN**Stanislav Zajc**

19. 11. 1928–22. 10. 2003
avtomehanik z Vira,
partizan, borec Šlandrove brigade

Mineva dvajset let, kar te ni več med nami, spomin nate pa je še vedno živ.

Vsi tvoji

Skrb, delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje.
Bolečine in trpljenje si prestala,
zdaj lahko boš v grobu mirno spala.

ZAHVALA

V 91. letu starosti se je od nas poslovila

Ivanka Joger

z Vira pri Domžalah

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste se prišli posloviti ali jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: vsi njeni

Glej, zemlja si je vzela, kar je neno.
A kar ni neno, nam ne more vzeti.
In to, kar je neskončno dragoceno,
je večno in nikdar ne more umreti.
(S. Makarovič)

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, babice in tašče

Milene Oražem

z Rodice

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in sokrajanom, ki ste nam izrekli sožalja, darovali sveče in jo pospremili na njeni zadnji poti.
Hvala podjetju Cim iz Domžal, družini Rettinger, gospe Vandti in prijateljem za darovano cvetje, gospe Ireni Jeglič Kumše pa za darovano sveto mašo.

Vsi njeni

Mengeš, Ljubljana

Tam, kjer si ti,
ni sonca in ne luči,
le tvoj nasmej nam v srcih še živi.
Nihče ne ve, kako boli,
ko se zavemo, da te več ni.

ZAHVALA

V 84. letu starosti je tiho odšel od nas dragi ati, dedek, pradedek, tast, brat in stric

Anton Jamnik

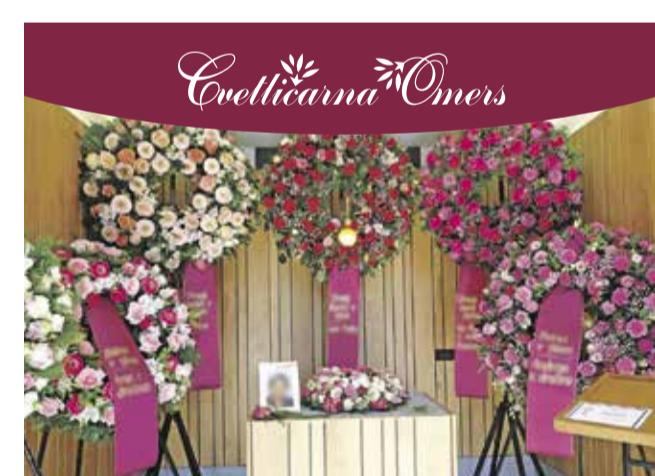
iz Nožic

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga skupaj z nami pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala za vsa izrečena sožalja in darovane sveče. Za vedno boš stal v naših mislih, besedah in srcu. Močno te bomo pogrešali, vendar smo hvaležni za vse trenutke, ki smo jih preživeli v tvoji bližini.

Vsi njegovi

SPREJEM ZAHVAL

Zahvale in v spomin sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, ob sredah tudi popoldan med 15. in 17. uro osebno v uredništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vhodu z zadnje strani oziroma po e-pošti: slamnik@kd-domzale.si

Cvetje pove več.

Ljubljanska c. 72, Domžale, telefon: 01/72 26 520
www.cvetlicarnaomers.si

MALI OGLASI

Nudim varstvo starejši po-kretni osebi.

t: 031 325 535

Brezplačen odvoz vseh ko-

vinskih predmetov, pralnih strojev, odsluženih koles, plinskih jeklenk in akumulatorjev.

t: 040 780 078

Male oglase sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, ob sredah tudi popoldan med 15. in 17. uro osebno v uredništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vhodu z zadnje strani oziroma po e-pošti: slamnik@kd-domzale.si

SIMAX

Domžale Masljeva 11, 1230 Domžale

tel. 01 724 16 56

Kamnik Ljubljanska c. 21A (Duplica)

tel. 01 831 17 96

PRENOVLJENA SPLETNA TRGOVINA: www.simax-slo.com

AVTODELI - AVTOMEHANIKA - VULKANIZERSTVO

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 81. letu sklenil naš dragi mož, oče, dedek, pradedek, tast, brat in stric

Stane Žavbi st.

s Količevaga

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, balinarjem, čebelarjem in znancem, ki nam v težkih trenutkih stojite ob strani. Iskrena hvala vsem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in ostale darove. Hvala gospodu župniku Aleksandru Urekmu za lepo pogrebeno bogoslužje, pogrebski službi Vrbančič, hvala patronačni sestri Tanji ter balinarjem in čebelarjem ter lovcom za poslovilne govore, hvala pa tudi vsem, ki ste ga v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Dragi ata Stane, za vedno boš stal v naših srcih.

Vsi njegovi

Stane Klopčič

(13. 10. 1934–12. 10. 2023)

V ponedeljek, 16. oktobra 2023, smo se za vselej poslovili od spoštovanega Staneta Klopčiča, moža, očeta, deda, pradeda, priatelja, soseda, tovariša ... Rodil se je v čas, ko je bilo ocvrto jajce enkratno, posebno darilo za god. V tistih časih v Mali Lašni življenje ni bilo niti lahko niti bogato. Ljudje so obdelovali v Zlatopoljskih gričih in bregeh polja in bili dostikrat lačni.

Ko je izbruhnila vojna in se je bobnenje ob bombardiranju domžalske radio postaje slišalo do vasi, je bil Stane star sedem let. V njegovih domačih krajih so se ljudje že takoj na začetku vojne za boj proti okupatorju združevali v Kamniško-zasavski odred, domačini pa so jim pomagali s hrano in drugimi potrebščinami. Stane bi moral začeti hoditi v šolo, ko so Nemci zaradi izdaje avgusta 1942 zažgali vas Koreno, kasneje pa so požgali tudi vse okoliške vasi in domačine selili bodisi v uničevalna bodisi v delovna taborišča. Stane se je spominjal: »Pri nas smo imeli krave na pašniku. Pa je stari oče dejal meni in sestri dvojčici, da naj greva ponije, saj bodo še kakšno žival ubili, ker je okrog pokalo. Pripeljala sva jih iz staje, kjer so bile, ko je zaregljal mitraljez, ravno ko prideva do štale. Zelo sem se prestrašil. Doli pod vaso so pri neki hiši ubili nekega očeta, njegova sinova sta bila pri partizanih, on pa je bežal pred Nemci in padel v zasedo. Tam so ga tudi pustili. Moja mama je medtem že pripravljala 'punkeljne', cule, ker nas je bilo pet otrok.«

Tako so v delovno taborišče Saint Gertrauf na Koroškem izselili celo družino. Stanetov oče je delal v tamkajšnji papirnici, mama in starejša otroka pa so morali delati na bližnji kmetiji. Življenje v taborišču je bilo težko in Stane, še otrok, se je velikokrat zelo bal. Tega strahu se ni odresel niti v starosti. Velikokrat se je spominjal težkih, vojnih časov, lakote in strahu pred preganjanjem. In vendar je včasih posijal v to težko, strahu polno življenje žarek upanja, da še ni izgubljena vsa vera v človečnost. V spominah na vojne čase je pripovedoval: »Gospodinja, njen mož je bil v vojski, je skuhala mlečni riž in vsakemu dala kos kruha, na katerem je bil namazan 'puter'. To je bilo zelo dobro surovo maslo, da ni za povedati. Gospodinja je bila zelo dobra. Moja mama je večkrat delala pri njej in je vedela, da je bilo iz naše družine v lagerju pet otrok. Pa je mami odrezala še velik kos kruha in ji dala zraven še surovo maslo in dejala, da to bo pa za otroke.«

Družina Klopčič se je iz izgnanstva vrnila šele leta 1946. Stane se je izučil za mizarja in bil zaposlen v Tosami. V Domžalah si je z ženo Ivanka ustvaril družino in topel dom. Njegova velika ljubezen so bile čebele, tako da si je v domačem kraju zgradil čebelnjak. Bil je priznan in nagrajen čebelar. V različnih sestavih je, tako kot njegov oče, rad igral harmoniko in klarinet, dvajset let pa je bil v Tosami tudi član pevskega okteta. Bil je še ljubiteljski športni strelec.

Čeprav je že kot otrok doživel in videl veliko hudega, kasneje pa so ga spremljale hude zdravstvene težave, je ostajal veder in optimističen. Ko smo ga srečevali na ulici, se je trudil vzdrževati moč, bil vselej dobre volje in se ni pritoževal. Stane Klopčič je bil spoštovan in dostojanstven mož.

Slava njegovemu spominu!

**MANICA PERDAN OCEPEK,
ZA KO ZB SIMONA JENKA, DOMŽALE**

Spomini so povzeti po: Skok, J. idr. (2017), Svoboda – plačilo za žrtve, ZB za vrednote NOB, Domžale.

V SPOMIN**Ljudmila (Mili) Radmelič**

(12. 1. 1944–6. 10. 2023)

Na drugi oktobrski petek se nas je na domžalskem pokopališču veliko sorodnikov, priateljev, sodelavcev in njenih nekdanjih sošolcev iz Klasične gimnazije v Ljubljani poslovilo od Mili Radmelič iz Domžal. Prišli so številni njeni nekdanji varovanci – učenci male šole in drugi učenci Osnovne šole Rodica, na kateri je delala od leta 1977 do upokojitve leta 2000. Tudi po upokojitvi je prihajala k sedanjam generacijam učencev te šole v krožke oblikovanja iz keramike in gline ter drugih lepih predmetov.

Rodila se je 12. januarja 1944 v Senovem staršema Mariji in Maksu Resniku kot drugi otrok za sestro Majo, ki se jima je leta 1947 pridružil potem še brat Maksi. Bila je vedoželjna, zato se je vpisala v za tiste čase kar oddaljeno Klasično gimnazijo na Šubičevi v Ljubljani. Njene sošolke in sošolci so se je ob slovesu spomnili kot zelo vesele sošolke, ki jih je razveseljevala z večnim smehom in nastopanjem na šolskih prireditvah. Že zgodaj je pokazala eno svojih največjih ljubezni – petje, ki je zaznamovalo prvi del njenega življenja. Ko so se poleti 1963 veselili na maturantskem izletu v Novi Gorici, so prosili Mili, da v hotelu Paka zapoje kakšno popevko na plesu. S svojo svežino in iskrenostjo je očarala vodstvo hotela, da so ji ponudili angažma. Tako je nekaj časa pela v tem hotelu. Začela se je njeni pevska kariera. Po krajšem času se je vrnila v Domžale, kamor se je družina Resnik preselila iz Senovega.

Mili sem spoznal potem leta 1964 na takrat zelo znanih mladinskih plesih v Grobljah, na katerem so se zbiral mladi iz številnih krajev severno od Ljubljane. Pela je v ansamblu The Players, v katerem so igrali Tomaž Habe na klavirju (pianinu), Tone Stražišar na saksofonu in klarinetu, Tomaž (Tom) Lajevec na pozavni in trobenti, Miro Sršen na kitari, Mohor Podbevk na bobnih in Franci Ježek na harmoniki. Za tiste čase je bil to težko pričakovani nedeljski dogodek, na katerem so se spoznali številni bodoči pari.

Mili pa je njeni pevska pot hitro odnesla v Piran in Portorož, kjer je nastopala kot pevka zabavne glasbe. Toda potem jo je klic druge njene ljubezni – otroci, pripeljal nazaj v Domžale. Zaposnila se je v takrat edinem domžalskem vrtcu na Savski cesti, ki so ga letos žal podrli. Opravila je dodatne izpite in postala vzgojiteljica. Tam je tudi spoznala Rajka Radmeliča, direktorja Vzgojno-varstvenega zavoda Domžale, s katerim se je poročila. V zakonu sta se jima rodili hčerki Nena in Romana, ki sta obe sledili očetu in mami v pedagoški poklic.

Po desetih letih pa je začela delati z otroki na rodiški šoli v mali šoli in popoldanskem varstvu, poučevala pa je tudi v razrednem pouku. Otroci so jo imeli zelo radi, saj jih je učila petja in nastopanja z recitacijami, jih učila ročnih veščin oblikovanja, pletenja venčkov – vsega lepega. Taka sončna in vedno nasmejana ostaja v njihovem spominu.

Zadnja leta se je najbolj veselila rojstva vnukinj Lize in Sare, ki sta zrasli v dve krasni mladi dami. Lani sva se srečala za nekaj ur ob pripravi družinske kronike Jakopove in Podbevkove družine z Rodice ter Mlječeve družine iz Lokve. Čeprav jo je že mučila bolezen, sva se z radostjo spominjala najinega prvega srečanja v Grobljah in številnih kasnejših, tudi družinskih srečanj, saj je bila Mili po svojem možu Rajku in njegovi mami Franji tudi del velike Jakopove družine z Rodice.

Ob slovesu lani sva se še zadnjič objela. Tako jo tudi nosim v svojem spominu. Nasmejano, vedno prijazno in veselo. Enako se je bodo spominjali tudi vsi njeni sošolci, sodelavci, priatelji in rodiški otroci.

FRANCI GERBEC

V SPOMIN**Stanislav Žavbi**

(1943–2023)

Na pokopališču v Dobu so se domači, številni sodelavci in priatelji v sredo, 4. oktobra 2023, poslovili od Stanislava Žavbija, priatelja Staneta, ki se je po kratki bolezni za vedno poslovil od domačih, priateljev in znancev ter Balinarskega športnega kluba Budničar Količovo, čebelarskih društev Domžale in Krtina Dob.

Veliko pohvalnih besed je bilo izrečenih v govorih, ki so govorili o zvestobi, srčnosti, delavnosti, prostovoljstvu, pripravljenosti pomagati, priateljstvu ter tudi o veselju, optimizmu in neverjetni energiji, kar vse pa žal ni premagalo zahrbtne bolezni. Stane je bil rojen 7. maja 1943 na Količevem. Oče je kot partizan padel na Oklu. Po osnovni šoli v Dobu, leta dni tudi v osnovni šoli za vojne sirote v Podsmreki pri Višnji Gori in nižji gimnaziji v Domžalah, je postal galvanizer in ob delu nadaljeval šolanje ter kot delovodja v nekdanji smodnišnici v Kamniku dočakal upokojitev. Z ženo Ivico sta si zgodaj ustvarila družino, v hiši na Količevem toplo zavetje sina Staneta in hčerke Tatjane. Stane se je veselil treh vnukov in vnučkinje ter šestih pravnukov in pravnukinje. Letos je bil vesel življenjskega jubileja in praznovanja diamantne poroke.

Balinanju je bil zvest vse življenje. Je ustanovni član Balinarskega športnega kluba Budničar Količovo ter skoraj tri desetletja njegov predsednik, kasneje pa častni predsednik kluba. Skupaj s sodelavci je postavljal temelje, da je klub postal eden najbolje organiziranih v Sloveniji, uspešen pri gradnji pokritega balinišča in po tekmovalni plati, vselej pripravljen pomagati tudi drugim klubom v občini Domžale in tudi ostalih občinah, poznan pa tudi po gostoljubnosti ter organizaciji številnih tekmovanj. Bil je tudi podpredsednik Ljubljanske območne balinarske zveze, posebej pa ponosen na mlade, med katerimi je zelo uspešen sin Stane, odličen tekmovalec, trener in uspešen funkcionar, tudi sedanji predsednik Območne balinarske zveze Ljubljana. Posebno veselje je atu Stanetu pomenilo odlično balinanje treh vnukov. Stane je bil tudi prejemnik najvišjega priznanja Balinarske zveze Slovenije – Zlate značke.

Pomemben del njegovega življenja je bilo tudi čebelarstvo in velika ljubezen do čebel že od 15. leta. Bil je deloven in ustvarjalen človek in član Čebelarskega društva Domžale od leta 1999, ob ustanovitvi Čebelarskega društva Krtina Dob pa tudi član tega društva, znan tudi po gojenju korejske evodije, drevesa ki je lahko pomembna paša za čebele. Vselej je bil neumoren družbeni delavec, prostovoljec, ki se je razdaljal v splošno družbeno korist, brez pričakovanja plačila.

Pogrešali te bomo, spoštovani priatelj Stane. Ob vsakem obisku balinišča na Količevem, v katerem na vsakem koraku vidimo tvoje delo; pogrešali drugo leto, ko bomo praznavali 50 let našega in obenem posebej tvojega Balinarskega športnega kluba Budničar. Pogrešali v Čebelarskem društvu Domžale in Krtina Dob in ob obeh čebelnjakih, tvojo ljubezen bodo pogrešale tvoje priateljice čebele, za katere si tako rad skrbel.

Posebej pa te bodo pogrešali tvoji domači, pogrešali, a ne pozabili, saj še kako dobro vedo, da umrejo tisti, ki jih pozabimo. Žena Ivica, oba otroka, vnuki in pravnuki, ki vsem izrekamo iskreno sožalje, bodo tudi v prihodnosti s teboj delili lepe spomine in bili ponosni, da so živelii s teboj.

PRIJATELJI

POIŠČITE NAS TUDI NA FACEBOOKU
SLAMNIK

GLASILO OBČINE DOMŽALE

AKTUALNO | NAGRADNA KRIŽANKA

KOLUMNA • MEDSEBOJNI ODNOSI

LIDIJA BAŠIČ JANČAR

TOPLA KOT KAKAV

Če bi vas vprašala, kaj za vas pomeni biti starši, bi bili odgovori po vsej verjetnosti zelo različni. Vprašanje »Kaj tebi pomeni biti mama/oče?« je na prvi pogled sicer preprosto, ob poglavljanju vase pa vsekakor zelo kompleksno, saj ponuja raznovrstne odgovore, predvsem pa občutke, ki se s časom spreminja.

Starševstvo je živ proces, kot reka, ki ima številne rokave, brzice, tokove in vijke, zato prinaša nove in nove razsežnosti, izzive, predvsem pa veliko lastnega spreminjanja.

Na to, kako na splošno vidimo svoje otroke, mladino in mlajšo generacijo, veliko pove o nas samih. Predvsem o tem, kako so nas in našo generacijo obravnavali in dojemali naši starši. Če brezbrizno podajamo svoje mnenje, da so današnji mladi razvajeni in polni vsega, to lahko razumemo kot nekaj, kar se je usidralo v nas prek sporočil, ki smo jih bili sami deležni.

Če želimo boljše življenje za svoje otroke, moramo nujno delati na sebi, torej z lastnim zavedanjem in vpogledom vase spremintati svoja že davno ukoreninjena prepričanja, odzive in vzorce. Delo na sebi je popotnica našim otrokom, s katero jim nezavedno sporočamo, da smo živi, da gremo po poti, ki napaja življenje v nas samih in nas dela polne, zadovoljnje.

nost je čutiti v tistih družinah, kjer so se starši sposobni spremintati. Otreoci spremintajočih se staršev si upajo biti uporniški, drznejo si biti drugačni, se lahko jezijo. Predvsem pa so lahko tisto, kar si mi kot otroci nismo upali biti. Taka je ta naša nova generacija, ki gre marsikom v nos ravno zato, ker se zmora izražati na način, kakršnega mi sami nismo poznali.

Nujnost spremintanja je torej naravniti item in razvoj vseh odnosov: partnerskega, starševskega, prijateljskega. Ob umanjkanju tega se pokažejo zastoji v obliki odtujenosti, konfliktnosti, nespoštovanja, posledično sledi končanje odnosa. Odnos se na neki način izpoje. Dokler vlagamo svojo energijo, misli, želje in čas v odnos, torej v osebo na drugi strani, je odnos živ, lahko rečemo, da se razvija in nam prinaša ustvarjalnost, zadovoljstvo ter globino. Ko na primer prenehamo vaditi lepo skladbo, gre le-ta v pozaboto, ko ne treniramo več nam ljubega športa, miši-

ce oslabijo in nismo več uspešni. Odtujenost, hladnost, brezbriznost in beg iz odnosov so zato odraz nedela na sebi. Če v odnosu čutite nezadovoljstvo, je zadnji čas, da začnete s spremintanjem sebe. Ta proces vselej prinese nove poti, morda dotlej še

“ Če želimo boljše življenje za svoje otroke, moramo nujno delati na sebi, torej z lastnim zavedanjem in vpogledom vase spremintati svoja že davno ukoreninjena prepričanja, odzive in vzorce.

neslutene. Delo na sebi je kraljevska pot za nas in naše zanamce.

Težava je v tem, da ljudje svoje težave raje nosimo sami. Tako smo se naučili. S tem si pravzaprav zapirammo pot v smeri lažjega iskanja rešitev. Zgodi se, da je kakšna težava zelo kompleksna, ne zmorno je videti celostno, temveč doživljamo le

svoj pogled. Ko smo v stiski, čutimo le svojo bolečino in zaradi nje težko slišimo drugega, ga poslušamo do konca, njegove besede si razlagamo po svoje. »K popolnemu neznancu pa že ne bi šel in tam razlagal o svojih težavah,« je dostikrat stavek, ki ga izrečejo ljudje, pa čeprav je njihova težava že res velika. Saj ni težava v popolnih neznancih (kot na primer psihoterapeutih), težava je verjetnejša v tem, da si s svojim partnerjem ne upajo biti ranljivi in govoriti o sebi. Delo na sebi zahteva poglavljanje v kompleksna vprašanja, kot so na primer: Zakaj me prezrtost, partnerja ali zavrnitev tako boli? Tako zelo, da raje postanem jezna/jezen? Uh, le komu bi se dalo ukvarjati s tem! Mar ni lažje ležati na kavču in ... lažje se je celo prepirati iz dneva v dan o popolnoma nepomembnih rečeh in se ob tem počasi, a vztrajno odtujevit!

A moram biti ob tem iskrena. Tudi sama se ogromno naučim ob svojih klientih, za kar sem jim hvaležna. Že

davno nazaj me je ena klientk zelo dobro opisala. Rekla je: »A veste, da ste topla kot kakav in hladna kot spricer?« Šokirala sta me njena neposrednost in neverjetna natančnost. Res je, da sta toplina na eni strani in hladnost na drugi dve plati moje osebnosti. Poskušam se ju naučiti razumeti in obvladovati. Predvsem pa ju sprejeti in uporabiti sebi in drugim v prid. Kakav in spricer, popolno nasprotje. Meni je pravzaprav oboje všeč, poskušam pa tako toplino kot hladnost izbrisuti do te mere, da delujeta v harmoniji, kot dvojčici, ki se lepo dopolnjujeta.

Preprosto čudovito pa je to, da je spremintanje sebe izjemno lepo ter lažje v odnosu, torej ob sočloveku ali ob več njih. Kot pitje kakava, ko rečemo, da je »ta dobrti topli kakav« najboljši takrat, ko ga spijemo skupaj še s kom. »Najprej ljubezen do sebe,« bi rekli mnogi. Vendar vas vprašam: »Le kako bi ljubezen do sebe lahko preverili drugače kot v odnosu z drugim, ob sočloveku?« □

Kolumne izražajo stališča avtorjev in ne nujno uredništva glasila *Slamnik*.

NAGRADNA KRIŽANKA 9

Nagrajenci, ki so pravilno rešili križanko v glasilu *Slamnik* št. 9-2023:

Blaž Trdin iz Domžal (2 vstopnici za koncert/predstavo v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale v letu 2023/24)

Katarina Grohar z Vira (Zgodovina Fare Domžale, 1. knjiga)

Nagrade podarja:
Kulturni dom Franca Bernika Domžale
Ljubljanska ceta 61
1230 Domžale

Erika Klemenc iz Kamnika (2 vstopnici za Mestni kino v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale v letu 2023/24)

Rešitev križanke – vodoravno:
opora, Main, Savin, dotok, Antarktika, Slovenskogoričan, Kim, Rae, akt, RO, Ota, kri, ČA, Luis, Kino-klub se vrača, Cairo, Arn, aki, PA, Sane, cola, Lia, inje, Reese, Anam, STA, Avon, Tartini, akreditiv, nia-čin, radiacija, klasa

Geslo križanke: Kinoklub se vrača

NAGRADNA KRIŽANKA 10

Nagrajuje Kulturni dom Franca Bernika Domžale

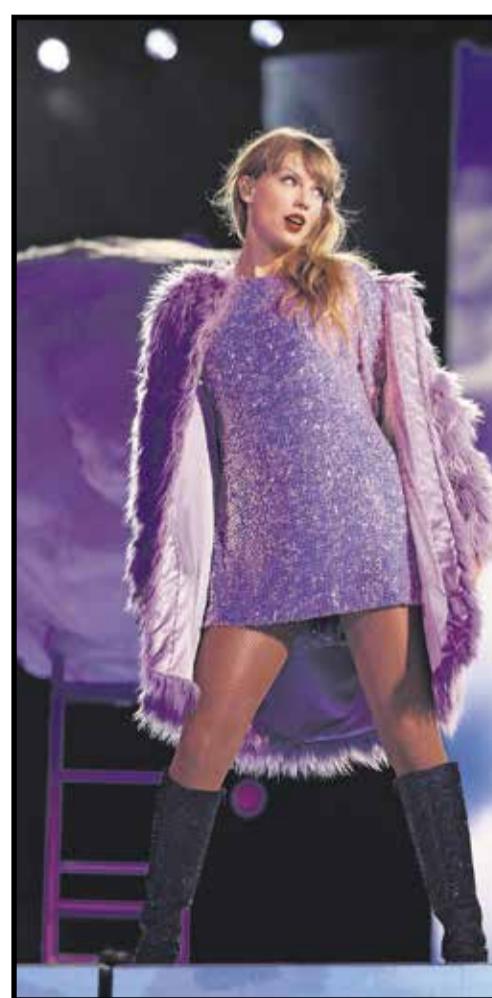
NAGRADE:

- 2 CD-ja (Aci Bertoncelj in Harmonija zvokov med freskami)
- CD Aci Bertoncelj – klavir/piano
- CD Harmonija zvokov med freskami – Groblje

Pravilno geslo križanke lahko pošljete do pondeljka, 20. 11. 2023, na naslov: Uredništvo *Slamnika*, Ljubljanska c. 61, 1230 Domžale ali elektronsko na slamnik@kd-domzale.si. Dobjitniki nagrad bodo objavljeni v naslednji številki.

NAGRADNA KRIŽANKA 10

Kulturni dom
Franca Bernika Domžale, p.p. 2
1230 Domžale

AUTOR: GREGA RIHTAR	JUŽNO- AMERIŠKA DOMAČA ŽIVAL	PRISTAŠ EVOLUCI- ONIZMA	POLIVINIL	IZDELLO- VALEC KOTLOV	ČLOVEK BREZ IMENA	ZGORNJI DEL, LEDE- NISKE, DOLE- NE, KRNIČA	NEKDANJ ŠPANSKI NOVINKETNI VRATAR CASILLAS	GESLO	NALEZLJIVA ČREVESNA BOLEZEN S KRČI V TREBUHU IN DRISKO	LIVNICA	AMERIŠKA IGRALKA GARDNER	MESTO V OSRECU DANES TINSKE ZAGORE	SRAMOTA, PODCEV- NANJE	NEKDANJA RUSKA DRSALKA RODRGINA	GORSKI ROPAR V ALBAN- SKEN OKOLU
BELA KRVNIČKA								OZNANJE- VALEC IDEJE ALI NAZORA							
LETALSKA ELEKTRONIKA								MORSKA OBALA S KOPALIŠČI, HOTELI							
MESTO NA OSREDNJI OBALI KALIFOR- NIJE								SL. PESNIK (JOSIP) SL. FARM- KOLOG (MLADEN)							
ALILNA KEMIJSKA SPOJINA					HRV. PISEC (MIROSLAV) KAMBOSKI POLITIK (LON)	UTEME- LJITELJ BUDIZMA	PTIČ SRŠENAR KOSTUMO- GRAFINJA VOGELNIK				VREME- NARKA MORELJ				
NEKDANJI POLJSKI KONJENIK, ULANEC											POKojni IGRALEC RANER	RIBIŠKA MREŽA POKojni IGRALEC POLIČ			
MŠOJKI KI SKLADA PREDMETE, STVARI		PEVEC PEŠUT NAS UMET. ZGODOVIN. (FRANCE)						POD GLEŽENJ NESO- GLASJE, PREPIR						OSAMLJE- NOST	PRIJUB- LIJENA POPEVKA
SABINA CIVILAK					ENOTA ZA OSVET LIENOST BOŽJE DREVCE			PEVKA KRALJ							
KISLA TEKOČA ZACIMBA ZA SOLATO								METRIČNI POUDAREK						SEVERIN ŠALI PREBI- VALEC EOLJE	
FRANCOSKI NOVELIST (PIERRE)					POLJ. SMUČ. SKAKALEC KUBACKI DAVICA ZRELA				NEDOSEG- LJIV VZOR TROPSKA RASTLINA, ALUJA						
NEKDANJI FRANCOSKI NOGO- METĀS (NICOLAS)						RIBJE JAJCECE JEZERO NA SZ ONTARIO					GLOBOKA NEZAVEST POMRA- CITEV SONCA				
PREPRO- DAJALEC MAMIL					ZDRAVNIK ZA OFTAL- MOLOGIJ RAFAEL AJLEC										
KDOR SE ZA KAJ ZAVARUJE								EGIPČAN- SKI BOG, HORUS						PLESNA FIGURA PRI ČETVORKI	
ČRTOMIR TAVZES					PRAVILIČ- NO BITJE SPACE- NEGA VIDEZA			NEKDANJA NIZOZEM- SKA DVOJAMBORNA JADRNIČA ZA PREVAZANJE VINA						NEKDANJI RUSKI VLADARSKI NASLOV	

POMOČ: ALIL-alilna spojina, ASEKURAT-kdor se zavaruje za kaj, CIRK-krnica, HOR-egipčanski bog, IVANČIČ-slovenski pesnik (Josip), KAČAK-gorski ropar v Albaniji, KRUP-davica žrela, MONTEREY-mesto v Kaliforniji, ZDRAHA-prepir